

КАЛЕНДАРЬ

—ДЛЯ—

АМЕРИКАНСКИХЪ РУСИНОВЪ
The Little Russian Almanac,
НА РОКЪ

1903.

Изданіе Русского Народного Союза.

OLYRHANT, PA.

Зъ друкать „Svoboda“ Publishing Co.

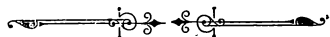
Цена 25 центовъ

КАЛЕНДАРЬ

—ДЛЯ—

АМЕРИКАНСКИХЪ РУСИНОВЪ
НА РОКЪ

1903.

Накладомъ Руского Народного Союза.

OLYPHANT, PA.

Зъ друкарѣ „Свободы.“

М. Е. С. 126

Передне слѡвце.

Братя Русни! Послѣдня конвенція „Р. Н. Союза“ ухвалила, що Союзъ має що року выдавати своій календарь, однакъ той календарь мусить бути не великій и не дорогій, такъ, щобы кождый мѡгъ его купити. Въ силу сєи ухвалы являє ся въ свѣтъ отсей календарь, хотяй вѡнъ далеко менчіій вѡдъ попередныхъ календарѡвъ, але такожъ коштує не мало гроша и труда. Вѡдъ Васъ, братя Русины, за лежить, щобы сєгорѡчний накладъ календаря цѣлкомъ розѡйшовъ ся. Нєхай ще кождый зъ васъ купиць бодай одєнь календарь для себе чп своєї дитини, ще кѡлька розѡпхє мѣжъ другихъ. „Союзъ“ не хоче зыску на календари, але не хоче и втраты. Если сєгорѡчний календарь цѣлковито розпродать ся, то „Союзъ“ буде мѡгъ выдати на другій рѡкъ лѣпшиій календарь за тї самї грошѣ.

Ред.

Вступайте до „Руского Н. Союза“!

„РУСКІЙ НАРОДНЫЙ СОЮЗЪ ВЪ АМЕРИЦѢ“

се единая наша правдиво-русская, народная организация, основана в 1894, днесъ числитъ 4 тысячи членовъ и складается изъ 69 мѣсячныхъ организаций або поважныхъ братствъ.

„Рускій Н. Союзъ“ мавъ за два послѣдніе роки доходу изъ самого мѣсячного только \$41.267.85 а выдалъ на помертне, запомоги въ разъ калѣцтва, неспособности до работъ и т. п. \$30.283.78. Въ кассѣ Союза находилось подчасъ тамтогородной конвенции \$17.613.39. Помѣркуйте собѣ, что то за сила грошей на нашу бѣдну Русь! А чи могли бы ам. Русины тымъ похвалиться, сли-бъ ходили самопасъ або вытирали куты по чужихъ организацияхъ, якъ се робитъ бо́льшая половина ам. Русиновъ до днесъ? Тожъ вже часъ познати, що въ едности сила! Русини, организуйте братства и вступайте до „Союза“ и другихъ притягайте!

✎ Записуйте дѣти до „Союза! ✎

Посмертне 600. — За жену 300 и инші запомоги.

Кождый правдивый Русинъ належить до „Р. Н. Союза“.

Въ єдности сила!

Се кличъ нашої організації. Безъ єдности анѣ самопомѣчь анѣ оборона та розвѣй нашихъ народныхъ справъ не можливѣ. Братя, нашѣ „Рускій Народный Союзъ“ має ще иншій цѣли, але доси не годенъ бувъ ихъ виконати, бо ще байдужнѣсть руска не вмерла. Ну, а бути байдужнымъ для себе самого на вѣльнѣй землі, якою суть Спол. Державы, то значить поповняти тяжкій грѣхъ и злочинъ на самѣмъ собѣ!

Вступайте до „Р. Н. Союза“.

Кождый Русинъ и Русинка и всѣ Славяне можуть стати ся членами „Союза“, слп вступять до братства, що стоить въ „Союзѣ“, або утворять нове братство и пѣддадутъ ся статутамъ „Р. Н. Союза“.

Готѣвки має днесъ „Р. Н. Союзъ“ **\$17.000.00.**

Сума грошей яку заплатити „Р. Н. Союз“ родичамъ, если умре дитина належавша до „Союза“ черезъ:

Вѣтъ дитини коли вступила до Союза.	30 днівъ	1 рікъ	2 роки	3 роки	4 лѣтъ	5 лѣтъ	6 лѣтъ	7 лѣтъ	8 лѣтъ	9 лѣтъ	10 лѣтъ	11 лѣтъ	12 лѣтъ	13 лѣтъ	14 лѣтъ	15 лѣтъ
1 рікъ	\$15	\$18	\$22	\$27	\$33	\$40	\$48	\$57	\$68	\$84	\$105	\$117	\$130	\$144	\$159	\$300
2 лѣта	17	21	26	32	39	47	56	67	83	104	116	129	143	158	300	
3 лѣта	20	25	31	38	46	55	66	82	103	115	128	142	157	300		
4 лѣта	24	30	37	45	54	65	81	102	114	127	141	156	300			
5 лѣтъ	29	36	44	53	64	80	101	113	126	140	155	300				
6 лѣтъ	35	43	52	63	79	100	112	125	139	154	300					
7 лѣтъ	42	51	62	78	99	114	124	138	153	300						
8 лѣтъ	50	61	77	98	110	123	137	152	300							
9 лѣтъ	60	76	97	109	122	136	151	300								
10 лѣтъ	75	96	108	121	135	150	300									
11 лѣтъ	95	107	120	134	149	300										
12 лѣтъ	106	119	133	148	300											
13 лѣтъ	118	132	147	300												
14 лѣтъ	131	146	300													
15 лѣтъ	145	300														

Примѣры: Если дитина мала 10 роковъ вступаючи до „Союза“, а умерла по 5 рокахъ, то родитѣмъ достануть 150 долларѣвъ.
Если дитина мала 2 роки при вступѣ, а умерла по 30 дняхъ — то достануть родитѣмъ 17 долларѣвъ.

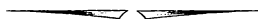
Дѣти добывшія 16 року житя стають членами дорослыми и мають спѣльнй зъ ними права и обовязки.

Записуйте дѣти до „Союза“.

„Союзъ“ за меньше мѣсячне дае бѳльше по-
смертне родичамъ за дѣти, якъ яке небудь това-
риство асекураційне, бо „Р. Н. С.“ самопомѳчь.
Вашй дѣти се будучнѳсть ваша, св. Руси и руско-
го „Союза“!

„Р. Н. Союзъ“ се наша сила!

Хто недбае о свое и лишь вытирае пороги чу-
жихъ и Русинамъ ворожихъ оргѳнизаций, не вартъ
зватись Русиномъ! Брате! Памятай, що сорочка
близна до тѣла якъ кожухъ!

Головный урядъ „Руского Народного Союза“:

о. Николай Стефановичъ, председаѳтель,
619 Carson St., S. S. Pittsburg, Pa.

Семапъ Ядловскій, секретарь,
P. O. Box 76, Jersey City, N. J.

Алекей Шаршѳнь, касіеръ,
524 Pine St., Shamokin, Pa.

Ихъ заступники:

М. Кравчиншъ, мѣсто-председаѳтель,
Northampton, Pa.

Н. Глова, заст. касіера,
Excelsior, Pa.

Р а д н и й :

М. Турокъ, Priceburg, Pa.
Мих. Пачута, Mt. Carmel, Pa.
Дюн. Голодъ, Jersey City, N. J.
Мих. Градонъ, McKeesport, Pa.
Андрей Добошъ, Lansford, Pa.
Иванъ Сабать, Yonkers. N. Y.

И х ъ з а с т у п н и к и :

Ал. Горбаль, Мих. Югасъ, К. Кобанъ, А. Валєвскій,
Ник. Добровскій.

К о н т р о л ь н а к о м і с і я :

о. Н. Пѣдгорецкій, Box 31, Jersey City, N. J.
К. Кирчѡвъ, 140 Essex St., Jersey City N. J.
Иванъ Гардый, Trauger, Pa., Westmoreland Co.

**„Р. Н. Союзъ“ повстає зъ слѣдующихъ братствъ або
мѣсцевыхъ організацій :**

Число Имя братства, мѣсцевости и мѣсц. секретара Р. Н. С.
С. Н. С.

1. М. Р. Н. С. въ Shamokin, Pa.
Семень Горошчакъ, Excelsior, Pa.
2. Бр. св. Димитрія въ Mt. Carmel, Pa.
секр. Д. Коропчакъ, 332 N. Oak St.
3. М. Р. Н. С. въ Olyphant, Pa.
М. Паздрій, Box 35.

4. М. Р. Н. С. въ Jersey City, N. J.
С. Калакука, 110 Morris St.
5. Бр. св. Ап. Петра и Павла въ Mt. Carmel, Pa.
И. Дзятко, 515 E. Ave.
6. Бр. Пресв. Бовородицѣ въ Madison, Ill.
И. Чаклошъ, Box 252.
7. Бр. Покр. Пресв. Богородицѣ въ McAdoo, Pa.
Д. Капѣтула.
8. Бр. св. А. Михаила въ Elmira Heights, N. Y.
Алекс. Курила.
9. Бр. Пресв. Богородицѣ въ St. Clair, Pa.
К. Врона.
10. Бр. св. Ап. Петра и Павла въ Ansonia, Conn.
Т. Цѣркотъ, Box 408, Ansonia, Conn.
11. М. Р. Н. С. въ Waterbury, Conn.
секр. Иванъ Констанкевичъ, 206 Bishop St.
12. М. Р. Н. С. въ Yonkers, N. Y.
Алекс. Трембачъ, 355 Nepperhan Ave.
13. Бр. св. Арх. Михаила въ Troy, N. Y.
В. Ускій, Malleable Iron Co.
14. Бр. св. Арх. Михаила въ St. Louis, Mo.
секр. Гр. Копча, 173 St. George St.
15. Бр. св. Михаила въ Buffalo, N. Y.
Николай Серединскій, 288 Austin St.
16. Бр. Пресв. Богородицѣ въ Lansford, Pa.
секр. Мих. Герепанъ, Coal Dale, Pa.
17. Бр. Пресв. Богородицѣ въ West Pawlet, Vt.
секр. Илько Лазоришакъ,
Р. О Box 388, Grenville, N. Y.

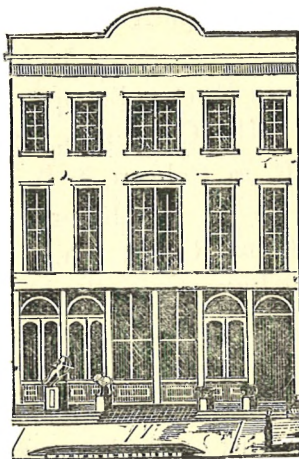
18. Бр. Благов. Пресв. Богородицѣ въ Sayre, Pa.
19. Бр. св. Васи́лія В. въ Priceburg, Pa.
секр. Юрко Фалатъ, Р. О. Вох 180.
20. Бр. св. Ап. Петра и Павла въ Jessup, Pa.
Осипъ Савка.
21. Бр. св. Кирила и Методіи въ Mayfield, Pa.
Стафанъ Пейко.
22. М. Р. Н. С. въ Mayfield, Pa. — А. Гела.
23. Бр. св. Арх. Михаѣла въ Homestead, Pa.
С. Лакомый, 211 — 3rd Ave.
24. Бр. св. Йосифа въ Shamokin, Pa.
секр. Кальманъ Заяць, 244 S. 6th St.
25. Бр. св. Іоана Хр. въ Trauger, Pa.
Мих. Ющакъ, Вох 62, United, Pa.
26. Бр. Пресв. Богородицѣ въ Bellevernon, Pa.
Теодоръ Фрицкій, Р. О. Вох 538.
27. Бр. св. Ап. Петра и Павла въ Glen Lyon, Pa.
А. Живицкій.
28. Бр. св. Іліи въ Mahanoy Plane, Pa.
Мик. Дембицкій, Вох 45.
29. Бр. св. Спаса въ Rhone, Pa.
Никола Галайда.
30. Бр. св. Андрѣя въ Breslau, Pa.
секр. Тимко Хвастъ.
31. Бр. св. Арх. Михаила въ Eleanora, Pa.
С. Прочко, Вох 133.
32. Бр. св. Ап. Петра и Павла въ Trauger, Pa.
Іоанъ Гардій, Р. О. Вох 7.
33. Бр. Пресв. Богородицѣ въ Northampton, Pa.
Гр. Онущакъ, Вох 9, Catasaqua, Pa.

34. М. Р. Н. С. въ Rendham, Pa.
Кирило Дѣдикъ.
35. Бр. Трохъ Святителѡвъ въ Whitney, Pa.
секр. Петро Завада, Р. О. Вох 34.
36. Бр. св. Іоана Хр. въ Scottdale, Pa.
Стеф. Коваль, Вох 280.
37. Бр. Сошествія св. Духа въ Charleroi, Pa.
Дамянъ Бубнякъ, Вох 85, Pricedale, Pa.
38. Бр. св. О. Николая въ Auburn, N. Y.
Стеф. Мельникъ, 9 Wall St.
39. Бр. св. Ап. Петра и Павла въ Syracuse, N. Y.
Андрей Варіанъ, 106 Plum St.
40. Бр. Пр. Іліи въ Scranton, Pa.
Лешко Демко, 1025 Bergen Court.
41. Бр. св. Михаила въ Westmoreland City, Pa.
Стеф. Нищоть, Вох 242, Manor Station, Pa.
42. Бр. св. О. Николая въ Passaic, N. J.
Іванъ Шафранъ, 150—3d St.
43. Бр. св. Василя Вел. въ Simpson, Pa.
Якимъ Гавранъ, Вох 66.
44.
45. Бр. св. Іоана Хр. въ Mayfield, Pa.
А. Гела.
46. Бр. св. Ап. Петра и Павла въ Plymouth, Pa.
Стефанъ Гринякъ, 546 W. Main St.
47. Бр. св. Михаила въ Cleveland, O.
Лука Быбель, 48 Hershell St.
48. Бр. св. Іоана Хр. въ McKeesport, Pa.
М. Грацонъ, Вох 431.

49. Бр. Рожд. Пресв. Богор. въ Powhatan, W. Va.
Пет. Луцакъ, Box 54.
50. Бр. св. Іоана Хрестителя въ Desloge, Мо.
Ив. Галайда, Box 23.
51. Бр. св. Мнхаила въ Yatesborough, Pa.
П. Шевчикъ, Box 431, Rural Valley, Pa.
52. Бр. св. Андрѣя въ Brooklyn, N. Y.
С. Падла, 73 N. 9th St.
53. М. Р. Н. С. въ Pittsburg, Pa.
секр. о. Стефановичъ, 619 Carson St., S. S.
54.
55. Бр. св. Ап. Петра и Павла въ Carnegie, Pa.
А. Астрябъ, Box 922.
56. Бр. Успенія Пресв. Богор. въ Allegheny, Pa.
Ис. Олексякъ, 88 McClure Ave.
57. М. Р. Н. С. въ Cohoes, N. Y.
Д. Мерена, 15 Newcomb St.
58. М. Р. Н. С. въ Ramey, Pa.
П. Джмеликъ, Box 2, Smoke Run, Pa.
59. Бр. св. Іоана Крест. въ Sterling, Pa.
И. Фаринякъ, Box 98, Dawson, Pa.
60.
61. Бр. св. Тройцѣ въ Bridgeport, Conn.
Андр. Мацура, 822 Ogden St.
62. Бр. св. Іоана Хрестителя въ Monessen, Pa.
А. Гороцакъ, Box 534.
63. М. Р. Н. С. въ Ford City, Pa.
С. Баль, Box 319.

64. М. Р. Н. С. въ Gradatim, Pa. П. Виняръ.
65. М. Р. Н. С. въ Elizabet, N. J.
Вас. Явилякъ, 11 Washington ave.
66. М. Р. Н. С. въ New York, N. Y. (г. м.)
Ив. Париякъ, 513 E. 70th St.
67. Бр. св. Михаила въ Butler, Pa.
Иванъ Бунга, 209 Mulberry St.
68. М. Р. Н. С. въ Ansonia, Conn. М. Феленчакъ.
69. Тов. Зоря въ New York, N. Y. (д. м.)
М. Тарновскій, 421 E. 5th St.

Рускій Народный Дѣмъ Емігра-
ційный въ Америкѣ.

The Little Russian National Emi-
gration Home Ass'n U. S. A.

Русине! Чись забувъ якъ прійшовъ-есь до Америки? Не кажи, я прійшовъ, то и другій трафить — але вступай до товариства Р. Н. Дѣмъ Еміграційный!

Рѣчна вкладка выноситъ лишь 50 цнт. Кто зложить \$25.00, есть членомъ-основателемъ. Цѣль Р. Н. Д. Е. подати першу помѣчь и пораду рускимъ емігрантамъ, мати своихъ агентѣвъ еміграційныхъ, подавати раду и помѣчь вѣдѣзджаячимъ до краю, а що найголовнѣйше постарати ся чимъ скорше о Ем. Дѣмъ.

Товариство Р. Н. Д. Е. зѣтало основане 1. сѣчня, 1900 р. на народнѣмъ вѣчу въ Jersey City, N. J., а зачартероване въ маю, того-жь року. „Р. Н. Союзъ“ на головнѣй конвенціи въ Pittsburg, Pa. дня 13. юнія принявъ покровительство и поручивъ членамъ вспомагати се товариство певными рѣчными жертвами. Сема гол. конв. Союза въ Jersey City, N. J., ухвалила 21. юнія 1902 р., що дорослі члены повинні бодай по 50 ц. на рѣкъ складати жертвы на Дѣмъ Ем. Тов. Р. Н. С. Е. зѣбрало до теперъ звышъ \$700.00 на ту цѣль, и если еще трохи бѣльше збересь, то буде можна дѣло ввести въ жите, проте вступайте въ члены Р. Н. Дому Ем.

Выдѣль Р. Н. Д. Е.:

о. Николай Пѣдгорецкій, предсѣдатель,
88 Sussex St., Jersey City, N. J.

Иванъ Глова, заст. предсѣдателя,
Excelsior, Pa.

К. Кирчѣвъ, секретарь,
140 Essex St., Jersey City, N. J.

Ив. Парплякъ,..... заст. секретаря,
513 E. 70th St., New York City.
А. Горбаль,..... Ansonia, Conn.

В ы д ѣ л о в ѣ :

Михаилъ Нехай,..... Yonkers, N. Y.
И. Смитъ,..... Mahanoy City, Pa.
Ив. Фаринякъ,..... Trauger, Pa.
Н. Пейко,..... Pittsburg, Pa.
К. Кобанъ,..... Olyphant, Pa.
И. Адзима,..... Mt. Carmel, Pa.
П. Ярема,..... New York City.

В ы д ѣ л о в ѣ з ѣ р а м е н н ы „Р. Н. Союзъ“:

Лазоръ Сиротякъ,..... касієрь,
42 Washington St., Yonkers, N. Y.
о. А. Н. Стефановичъ,..... Pittsburg, Pa.
І. Коваль,..... Shenandoah, Pa.

З а с т у п н и к и :

А. Янкевичъ,..... McAdoo, Pa.
А. Шлянта,..... Mayfield, Pa.
М. Романикъ,..... Brooklyn, N. Y.

Грошъ посылайте до касієра и увѣдомѣть секретаря.

Всѣ народности мають такі товариства, а чи Русинъ має бути послѣднимъ?

Якѣ жены — такѣ дѣти !

ВАЖНЕ! ПРЕ-

ВАЖНЕ !

ДЛЯ

РУСКИХЪ

ДѢВЧАТЪ И

ЖЕНЪ.

Сестричне Братство Св. Ольги въ Jersey City, N. J.

основане 1897 р., має 6 филий, а то: двѣ въ Нью-Йорку (на горѣ и на долѣ мѣста), въ Бруклинѣ, Н. Й., въ Бльюмфильдѣ, Н. Дж., въ Елизабетѣ, Н. Дж. и въ Гекенсекѣ, Н. Дж. Цѣле сестричне братство числитъ зъ кѣнцемъ 1902 р. 400 членѣвъ; готѣвки въ касѣ есть \$1150.00, а цѣлый мастокъ выноситъ около \$1400.00. Вступне выноситъ 75 цнт., а мѣсячне 25 цнт. Пріймае ся до братства дѣвчата и жены въ вѣцѣ вѣдѣ 8 до 35 лѣтъ.

Въ разѣ слабости выплачуе братство тыжнево \$2.50 а посмертне \$100.00.

Мітинги мѣсячній вѣдбувають ся въ слѣдуючимъ порядку :

Въ Джерси Сити каждого мѣсяця по 16 въ недѣлю о год. 3. по полудни ;

въ Бруклинѣ, Нью Йорку (дѣль), Елизабетѣ и Гекенсекѣ каждого мѣсяця въ недѣлю по 1-ѣмъ о год. 4. по полудни ;

въ Нью Йорку (гора мѣста) каждого мѣсяця въ недѣлю по 7-омъ о год. 4. по полудни ;

въ Бльомфилдъ каждого мѣсяця въ остатну недѣлю передъ першимъ о год. 7 вечеромъ.

Рѣчный мѣтигъ каждого року по Богоявленію (Водокщи) въ недѣлю о год. 3. по полудни въ Джерси Сити.

Адреса до головного заряду есть :

Rev. Nicholas Pidhorecki,

P. O. Box 31,

JERSEY CITY, N. J.

До фил. братства въ Нью Йорку (гора мѣста):
Mr. John Parylak, 413 E. 70th St., New York City.

До фил. братства въ Нью Йорку (на дол. мѣста):
Mr. Annrew Kashensky, 220 E. 3rd St., New York.

До фил. братства въ Бруклинъ:
Mr. Michael Romanyk, 75 N. 9th St., Brooklyn, N. Y.

До фил. братства въ Бльомфилдъ :
Miss Anna Kozák, 343 Belleville ave., Bloomfield, N.J.

До фил. братства въ Елизабетъ:
Mr. Demko Godz, 11 Washington ave., Elizabeth, N.J.

До фил. братства въ Гекенсекъ:
Mr. Michael Ratko, Beech St., Hackensack, N. J.

Новоприступающіи кандидатки обовязаніи особисто явити ся на дотичномъ мѣтингу и мають бути представлені черезъ двѣ сестры. Цѣле сестричне братство належить дов. „Руако-Народный Дѣмъ Еміграційный въ Америцѣ“, пренумеруе одиноку руску газету „Свободу“ и гумористичну „Осу“, а

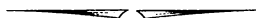
при тѣмъ належить до мѣсцевої рускої парохіи, дбає ревно о украшені церкви и не жалує жертвъ на инші добродѣйні цѣли. Въ разѣ смерти зарядъ братства займає ся похорономъ, такожъ въ разѣ слабости удѣляє помочи моральної и матеріяльної, а сестры вѣдвѣдують хору за порядкомъ; если сестра виходить за мужъ, то всѣ сестры выступають въ парадѣ пѣдчасъ шлюбу. Проте кожда дѣвчина и жена такъ въ мѣстѣ якъ и зъ околицѣ повинна належати до сестричного братства св. Ольги, бо се не тѣлько принесе єи користь, але и честь.

Провѣдникомъ цѣлого братства єсть **о. Николай Пѣдгорецкій**, головнымъ касієромъ єсть п. Діонизій Голодъ.

Провѣдниками філій суть :

Въ Нью Йорку, на горѣ мѣста, . . . п. Ив. Парплякъ;
 „ „ „ на долѣ мѣста, . . . п. Анд. Кашенскій;
 „ Бруклинѣ, . . . п. Мих. Романикъ и п. Д. Кузьма;
 „ Елизабетѣ, п. Демко Годзь;
 „ Гекенсекѣ, п. Михайло Ратко.

Котра дѣвчина або жена єще не належить, нехай чимъ скорше вступить въ члены нашого братства, бо жадна не знає, яка доля єи чекає завтра.

Русины не забуйте!

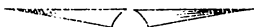
на фондъ рускои молодежи въ Америцѣ.

Сей фондъ хоть якъ маленькій, а вже зачавъ свою роботу. Присилайте жертвы, бо молоде поколѣне то наша будучность! Чей 2 до 5 центовъ въ рѣкъ може й найбѣднѣйшій дати. Жертвы присилайте на адресу касіера:

Rev. A. Bonchevsky,

10 May Street,

ANSONIA, CONN.

Памятаймо на за-

дачу нашого народу!

Гр.	Юл.	Рускі святя	Римскі святя	
1	Ч	19	Грудень. Воіфіатія	Січ. Нов. рік 1903
2	П	20	Іпатія сьвмуч.	Макарія
3	С	21	Юліянини	Геновефи
4	Н	22	Перед Рожд. Анастасії	2 Н. по Рожд. Тита
5	П	23	10 муч. в Криті	Емілії
6	В	24	Навеч. Рожд., Евгенії	Трох Королів
7	С	25	Роздество Христове	Валентина
8	Ч	26	Собор Пр. Богород.	Северина
9	П	27	Стефана первомуч., Теод.	Юліяна і Василіе.
10	С	28	Муч. в Ніком., Домни	Павла пустинн.
11	Н	29	По Рожд. Діт. уб. у Вифл.	1 Н. по 3 К. Алоїз.
12	П	30	Апізії, Теодори	Гоноратії дівч
13	В	31	Меланії	Іларія
14	С	1	Січень. Обріз. Г. і Вас. В.	Фелікса з Нолі
15	Ч	2	Сильвестра папи	Мавра ави
16	П	3	Малахії прор.	Маркіла папи
17	С	4	Собор 70 Апост.	Антонія пустинн.
18	Н	5	Перед Богоявл. Навеч. Б.	2 Н. по 3 К. Ім. Іс. П.
19	П	6	Богоявленє Господ.	Фердинанда, Генр.
20	В	7	Собор Йоана Хрест.	Фабіяна і Севаст.
21	С	8	Георгія, Еміліяна	Агнеті
22	Ч	9	Полісвятка	Вінкентія
23	П	10	Григорія Нисейск.	Обруч. П. Д. Марії
24	С	11	† Теодозія препод.	Тимотея
25	Н	12	По Богоявл. Татіяни	3 Н. по 3 К. Нав. П.
26	П	13	Ерміла, Стратоніка	Полікарпа еп.
27	В	14	Отців синайських	Йоана Золотоуст.
28	С	15	Павла Тивейск., Йоана	Кароля Вел.
29	Ч	16	Поклон оков. сьв. Петра	Франца Салезія
30	П	17	† Антонія Вел.	Мартина
31	С	18	Атаназія і Кірила	Петра Ноляскі

Зачинаймо від себе
пра-

і самі для себе
цоймо!

Гр.	Юл.	Рускі свята	Римскі свята	
1	Н	19	Січень. 32 по Сош. Макара.	Лют. 4 по 3 К. Ггн.
2	П	20	Евзевія	Пр. Д. Марії Громн.
3	В	21	Максима, Евгения	Власія
4	С	22	Тимотея, Атаназія	Веронікн
5	Ч	23	Климента	Агафії
6	П	24	Ксенії	Дороги
7	С	25	† Григорія Богосл.	Ромуальда
8	Н	26	О Митари. Ксенофонта	Н. Старозап. Іоана
9	П	27	† Іоана Златоуст.	Аполонії
10	В	28	Єфрема	Схоластики
11	С	29	Ігнатія, Романа	Дезидерія, Евфроз.
12	Ч	30	Трех Святителів	Евлялії
13	П	31	Кира, Іоана Безсреб.	Катерини Річчі
14	С	1	Лютій. Трифона муч.	Валентія
15	Н	2	Стріт. Госп. О блуд. сині	Н. Мясоп. Фавстинна
16	П	3	Симеона, Анни	Юлії
17	В	4	Ізидора	Савина
18	С	5	Агафії	Констанції
19	Ч	6	Вукола, Юліана	Конрада
20	П	7	Партенія	Евстахія
21	С	8	Теодора (Задущина)	Елєопорги
22	Н	9	Мясопуст. Никифора	Н. Запуст. Петра ст.
23	П	10	Порфирія	Романа
24	В	11	Власія, Теодора	Матея ап.
25	С	12	Мелетія, Марини	Попел. Сер. Анаст.
26	Ч	13	Мартиніяна	Александра
27	П	14	Авксентія	Нестора
28	С	15	Онисима, Евфрозини	Теофілія

Учім ся видіти ясно

ціль перед собою.

Гр.	Юл.	Рускі свята	Римські свята
1	Н	16	Лютый. Сиропуст. Памф.
2	П	17	Теодора
3	В	18	Льва папи
4	С	19	Архіпа, Теодота
5	Ч	20	Льва еп., Агатона
6	П	21	Тимотея
7	С	22	Муч. евген., Атаназія
8	Н	23	1 посту. Поликарпа
9	П	24	Обріт. гл. Іоана
10	В	25	Тарасія еп.
11	С	26	Порфірія, Севастіяна
12	Ч	27	Прокопія
13	П	28	Василія ісп., Нестора
14	С	1	Март. Евдокії м.
15	Н	2	2 посту. Теодота сьм.
16	П	3	Зенона, Евтропія
17	В	4	Герасима, Юліянії
18	С	5	Конона
19	Ч	6	42 Муч. в Аморії
20	П	7	Ефрема, Павла прп.
21	С	8	Теодотіякта
22	Н	9	Хрестопоклон. † 40 Мучен.
23	П	10	Кондрата
24	В	11	Софронія патр. ерус.
25	С	12	Теодота, Пасаф. (Середоп.)
26	Ч	13	Никифора
27	П	14	Венедикта
28	С	15	Агапія
29	Н	16	4 посту. Савина і Юліяна
30	П	17	Алексія чолов. Божого
31	В	18	Кирила ерусал.
			Март. 1 посту. Альб. Симпліція Кунегунди Казиміра Евзевія, Фридриха Колети д. Томп з Аквіну
			2 посту. Іоана В. Францішки д. 40 Мучеників Константина Григорія Вел. Розни і Фридр. Матильди
			3 посту. Леопапа Любіна, Герберта Гертруди Едварда Йосифа Обруч. Евфемії, Клявдії Венедикта
			4 посту. Октавіяна Віктора Гавріла, Александ. Благовіщене Теодозія, Емануїла Руперта Сикста папи
			5 посту. Кирила Квірина Вальбіни дівч

Мовчи язичку, бу-

деш їсти кашку !

Гр.	Юл.	Рускі свята	Римські свята
1	С	19 Март. Хризанта і Дарії	Цвітень. Гугона
2	Ч	20 Йоана муч., Сергія	Франца
3	П	21 Якова іспов., Томи	7 болізн. Пр. Д. М.
4	С	22 Василія	Ізидора
5	Н	23 5 посту. Нікона, Лідії	Цвітін. Вінкентія
6	П	24 Захарія, Якова	Келестина
7	В	25 Благовіщенє	Германа
8	С	26 Собор арханг. Гавріїла	Діонізія
9	Ч	27 Матрони	Тайна вечеря, Мар.
10	П	28 Іларіона	Велика П'ятниця
11	С	29 Лазарева, Марка еп.	Велика Субота
12	Н	30 Цвітін. Іоана ліств.	Великдень
13	П	31 Інатія еп.	Вел. Понеділок
14	В	1 Цвітень. Марії снпшет.	Валеріана
15	С	2 Тита препод.	Людвіки, Анаст.
16	Ч	3 Страстн. Четвер, Теодозії	Лямберта
17	П	4 Велика П'ятниця	Рудольфа еп.
18	С	5 Вел. Субота, Теодула	Аполонія
19	Н	6 Воскресєнє Христ. Евтих.	Н. І. Біла. Емми вд.
20	П	7 Сьвітл. Понеділок, Георгія	Агнеси
21	В	8 Сьвітл. Второк, Іродіона	Анзельма
22	С	9 Евсехія	Сотера і Кая
23	Ч	10 Терентія	Войтїха еп.
24	П	11 Антипи	Георгія муч.
25	С	12 Василія	Марка сванг.
26	Н	13 2. Томина. Артемона	Н. 2. Кліта і Марк.
27	П	14 Мартина	Перегріна
28	В	15 Трофима	Віталїса
29	С	16 Ірши	Петра муч.
30	Ч	17 Симсона, Акадія	Катерини Сен.

Треба знати, що,

як і коли робити.

Гр.	Юл.	Рускі свята	Римські свята
1	П	18 Цвѣтень. Йоана преп.	Май. Филиппа, Якова
2	С	19 Йоана ветх. Пафутія	Зигмунда кор.
3	Н	20 3. Мироносиць. Теодора	Н. 3. Найдено ч. Хр.
4	П	21 Дезидерія	Флоріяна муч.
5	В	22 Теодора еп.	Ція V папи
6	С	23 † Георгія Великомуч.	Йоана в Олію
7	Ч	24 Сави	Доміцелі
8	П	25 Марка сванг.	Станіслава
9	С	26 Василя, Гляфірії	Григорія
10	Н	27 4. О розслабл. Симеона	Н. 4. Іздора орача
11	П	28 Максим, Язона	Мамерта
12	В	29 Мелитона, 9 Муч. в Кіз.	Панкратія
13	С	30 † Якова Ап., (Перепол.)	Серватія
14	Ч	1 Май. Єремїї прор.	Воинфатія
15	П	2 † Бориса і Гліба	Софії і 3 доньок
16	С	3 Теодозія печерск.	Йоана Непомука
17	Н	4 5. О Самар. Пелагії	Н. 5. Пасхаліса
18	П	5 Іршин муч.	Фелікса
19	В	6 Йова многострад.	Петра, Келестина
20	С	7 Явд. знам. ч. Хреста	Веригарда
21	Ч	8 † Йоана богосл.	Вознесене, Єлени
22	П	9 Перен. м. свв. Николая	Юлії дівч
23	С	10 Симеона Зикота	Дезидерія
24	Н	11 6. О Сліпім. Мокія	Н. 6. Іоанни вдов.
25	П	12 Єніфанія еп.	Урбана I папи
26	В	13 Гійкерії муч.	Филиппа Нері
27	С	14 Іздора, Максима	Йоана I. папи
28	Ч	15 Вознесене Госп. Пахомія	Вільгельма
29	П	16 Модеста, Теодора	Максиміна
30	С	17 Андроніка	Фелікса папи
31	Н	18 7. Свв. Отців. Теодата	Зелені свята

Добрий розклад роботи

веде скорше до ціли.

Гр.	Юл.	Рускі свята	Римські свята
1	П	19 Май. Патрікія	Черв. Пон. Зел. Свв.
2	В	20 Талалея муч.	Еразма
3	С	21 † Константина і Єлени	Кльотильди
4	Ч	22 Василишка	Квірина
5	П	23 Михаїла, Евфрозини	Флорентії
6	С	24 Задус. Симеона, Мелетія	Норберта
7	Н	25 Сосшествіє свв. Духа	Н. 1. Пр. Тройці
8	П	26 Пресв. Тройці. Карпа	Медарда
9	В	27 Терапонта	Прима
10	С	28 Никити еп.	Маргарити
11	Ч	29 Теодозії муч.	Боже Тіло. Варнав.
12	П	30 Ізаакія	Онуфрія
13	С	31 Єрмія	Антонія з Падун
14	Н	1 Черв. 1 по Сош. Вс. Свят.	Н. 2. Василия Вел.
15	П	2 Никифора (Почат. посту)	Віта і Модеста
16	В	3 Лукіяна	Франца з Ас.
17	С	4 Митрофана, Софії	Адольфа
18	Ч	5 Доротія, Маркіяна	Марка і Маркеліана
19	П	6 Іларіона, Висаріона	Торж. Бож. сер. Іс.
20	С	7 Теодата, Артемії	Сильверія
21	Н	8 2 по Сош. Пресв. Евхар.	Н. 3. Альойзія
22	П	9 Теклі муч.	Павлина
23	В	10 Тимотея, Антонїни	Зенона
24	С	11 Вартоломея	Йоана Хрестителя
25	Ч	12 † Онуфрія Вел. Прп.	Проспера
26	П	13 Акиліни муч.	Йоана і Павла
27	С	14 Єлісея, Методія	Володіслава
28	Н	15 3 по Сош. Єронима	Н. 4. Льва II. папи
29	В	16 Тихона еп.	Петра і Павла
30	П	17 Мануїла	Згад. свв. Павла

У всіх важких хви-
рівно-

лях життя треба
вати духа.

Гр.	Юл.	Рускі свята	Римські свята
1	С	18 Червень. Леонтія	Липень. Теобальда
2	Ч	19 Юди ап., Зосима	Посейценс Пр. Д. М.
3	П	20 Методія	Геліодора, Корипла
4	С	21 Юліана муч.	Йосифа Калісанта.
5	Н	22 4 по Сош. Евсевія	Н. 5. Філіомени
6	П	23 Агриппині муч.	Ісаї прор.
7	В	24 Рожд. Йоана Хрест.	Пулхерії
8	С	25 Февронії	Єлсавети кор.
9	Ч	26 Давида	Кирила еп.
10	П	27 Самеона	Амалії дівч
11	С	28 Кира і Йоана Безер.	Целатії муч.
12	Н	29 5 по Сош. Петра і Павла	Н. 6. Іоана з Дуклі
13	П	30 Собор 12 Апостолів	Маргарити
14	В	1 Косми і Даміяна	Вонавентурі
15	С	2 Липень. † Пол. Ризи П. В.	Розіслане Апост.
16	Ч	3 Анатолія, Мокія	Пр. Д. М. Іскапльр.
17	П	4 Андрея крит.	Алексія, Берти
18	С	5 † Кирила і Методія	Спмеона з Липи
19	Н	6 6 по Сош. Атаназія	Н. 7. Вінкентія з П.
20	П	7 Томи прп.	Ізії, Чеслава
21	В	8 Прокопія муч.	Пракседи дівч
22	С	9 Панкратія	Марії Магдалини
23	Ч	10 † Антонія печерск.	Аполінарія
24	П	11 Ольги княг. руск.	Христини муч.
25	С	12 Іларія, Прокла	Якова апост.
26	Н	13 7 по Сош. Гавриїла Арх.	Н. 8. Анни м. П. Д.
27	П	14 Онисима	Наталії дівч
28	В	15 † Володимира кн. руск.	Інокентія папи
29	С	16 Атиногена	Марти дівч
30	Ч	17 Марини муч.	Авдона і Сенин
31	П	18 Якінта, Еміліяна	Ігнатія Лйойолі

Не знеохочуймо ся і

не ширім знеохоти.

Гр.	Юл.	Рускі свята	Римські свята	
1	С	19	Липень. Макрини	Серп. Петра в ок.
2	Н	20	8 по Сош. † Ілії прор.	Н. 9. Пр. Д. М. Анг.
3	П	21	Симеона юрод.	Знайд. св. Стефана
4	В	22	Марії Магдалини	Домініка
5	С	23	Теофілія, Трофіма	Матер. В. спійн.
6	Ч	24	† Бориса і Гліба	Преображ. Господ.
7	П	25	† Успенє св. Анни	Кастана
8	С	26	Єрмолая	Іпріяка
9	Н	27	9 по Сош. Панталеймона	Н. 10. Ромапа
10	П	28	Прохора	Лаврентія
11	В	29	Калиника, Серафими	Зузани дівч
12	С	30	Силі, Андроніка	Кляри
13	Ч	31	Євдокіма правед.	Гіполита
14	П	1	Серп. Випес. Ч. Хр. Мак.	Евзевія
15	С	2	Перенєс. моц. св. Стефана	Успенє Богород.
16	Н	3	10 по Сош. Ісаакія, Далім.	Н. 11. Роха
17	П	4	7 Отрок. в Єфез., Евдокії	Ліберата
18	В	5	Евсипіія муч.	Слепч
19	С	6	Преображ. Господ.	Бенітти
20	Ч	7	Дометія, Пульхерії	Стефана кор.
21	П	8	Еміліяна	Іоанни Фрем.
22	С	9	Матія апост.	Філіберта
23	Н	10	11 по Сош. Лаврентія муч.	Н. 12. Філіппа еп.
24	П	11	Евста, Клявдії	Вартоломея
25	В	12	Фотія і Анникити	Людвика кор.
26	С	13	Макема	Зефіріна напч
27	Ч	14	Михея	Іосифа Калєсант.
28	П	15	Успенє Пр. Богород.	Августина
29	С	16	Образа Господи.	Уєікн. Іоана Хр.
30	Н	17	12 по Сош. Мірона	Н. 13. Рожн з Лімі
31	П	18	Флора і Лавра	Раймунда

Учім ся від других, але

не наслідуймо їх сліпо.

Гр.	Юл.	Рускі свята	Римські свята	
1	В	19	Серпень. Андрея, Теклі	Вересень. Егідія
2	С	20	Самуїла	Юста
3	Ч	21	Тадєя апост.	Ізабелі, Воронисл.
4	П	22	Агатоника	Розалії
5	С	23	Іринея	Лаврентія
6	Н	24	13 по Сош. Евтиха	Н. 14. Захарії пр.
7	П	25	Тита, Вартоломея	Регіни дівч
8	В	26	Адріяна, Наталії	Роздество П. Д. М.
9	С	27	Сави, Пімена	Горгонія
10	Ч	28	Августина, Мойсея	Николая з Т.
11	П	29	† Усіхн. гл. св. Йоана	Якита і Прота
12	С	30	Александра	Івідона
13	Н	31	14 по С. Полож. пояса П. Б.	Н. 15. Товії
14	П	1	Вересень. Симеона Стови.	Воздвиж. Ч. Хр.
15	В	2	Маманта, Йоана	Нікодема
16	С	3	Антима, Теоктиста	Людмили дівч
17	Ч	4	Вавила, Мойсея	Лямберта
18	П	5	Захарії	Томі з Вілян
19	С	6	Чудо Арханг. Михаїла	Януарія
20	Н	7	15 по Сош. Созонта	Н. 16. Евстахія
21	П	8	Роздество Пр. Богород.	Матея ап.
22	В	9	Іоакима і Анни	Маврікія
23	С	10	Минодори, Митродори	Теклі дівч
24	Ч	11	Теодори преп.	Герарда
25	П	12	Автонома	Клеофи
26	С	13	Корнилія сотн.	Кипріяна
27	Н	14	16 по Сош. Воздвиж. Ч. Хр.	Н. 17. Косми і Дам.
28	П	15	Никити	Вячеслава кор.
29	В	16	Евфимії, Людмили	Михаїла Арханг.
30	С	17	Софії, Віри, Надії і Любви	Гроніма

Піддержуймо селянь-
на мі-

ство, не забуваймо
щаньство.

Гр.	Юл.	Рускі святя	Римські святя
1	Ч	18	Вересень. Евменія
2	П	19	Жовтень. Ремігія
3	С	20	Трофима
			Евстатія, Татіяни
4	Н	21	Леодегара
5	П	22	Кандида
6	В	23	17 по Сош. Кодрата
7	С	24	Н. 18. Пр. Д. Рож.
8	Ч	25	Плякида
9	П	26	Фоки, Йоци
10	С	27	† Зачатє Йоана Хр.
			Брунона
			Теклі муч.
			Юстини дівн
			Евфрозини, Пафнут.
			Брігіти
			† Йоана Богослова
			Діонизія, Вікент.
			Калістрата
			Франца Борджа
11	Н	28	Н. 19. Плякиди
12	П	29	Максиміліяна
13	В	30	Едварда кор.
14	С	1	Калікега папи
15	Ч	2	Тереси
16	П	3	Галля ави
17	С	4	Юстини
18	Н	5	Н. 20. Луки сванг.
19	П	6	Томп ап.
20	В	7	Петра з Алькант.
21	С	8	Феліціяна
22	Ч	9	Уршулі
23	П	10	† Якова ап.
24	С	11	Кордулі
			Йоана Капістрана
			Рафаїла Арханг.
25	Н	12	Н. 21. Йоана Кант.
26	П	13	Евариста
27	В	14	Савини муч.
28	С	15	Параскеви, Назарія
29	Ч	16	Симона і Юди
30	П	17	Льонгіна сотн.
31	С	18	Наркиза еп.
			Андрея
			Клявдія
			† Луки сванг.
			Вольфганга

Дбаймо про одиниці

нашої суспільности.

Гр.	Юл.	Рускі свята	Римські свята
1	Н	19 Жовтень. 21. по С. Йоїла	Падол. Н. 22. Вс. С.
2	П	20 Артемія	День задумний
3	В	21 Іларіона Вел.	Губерта
4	С	22 Гікерії, Аверкія	Кароля Бором.
5	Ч	23 † Якова ап. бр. Госп.	Єлисавети
6	П	24 Арети, Атаназія	Леонарда
7	С	25 Маркіяна	Теодата
8	Н	26 22 по Сош. Димитрія Вм.	Н. 23. Севера
9	П	27 Нестора	Теодора
10	В	28 † Параскеви, Неонїлі	Андрея з Ав.
11	С	29 Анастасїї	Мартина еп.
12	Ч	30 Зиновія і Зиновїї	Мартина папи
13	П	31 Стахія, Наркиза	Євгенія
14	С	1 Падоліста. † Косми і Дам.	Серафїна
15	Н	2 23 по Сош. Акиндина	Н. 24. Леопольда
16	П	3 Айталія, Йосифа	Отмара
17	В	4 Йоанникія	Сальомей
18	С	5 Галактіона муч.	Отгона
19	Ч	6 Павла еп., Клявдїї	Єлисавети
20	П	7 Єрона, Лазара	Фелїкса з Вальоа
21	С	8 Михаїла Архїстрат.	Введене Пр. Д.
22	Н	9 24 по Сош. Онисифора	Н. 25. Кикилїї
23	П	10 Ераста, Ореста муч.	Клїмента
24	В	11 Мїни, Віктора	Йоана від Хреста
25	С	12 † Йосафата, Нілія	Катерини
26	Ч	13 † Йоана Золотоуст.	Конрада
27	П	14 † Фїліппа ап.	Валерїяна і Віргїлія
28	С	15 Гурїя і Самона	Крїскентїя
29	Н	16 25 по Сош. Матея еванг.	І Н. Адв. Сатурнїна
30	П	17 Григорія нов.	Андрея ап.

Будьмо щедрі в

народній потребі.

Гр.	Юл.	Рускі свята	Римські свята
1	В	18	Грудень. Елігія
2	С	19	Бібійни дівч
3	Ч	20	Франца Ксавера
4	П	21	Варваря
5	С	22	Сави, Крспіни
6	Н	23	2 Н. Адв. Николая
7	П	24	Амврозія
8	В	25	Непороч. Зач. ПДМ.
9	С	26	Леокадії
10	Ч	27	ПДМ. з Льорето
11	П	28	Дамазія
12	С	29	Александра
13	Н	30	3. Н. Адв. Лук. і От.
14	П	1	Спірідіона
15	В	2	Фортуната
16	С	3	Аделяйди
17	Ч	4	Лазаря
18	П	5	Граціяна
19	С	6	Немезія
20	Н	7	4. Н. Адв. Теофілія
21	П	8	Томи ап.
22	В	9	Зенона
23	С	10	Вікторії
24	Ч	11	Навеч., Адама і Еви
25	П	12	Роздество Христ.
26	С	13	Стефана
27	Н	14	Н. по Рож. Іоана св.
28	П	15	Дітній уб. у Вифл.
29	В	16	Томи еп.
30	С	17	Давида кор.
31	Ч	18	Сильвестра

Календар церковний.

Пасхалії.

Руско-католицького обряду.

Ключ граничний т. є. буква пасхальна: **Ї**. — В руці літо т. є. буква недільна до 1. марця **д**, а від 1. марця **ё**.

Мясниць 6 неділь і 5 днів. — Тріодь починає ся 26 січня 3 люг.). — Неділя мясопустна 9 (32 лютого) — Неділя сиропустна 6 лют. (1 марта). — Благовіщенє ві второк 25 марта (7 цвіт.). — Великдень 6 (19) цвітня. — Перепоповленє 30 цвіт. (13 мая). — Вознесєнє 15 (28) мая — Зелєні Свѣята 25 мая (7 червня). — Петрівки 3 неділі і 6 днів. — Різдво в четвер.

Римо-католицького обряду.

Золоте число 4. — Епакта II. — Круг сонця 8. — Буква недільна D.

Середа попелова 25 лют. — Великдень 12 цвітня. — Вознесєнє 21 мая. — Зелєні свѣята 31 мая. — Божє тіло 11 червня. — Перша неділя адвенту 29 падолиста. — Мясниць 49 днів. — Різдво в п'ятницю.

Пості.

1. В навечеріє Богоявленія 5 (18) січня.
2. Піст великий від понеділка по неділі сиропустній від 17 лютого (2 марта) до Великодня.
3. Піст перед св. Петром і Павлом (Петрівка) від понеділка по неділі Всіх Свѣятих 2 (15) червня до св. Петра.
4. Піст перед Успенєм пресв. Діви Марії (Спасівка) від 1 (14) серпня до Успеня.
5. Піст в день Усічення чесної Голови Івана Хрестителя 29 серпня (11 вересня).
6. Піст в день Воздвиження чесного Хреста 14 (27) вересня.
7. Піст перед Різдом Христовим (Пилипівка) від 14 (27) падолиста до Різдва.
8. Піст кожної середи і п'ятниці крім „загальниць“.
9. В свирний тиждень вільно їсти у всі дні лиш з набідом.

Загальниці (тижні вільні від посту).

1. Від Різдва Христового до навечеря Богоявлення.
2. Межі неділями митаревою а блудного сина т. е. від 27 січня (9 лютого) до 1 (14 лютого).
3. Від Великодня до неділі Томної (проводної).
4. Від Зелених Свят до неділі Всіх Святих.

Дні, в котрі св. церков забороняє відправляти весіля і за- бави з музикою.

1. Всі середи і п'ятниці, крім загальниць.
2. Від початку посту перед Різдом Христовим аж до Богоявлення.
3. Від понеділка сирного тижня через великий піст, страстний і світлий тиждень аж до неділі Томиної.
4. В пості перед св. апп. Петром і Павлом.
5. В двотижневім пості перед Успенем пресв. Богородиці.
6. В день Уїчення чесної Глави св. Івана Хрестителя.
7. В день Воздвиження чесного Хреста.

Святочні дні в Сполучених Державах.

- 1) Кожда неділя (Sunday), новий рік (New Year), Рождество Христове (Christmas) суть загальними святами, в які устает робота. Декуди святкують ще велику п'ятницю.
- 2) Для 22. лютого свято уродин борця за волю Джорджа Вашингтона (Washingtons Birthday).
- 3) Для 30. мая Memorial Decoration Day, свято украшення гробів погибших жовнірів.
- 4) Для 4. липня Fourth of July — Independence Day — свято оголошеня незалежності Сполучених Держав.
- 5) День робітників Labor Day припадає першого понеділка в вересні кожного року.
- 6) Thanksgiving Day, — день подяки за перемогу по війні 1863 р. припадає в останній четвер листопада.

Календар історичний.

I. Літопись всемірна.

Від сотворення світа	7411
" потоку світа	4196
" різдв Христового	1903
" введення магомедаńskiej релігії (622 р. по Хр)	1281
" винайдєня стрільного пороху (1300)	603
" винайдєня штуки друкарської (1440)	463
" відкриття Америки (1492)	411
" винайдєня машини парової (1705)	198
" винайдєня телеграфу (1837)	66
" винайдєня фотографії (1838)	65
" винайдєня машини до шитя (1846)	57
" винайдєня телефону (1877)	26
" " телеграфу без дроту	2

II. Літопись руска.

Від заснованя рускої держави (862)	1041
" введеня славянської азбуки св. Кирилом (862)	1041
" хрещєня князя Володимира Великого і Руси (988)	915
" смерті князя Ярослава Мудрого і поділу Руси на удільні князівства (1054)	849
" першого нападу Татарів на Русь і битви над рікою Калкою (1224)	679
" коронуваня князя Данила на королі руского (1255)	648
" злучєня Ягайлом литовської Руси з Польщею (1386)	517
" напечатаня першої славянської книжки „Часословъ“ (1491)	411
" вибору Остапа Дашкевича на першого отамана козацького (1513)	390
" першого видрукованя цілого св. письма в місті Острозі (1581)	322
" початку козацьких воєн против Польщі (1593)	310
" козацької війни за Богдана Хмельницького против Польщі (1648)	255
" добровільного прилучєня України до Росії (1654)	249
" повстаня гетьмана Мазепи против Росії (1708)	195
" знесеня гетьманства царичею Катериною II. (1764)	139
" вруйнованя Січи запороскої Катериною II. (1775)	128
" знесеня кріпостного підданства в Австрії ціс. Йос. II. (1782)	121
" часу, як появилася перша книжка в народній мові (Епείда Котляревського) на Україні (1798)	105
" часу, як появилася перша книжка в народній мові (Русалка Дністрова) в Галичині (1837)	71
" появленя першої рускої часописи „Зоря“ у Львові (1848)	55
" смерті Т. Шевченка (26 лютого [10 марта] 1861)	42
" знесеня кріпацтва в Росії (1861)	42
" падєня конституції і отворєня сойму краєвого (1861)	42
" заснованя товариства „Просвіта“ (1868)	35
" появленя царського указу, зборонюючого розвій рускої мови на Україні (1876)	27
" першого руско-народного віча у Львові (1880)	23

Поминальний календар славних Русинів.

(Дати після руского числення).

Січень. 1. Могила Петро, писатель і митрополит Київський † 1647. — 6. Вербицкий Михайло, композитор † 1870. — 17. Смо-
трицкий Мелетий, писатель і архієп. Полоцкий. † 1663. — 22. Бар-
вінський Володимир, писатель і перший редактор „Діла“ † 1883.

Лютий. 2. Куліш Пантелеймон, славний писатель † 1897. —
4. Шашкевич Володимир, писатель † 1885. — 13. Князь Острж-
ский Константин † 1603. — 20. Ярослав Мудрий, великий князь
Руси † 1054. — 21. Гоголь Василь, писатель † 1852. 26. Тарас
Шевченко, найславніший поет руский † 1861.

Март. 18. Мазепа Іван, гетьман козацкий † 1710.

Цвітень. 7. Костомарів Никола, славно-звісний історик
України-Руси † 1885. — 10. Сагайдачний-Конашевич Петро, славний
гетьман козацкий † 1632. — 17. Яхимович Григорий, великий па-
триот і митрополит Галицкий † 1863. — 23. Лаврівський Юліан,
віце-маршалок сойму кр. і основатель руского театру † 1813.

Май. 3. Теодосий Печерський, основатель і игумен монастиря
в Києві † 1074. — 19. Володимир Мономах, вел. князь Київський,
† 1125. — Яків Щоголів, поет † 1898

Червень. 3. Драгоманів Михайло, учений писатель, професор
високої школи болгарської в Софії † 1896. — 7. Маркіян Шашкевич,
поет † 1843. — 8. Зіньківський-Певний Трохим, писатель † 1891.

Липень. 3. Скоропадський Іван, гетьман козацкий † 1722 —
10. Св. Антін Печерський † 1073. — 15. Св. Володимир, князь
Руси † 1015. — 11. Св. Ольга, княгиня руска † 967. — 27. Хмель-
ницький Богдан, гетьман козацкий † 1657.

Серпень. 1. Олег Святославич князь руск. † 1115. — 1. Сірко
Іван, гетьман козацкий † 1680. — 8. Квітка-Основьяненко, писа-
тель † 1843. — 13. Могилянський-Любич Антін, писатель † 1873.

Вересень. 1. Маркович Опанас, писатель і щирый патриот
† 1867. — 3. Баранович Лазар, писатель † 1693. — 9. Славинецький
Епифаній, писатель † 1576. — 22. Снігурський Іван, єпископ, рев-
ний патриот † 1847. — 18. Бодяньський Осиц, учений і писатель
† 1877. — 26. Кухаренко Яків, писатель і патриот † 1862. — 28.
Бортнянський Дмитро, композитор церковних хорів † 1826.

Жовтень. 1. Ярослав Осмомисл, вел. князь Галицкий † 1187.
— 1. Гулак-Артемовський Петро, писатель † 1865. — 22. Устия-
нович Никола, галицько-руский писатель † 1885. — 23. Кальни-
шевський Петро, послідний гетьман козацкий † 1813. — 29. Котля-
ревський Іван, писатель † 1838. — 29. Качала Стефан, діяльний і
щедрий патриот † 1888. — 29. Глібів Леонид, писатель † 1893.

Листопад. 6. Стороженко Олекса, писатель † 1874. — 9. До-
рошенко Петро, гетьман козацкий † 1698. — 10. Максимович
Михайло, учений і поет † 1873.

Грудень. 5. Федорів Іван, перший руский книгопечатник
у Львові † 1583. — 12. Кониський Олександр, патриот і писатель
† 1900. — 23. Полуботок Павло, гетьман козацкий † 1734. — 30.
Федькович Юрій Осип, перший поет і писатель буковин. † 1887.

Уставъ церковный

на Недѣлѣ и Свѣта р. 1903.

Вруцѣ лѣто ѿ. а вѣдѣ Марта ѿ.

С ѣ ч е н ь.

1 (лат. 14). Среда. ⊕ Обрѣзаніе Господне и память св. Василія Великого. Покый рѣкъ. — *Вечерня велика* зъ Литією; на благосл. хлѣвѣкъ тропарь Васил. 2 разы и Обрѣзанію разъ. На *Утрени* на „Богъ Господь“ тропарь Обрѣзанію два разы, Глава: Васил. И нынѣ: Обрѣзанію; по канонахъ сѣдални, полгелій, величаніе и др. такъ оуказано на нынѣшній день въ Миней або Трефолою. Євангеліе Іоанна зач. 36. — На 1. Часѣ троп. Обрѣз. Глава: Вас. И нынѣ: „Что тѣ наречемъ“; по Отче нашъ: конд. Обрѣз. — *Литургія св. Василия В.* По Вхѣдѣ тропарь Обрѣз. и Василію Глава: конд. Василію, И нынѣ: Обрѣзанію. Прокимень, Апостолъ и Євангеліе Обрѣзаніа и Василія. Задостойникъ: „О тебѣ радѣется“ (або по слав тѣмъ звычайю, Обрѣзаніа). Причастіе „Хвалите“ и „Въ память вѣчню“. — По полѣдни на *Вечерни* на „Господи возвахъ“ стихиры предпразднствъ Просвѣщенія 3, и свѣтителю Єлвѣстрѣ изъ Миней або Общины 3, Глава: И нынѣ: предпразднства. — Стиховный предпразд. По „Нынѣ отпѣшаеши“ и Трисвѣтѣ тропарь Єлвѣстрѣ, Глава: И нынѣ: троп. предпразднствъ. Отпѣеть малый (Свѣщ. „Премѣдрость.“ Ликъ: „Честнѣйшю“) — На Повечерію кондакъ предпразд.

3 (16) Пятница. Сегодня водправляют са Часы царскѣ.

4 (17) Субота передъ Богоявленіемъ. На Литургіи Апост. и Евангеліе Суботы передъ Богоявл. и радъ 31. тыжна.

5 (18) Недѣла передъ Богоявленіемъ и Навечеріе Богоявленія (Щедрый вечеръ). Гласъ 3. — За-дла Недѣлк постъ строгого нема; позволено ѣсти водлаше такъ оденъ разъ, однако лишь травы подстны. — На *Утрени* по „Богъ Господь“ тропарь воскрес. 2 разы, Глава: И нынѣ: предпразднества; проче все до Канона такъ въ звычайнѣ Недѣлю. Евангеліе воскр. 3. — Канонъ воскр., Богородицк, предпразд. и Свѣтого. Катавасіа „Глубины открытъ“; по 3. пѣсни конд. и ікосъ предпразд. и сѣдаленъ Свѣт. и предпразд.; по 6. п. конд. и ікосъ воскр.; по 9. п. Свѣтиленъ воскр. Глава: Свѣт. И нынѣ: предпразд. — На „Хвалите“ стихиры Октоиха 4 и предпразд. зъ наславною 4 положенъ на Стиховнѣ, зъ припѣвами предпразд., Глава: стихира евангельска, И нынѣ: Преклагословенна еси: — Литургія *Златоустова* (везъ Вечернѣ). По входѣ троп. воскр. и предпразд., Глава: конд. воскр. И нынѣ: предпразд. — Прокименъ, Апостолъ и Евангеліе самон Недѣлк передъ Богоявленіемъ — По полѣдни на *Вечерни* „Блаженъ мужъ“: на Госп. воззв. стихиры праздника на 8. Входъ съ Евангеліемъ. По Прокименѣ дна Чтенія и проче такъ положено въ Трефолю; по послѣднѣмъ Чтенію ектенія мала, по котрой священникъ заразъ „Воньминъ, миръ всѣмъ“: пѣвцѣ же Прокименъ „Господь просвѣщеніе“: потѣмъ Апостолъ и Евангеліе (Лукѣ зач. 9.), ектенія „Рцѣмъ вси“: Сподоби Господи: Исполнимъ вечернѣа: и по дрѣгомъ возгласѣ тон ектеніи выходимъ на *Освященіе воды*, котре ѳтправлае са такъ положено въ Трефолю. По ѳтпѣстѣ великомъ пѣвцѣ ставши середъ церкви, спѣвають тропарь „Во Іорданѣ“: Глава: И нынѣ: конд. „Явился еси“:

6 (19) Понедѣлокъ. ⊕ Богоявленіе (Крещеніе Господне). — По полночи *Повечеріе велике*. Священникъ одѣтый въ епитрахиль, отворивши царскѣ врата, зачинае:

Благословенъ Богъ нашъ: Аиъкъ: Аминь. Слава тебѣ Боже нашъ: Царю небесный: и проче. Свѣщенникъ по окладженію олтаря и церкви, запирае царскіе врата, выходитъ же передъ тѣжъ вѣчными дверми къ епитрахили лишь на молитвы. По первѣмъ. Трисвѣтѣмъ вмѣсто: „Просвѣти очі“: тропарь „Во Іорданѣ“ по двѣмъ Трисвѣтѣмъ вмѣсто „Помилуй насъ Господи“ кондакъ: „Иже еси“ по „Слава во вышнихъ“: *Литія*. — На *Утрени* Евангеліе Марка зачало 2. Вмѣсто „Молитва ради“: Слава: „Всѣческая днесь“: и проч. — *Литургія св. Василия В.* (поранѣ), антифоны праздника. Вмѣсто Трисвѣтого „Слѣдѣ во Христѣ“: Апостолъ къ Тѣмъ зачало 302. Евангеліе Матфея зач. 6. — Задостойникъ праздника. По Литургіи торжественный хѣдъ на освѣщеніе воды. — По полѣдні на *Вечерни* на Госп. воззв. стѣхиры праздника 3 и Прѣтечи 3, Слава: Прѣдт. И нынѣ: праздника. Вхѣдъ. Прокименъ великій „Богъ нашъ“: и проч. такъ писано къ Трѣфолою.

7. (20) Вторекъ. + Соборъ св. Іоанна Крестителя. — На *Литургіи* антифоны два першіе праздника, а 3. звычайный зѣ приспѣвомъ „Спаси насъ Сыне Божій, во Іорданѣ крестивый сѣ“: (такъ беремъ антифоны до самого отданія Богоявленія, вынавши Недѣлю). Тропарь празд. и Свѣтомъ, Слава: конд. Свѣт. И нынѣ: празд. — Прокименъ празд. и Свѣт., Апостолъ и Евангеліе Свѣтомъ. Задостойникъ праздника. Причастіе празд. и „Во память вѣчныхъ“.

Въ вѣдній сего тыжня Апостолъ и Евангеліе на Литургіи читается зновъ 31. седмицѣ.

11 (24) Свѣкота по Просвѣщенію. + Преп. Θεодосіа.

12 (25) Недѣля по Просвѣщенію и 31. по Гош. и Попрѣдѣнство. Гласъ 3. — На *Утрени* по „Богъ Господь“ троп. воскр. 2 разы, Слава: И нынѣ: празд. Проче все такъ къ звычайнѣ Недѣлю. Евангеліе воскр. 1. — Канонъ воскр. Богород., празд. и Свѣт. Катакасъ „Глѣбныи открылъ“. По 3. пѣснѣ конд. и ікосъ празд. и сѣдал. Свѣт. Слава: И нынѣ: праздника. По 6. п. конд. ік. воскр. На 9. п. „Величитъ“. Свѣтленъ воскр. Слава: Прѣдт., И нынѣ: праздника. На

„Хвалите“ стихиры воскр. 4 и празд. зъ наславникомъ 4 зъ припѣками положеными на Стиховнѣ, Слава: стихира евангелска, И нынѣ: Превлагословена еси: По Славословію троп. воскр. — На *Литургіи* антифоны два першій недѣльный, а третій зыкмыи зъ припѣками второго антифона праздника. Тропарь воскр., и празд. Слава: конд. воскр. и Нынѣ: праздника. Проким. Нед. по Просвѣщенію и гласа, Апост. и Евангеліе Недѣли по Просвѣщенію и Нед. 31. Задостойникъ праздника. Причастіе праздника и „Хвалите“. — По полѣдни на Вечерни стихиры Мѹченикамъ 3 и Преподобнымъ 3 (зъ 14. сѣчна). Слава: И нынѣ: празд. — Стиховнѣй праздника. По Отче нашъ: троп. Мѹч. Слава: Препод. И нынѣ: празд.

14 (27) Кторокъ. Отданіе праздника Богоявленіа. На *Литургіи* тропарь празд. (и намѣр.), Слава: (конд. намѣр.) И нынѣ: конд. праздника. Трисвѣтоѹ, Прокіменъ празд. (и намѣр.), Апостолъ и Евангеліе радѣ (и намѣр.). Задостойникъ праздника.

19 (1 лют.) Недѣла 32. по Гош. (о Захѹю). Гласъ ѿ. — На *Утрени* Полгелей. Евангеліе воскр. аї. — На *Литургіи* Апост. къ Тім. зач. 285. Евангеліе Лѹки зач. 94. — Къ вечерѹ „Блаженъ мѹжъ“: На Госп. коззв. стихиры препод. Евдимию на 6, Слава: препод. И нынѣ: догматъ послѣ гласѹ стихиры наславном. Входъ — Чтеніа. — Стиховнѣй преподобномѹ, И нынѣ: богородиченъ стиховныхъ воскр. — Отпустъ великій.

26 (8) Недѣла о мытаріи и фарисею. Гласъ аї. — (Отъ нынѣ зачинаеся *Трїоди*). — Къ 88в. въ вечеръ на Госп. коззв. стихиръ Октоуха и Трїоди зъ лѣтїною 3. Слава: Трїоди, И нынѣ: догматъ гласа. — Стиховнѣй Октоуха, Слава: Трїоди, И нынѣ: тамже. — На *Утрени* Полгелей. Евангеліе воскр. аї. — Воскресеніе Хрїстово: по псалмѣ 50. стихиры покаянныи зъ Трїоди. (Тѣ стихиры спѣваются ѡдъ днесъ почавши, каждый Недѣлк до 5. Нед. постѹ включно). Канонъ Октоуха, Трїоди послѣ оуказовъ писаныхъ въ Трїоди. — На *Литургіи* тропарь воскр., Слава: конд. Трїоди, И нынѣ: богородиченъ по гласѹ. Апостолъ къ Тім. зач. 296. Евангеліе Лѹки зач. 89. — По полѣдни на Вечерни

слѣжка свѣтителю Іоаннѣ Злат. ѿкъ оуказано выше въ Нѣд. 32. въ вечерѣ.

Въ сѣмъ тыждни нема постѣ, *загальниця*. Слѣжка малыхъ Святыхъ, припадающихъ на Нѣдѣлкѣ мытаревѣ, вѣдного сына, масопѣстнѣ и сырпѣстнѣ, береса напередѣ въ Патокѣ на Повечерію. — Оутренній стихиры евангелскій почашнѣ ѡдѣ днесъ, до Нѣдѣлкѣ всѣхъ Святыхъ, спѣва ютьса по Отпѣстѣ Оутрени.

30 (12) Четвергъ. ⊕ Св. трѣхъ Свѣтителей. *Всенощне* и проча слѣжка ѿкъ положено въ Миней або Трефолою. На Оутрени Евангеліе Іоанна зач. 36. — На *Литургіи* троп. Свѣт. Глава: конд. Свѣт. И нынѣ: „Въ молитвахъ нессыпающію“ або общій „Застѣпнице“ а въ храмѣ Богородичнѣмъ кондакъ храма.

Л ю т ы й.

1 (14) Пятниця. Предпразденство Свѣтѣніа.

2 (15) Нѣдѣла о вѣднѣмъ сынѣ. ⊕ Свѣтѣніе Господне. Гласъ ѿ. — *Всенощне*. На Госп. воззв. стихиры Октоуха 3, Трѣоди 3 и праздника 4, Глава: Трѣоди, И нынѣ: празд. — На Литіи стихиры праздника, а потѣмъ Трѣоди 3 зъ Оутрени на Хвалитѣхъ, Глава: Трѣоди, И нынѣ: празд. — На вѣдгословеніе хлѣбѣвъ троп. празд. 3 разы. — На *Утрени* по Богъ Госп. троп. воскр. 2, Глава: И нынѣ: праздника. Сѣдалній Октоуха, Полувелій и ѡломъ „На рѣкахъ вавилонскихъ:“ Величаніе праздника, Ангелскій соборъ: сѣдалній праздника всѣ по одному разѣ, Степенна гласа. Прокименъ и Евангеліе празд. — По 50 ѡломѣ стихира празд. — Канонъ воскр. на 4, Трѣоди на 4 и празд. на 6. Катавасія праздника. По 3 п. конд. ѿкосъ и сѣдал. Трѣоди и сѣдаленъ праздника; по 6 п. конд. и ѿкосъ празд. на 9. п. „Величитъ:“ Свѣтилъ воскр., Глава: Трѣоди, И нынѣ: празд. — На „Хвалитѣ“ стихиры Октоуха 4 и празд. 4, съ припѣвами празд., Глава: празд. И нынѣ: Превѣдгословенна вси: По вѣдгословію троп. воскр.; по Отпѣстѣ стихира евангелска. — На *Литургіи* вхѣдноѣ праздника, тропарь воскр. и празд.,

Глава: конд. Трїоди, И нынѣ: праздника. Прокименъ, Апостолъ и Евангелїе впередъ Недѣли потѣмъ праздника. Задостойникъ праздника. Причастїе „Хвалите“ и прзд. — Вѣ вечерѣ на Госп. воззв. стихиры прзд. 3 и Свѣт. 3, Глава: И нынѣ: прзд. — Стиховнїй прзд. По Отче нашъ: проп. Свѣт. Глава: И нынѣ: прзд.

7 (20) Пятница. Сего рокѣ днесь отданїе прзд. Брѣтїи.

8 (21) Субота масопѣстна. Служба о оумершихъ послѣ Трїоди. — На Литургїи Апостолъ и Евангелїе днѣ и за оупокѣй.

Имѣ сего днѣ, такъ водправленіе сѣ Служба о оумершихъ такожѣ въ 2. 3. 4. Суботѣ великого постѣ.

9 (22) Недѣла масопѣстна. Гласъ ѿ. — На *Утрени* Полувелїи и „На рѣкахъ вавилонскихъ“: Глава: И нынѣ: Алїлїѣ 3, Ангелскїй соборъ: и проч. все воскреснїе. Евангелїе воскр. ѿ. — По 50. псалмѣ стихиры покаяннїи зѣ Трїоди. Канонъ Октоиха и Трїоди послѣ оуказанїѣ въ Трїоди. — По Отцѣстѣ стѣхира евангелска. — На *Литургїи* троп. воскр. Глава: конд. Трїоди, И нынѣ: „Дѣла днесь“: а вѣ храмѣ Богород. конд. храма. Апостолъ зач. 140. Евангелїе Матѣ. зач. 106. — По полѣдни на Вечерни — Стиховнїй Трїоди.

Вѣ всю седмицу сырѣ церковь разрѣшѣ на молочнїи стравы и на тайцѣ, не выключаячи Середы и Пятницѣ.

15 (28) Субота сырѣ. Служба всѣ послѣ Трїоди. На *Литургїи* Апостолъ и Евангелїе днѣ и Отцѣвъ.

16 (1) Недѣла сыропѣстна. Гласъ дѣ. — На *Утрени* Полувелїи и „На рѣкахъ вавилонскихъ“: Евангелїе воскр. дѣ. — По 50. псалмѣ стихиры зѣ Трїоди. Канонъ Октоиха и Трїоди такъ оуказѣ Трїодѣ. — На Проскомїдїи *Литургїи* приготавлиѣ свѣщенїкѣ еще осѣвнїи Агнцѣ до осѣщенїѣ ихъ для Службѣ Пржедосѣщеныхъ въ настѣпающѣмъ тыжднїи. По входѣ тропарѣ воскреснѣ, Глава: И нынѣ: конд. Трїоди. Апостолъ Рим. зач. 112. Евангел. Матѣ. зач. 17.

На *Вечерни* на Госп. воззв. беремъ изѣ Октоиха 4 стихиры покаяннїи гласа, изѣ котрыхъ двѣ положенїи

на вечернихъ Стиховныхъ, а двѣ къ Понедѣлокъ на утреннихъ Стиховныхъ (такъ само бере са и въ послѣднюю Недѣлк до 5 Нед. постѣ включно), потѣмъ изъ Трѣоди 3, и Свѣтомъ 3, Глава: И нынѣ: Богородиченъ по гласѣ стихирь Свѣтого. — Выходъ зъ кадиальницею (въ фѣолетокѣмъ або багранѣмъ фелонѣ). По „Свѣтѣ тихій“: Прокименъ великій: „Не открати лица“: По Прокименѣ запираются царскіи врата, а свѣщенникъ выходитъ въ епитрахили и ставъ передъ царскими вратами, ликъ же спѣвае: „Сподоби Господи:“ потѣмъ метаніа 3, „Исполнимъ вечерній“: — Стиховні Трѣоди зъ припѣвами звичайными, и мѣчениченъ, Глава: И нынѣ: „Ангелстѣи чины“: — По Нынѣ отпѣшавши: Трисвѣтое и по Отче нашъ: Яко твое есть царство: и тропарѣ зъ поклонами: Богородице Дѣво: Глава: Крестителю Хрѣстовъ: И нынѣ: Молитѣ о насъ: Потѣмъ: Подъ твою милость: (безъ поклона), Господи помилуй 40), Господи благослови. Іерей: Свѣй благословенъ: Ликъ: Яминь. Іерей: Небесный Царю: Потѣмъ Ликъ: Господи помилуй 3, Глава: И нынѣ: Честнѣйшю Херувімъ: Именемъ Господнимъ: Іерей: За молитвы св. Отецъ: Ликъ: Яминь. Іерей: Господи и Владыко живота: (зъ поклонами), потѣмъ заразъ „Глава тебѣ Хрѣсте Боже, оупованіе наше:“ и Отпѣстъ. (Такъ водправляе са Вечерня и во всѣ Недѣлк великого постѣ).

Повечеріе въ великѣмъ постѣ кывае велике въ Понедѣлокъ, Второкъ, Середѣ и Четверѣ, а по слованск. Трѣоди такожь въ Пятницю.

19 (4 марта) Середѣ 1. великого постѣ. *Литургія пресудосвящ. Даровъ.* Тота Литургія водправляе са въ всѣ Середѣ и Пятницѣ великого постѣ, и въ Понедѣлокъ, Второкъ и Середѣ страстного тыждня.

22 (7) Свѣота 1. постѣ (Фѣдорова). На Литургіи Апостолъ и Евангеліе дна и Свѣтого.

Слѣжка малыхъ Свѣтыхъ припадающихъ на Свѣоты и Недѣлк велик. постѣ, бере са на Повечеріяхъ, ако переносить са на иншій дни.

23 (8) Недѣла 1. постѣ. Память возстановлена почитанъ св. образѣхъ. Гласъ ѿ. — На *Утрени* по Б. Г. троп. воскр. 2, Глава: „Пречистомъ твоємъ образѣ“: И нынѣ: „Бса паче“: сѣдальній и проч. воскр., Евангеліе воскр. ѿ. проче все посла приписъ Трѣоди. По Отпѣстѣ

стихира евангелска. — *Литургія св. Васи́лія В.* По вхо́дѣ тропарь воскр. и Трїоди „Пречистомѣ твоѣмѣ образѣ“: Глава: И нынѣ: „Неописаное слово“: Апост. зач. 329. Евангеліе Іоанна зач. 5. Задостойникъ: „О тебѣ радѣется“: Причастіе „Хвалите“ и „Радѣйтесь праведніи“. На *Вечерни* „Блаженъ мужъ“: на Госп. воззв. стихиры Трїоди на 4 и Предтечи на 6, Глава: Предт. И нынѣ: догматъ послѣ глагола Наславника. Вхо́дъ, Прокименъ Трїоди, Чтеніѣ Предтечи; потѣмъ заразъ „Сподови Господи“. Исполнимъ вечерніѣ: — Стиховніи Трїоди, Глава: Предтечи: И нынѣ: богородичинъ. По „Отче нашъ“ троп. Предтечи, Глава: И нынѣ: богородич. воскр., ектеніѣ „Помилуй насъ Боже“ поклоны великій 3, и Отпѣстъ малый.

24 (9) Понедѣлокъ. + Обрѣтеніе Главы св. Іоанна Предтечи.

М а р т ь.

Бѣдъ 1. дня марта зачинается Врѣцъ лѣто ѿ.

2 (15) Недѣла 2. постѣ. Гласъ 5. — Служба послѣ приписѣ Трїоди. Евангеліе воскр. 5. — На *Литургіи св. Васи́лія В.* Апост. зач. 304. Евангеліе Марка зач. 7. — Въ *вечерѣ* все, какъ оуказано въ Трїоди и выше въ Недѣлю сырѣстны въ вечеръ.

9 (22) Недѣла 3. постѣ, крестопоклонна. + 40 Мучениковъ. Гласъ 3. — (Ризы фѣлет. а взглядно вагр.) На *Утрени* по „Богъ Господъ“: троп. воскр. 2, Глава: Свѣт. И нынѣ: Спаси Господи: Сѣдални воскр., Полувеліи и Величаніе Свѣтыхъ, Ангелскій соборъ: сѣдални Свѣтыхъ, проче все воскресне. Евангеліе воскр. 3. — По 50 ѿломкѣ стихиры зѣ Трїоди. Канонъ воскресень на 4, Свѣт. на 4 и Трїоди на 6. Катавасіѣ Трїоди. По 6. п. конд. и ѿкосъ воскр. и Свѣт. и Сѣдал. Свѣт., Глава: И нынѣ: Трїоди. По 6. п. конд. и ѿкосъ Трїоди. — Свѣтиленъ воскр. Глава: Свѣт. И нынѣ: Трїоди. На Хвалитехъ стихиры Октоиха 4 и Трїоди на 4, потѣмъ „Воскресни Господи“ и стихира Трїоди,

Глава: таже, И нынѣ: Превлагословенна еси: — Коли начинѣ спѣвати Глагословіе, священникъ одѣтый во всѣ свѣщ. ризы кадитъ св. Престолъ и положенный на нѣмъ приготованный Крестъ съ по́дложеннымъ Дѣкосомъ, потѣмъ несе Крестъ наоколо Престола (передъ нимъ же идѣтъ зъ свѣчами и зъ кадилицею), выходитъ свѣрными дверми и стае передъ царскими вратами; коли же скѣнчить сѧ Глагословіе и Триска́тое, возглашае: Премѣдрость, прости! Ликъ: Спаси Гдѣ: 3; священникъ же иде къ тетраподѣ, и положивши на нѣмъ Крестъ, окадѣе его зъ всѣхъ чотырохъ сторонѣ, потѣмъ покланѣе сѧ Крестѣ трикrotnie, спѣваючи: Крестѣ твоємѣ покланѣемсѧ: и потѣмъ цѣлае Крестъ; тоже само творѣтъ потѣмъ и всѣ вѣрніи, ликъ же спѣвае зъ Трѣоди стихиры: „Прѣйдѣте вѣрніи“: — Посемъ ектеніи: Помилѣй насъ Боже: Исполнимъ оутренніѧ: Отпѣстъ, и стихира евангелска. (Крестъ лежитъ до Патка). — *Литургіѧ св. Василія В.* — По входѣ тропарь воскрес., Креста и Мѣч. Глава: конд. Мѣч. И нынѣ: конд. Креста. Емѣсто Трисвѣтаго „Крестѣ твоємѣ“: Апостолъ къ Евр. зач. 311 и 331. Евангеліе Марка зач. 37. и Матѣ. зач. 80. Причастіе: Знаменасѧ на насъ: и „Радѣйтесь праведніи“ — По полѣдни на *Вечерни* ѧкъ оуказано выше къ Недѣлю сырѣстнѣ къ вечерѣ.

12 (25) Среда 4. нед. постѣ. Средопѣстѣе. (Одѣ днесъ до Среды страстной включно на Прѣдѣосвѣщ. вересѧ такожь ектеніѧ „Бл҃гнѣи къ просвѣщенію:“).

14 (27) Пятница 4. нед. постѣ. По ѡдправленію 9. Часа, по послѣднѣмъ Трисвѣтомъ, священникъ одѣтый во всѣ свѣщ. ризы, выходитъ царскими вратами зъ кадилицею къ тетраподѣ, и поклонивши сѧ 3 разы лежакомъ тамъ ч. Крестѣ, цѣлае его зъ вѣрными, ликъ же спѣвае тогда зъ Трѣоди: „Прѣйдѣте вѣрніи:“ потѣмъ свѣщ. окадивши Крестъ, водноситъ его къ св. Олтарѣ, ликъ же спѣвае: „Спаси Господи“ и „Вознесыйсѧ на Крестъ:“ и зачинае сѧ Прѣдѣосвѣщенна.

16 (29) Недѣля 4. постѣ. Гласъ ѿ. — На *Утрени* все посла оуказовъ въ Трїоди. Евангелїе воскр. ѿ. — На *Литургїи* св. *Василїя В.* тропарь воскр. Глава: конд. Трїоди, И нынѣ: Богородицѣ. Апостолъ къ Евр. зач. 314. Евангелїе Марка зач. 40. — Въ *вечерѣ* пакъ оуказано выше въ Недѣлю сырпѣстнѣ въ вечерѣ.

19 (1 цвѣт.) Среда 5. нед. постѣ. — Служба посла оуказанъ Трїоди. *Вечеромъ* водправляесть *Утрени* четверга 5. недѣля постѣ зъ великимъ канономъ покаяннымъ и зъ *поклонами*. — Свѣщенникъ одѣтый въ епитрахиль, зачинає: Благословенъ Богъ нашъ: Глава тебѣ Боже нашъ: Царю небесный: и проч. пакъ оуказѣ Трїодѣ. По 50. ѿальмѣкъ зач. заразъ великій канонъ зъ Трїоди. Славословіе (вѣзъ спѣвъ). „Исполнимъ оутренній“: — По стиховнѣ: „Благо есть“: 2, Трисвятное, по Отче нашъ: тропарь „Въ церкви стоѣще“: Господи помилуй 40, „Сый благословенъ“: Небесный Царю: Господи и Владыко живота моего: (зъ поклонами) и потѣмъ Трисвятное, а по Отче нашъ: Господи помилуй 12, и Отпѣстъ малый. (Въ сию среду Повечерїе мале).

22 (4) Субота 5. нед. постѣ, (Икарїстова.) Служба все посла оуказ. Трїоди.

23 (5) Недѣля 5. постѣ. Гласъ ѿ. — На *Оутрени* все посла оуказ. Трїоди. Евангелїе воскр. ѿ. — На *Литургїи* св. *Василїя В.* тропарь воскр., Глава: конд. Трїоди. И нынѣ: Богород., Апостолъ Евр. зач. 321. Евангелїе Марка зач. 47. — Въ *вечерѣ* на Госп. воззв. стих. Окт. 4, Трїоди 3 и предпразд. Благовѣщенїѣ, Глава: И нынѣ: предпразд. Вхѣдъ Прокименъ Трїоди. Сподоби: поклоны 3, ект. „Исполнимъ:“ — Стиховный Трїоди, Глава: И нынѣ: предпразднества (зъ стиховныхъ оутрени). По Нынѣ отпѣдаши: и Трисвятномъ „Богородице Дѣво:“ и проче до концѣ пакъ въ Недѣлю сырпѣстнѣ въ вечерѣ.

24 (6) Понедѣлокъ. Предпразд. Благовѣщенїѣ пресв. Богород. — Въ *вечерѣ* на Госп. воззв. стихиры Трїоди подвѣнъ 3 и праздника на 5. Глава: И нынѣ: празд. „Посланъ выстъ:“ Вхѣдъ Прокименъ днѣ и Чтенїѣ зъ Трїоди 2 и праздника 3 (зъ общиою службой Богоро-

дницѣ), и свѣщ. запирає царскій врата, а ликъ: *Сподоби Господи: потѣмъ ектеніѣ „Исполнимъ вечерній“*. — Стиховный Трїоди: *Слава: И нынѣ: праздника „Днесь радость:“ По Нынѣ отпѣшаши тропарь празд., ект. „Помилий насъ Боже“, 3 поклоны великій и Отпѣсть.*

25 (7) Второкъ. ⊕ Благословеніе пресв. Богородицѣ. Передъ всходомъ солнца *Повечеріе велике*. Початокъ такъ оказано выше на Богоявленіе. По первѣмъ Трисвѣтѣмъ спѣваема праздника тропарь, а по вторѣмъ кондакъ его. По „Слава во вышнихъ“ *Литія*, на котрой стихиры праздника „Въ шестый мѣсяць Архистратигъ“ и проч. такъ къ Трѣфолю; Стиховный тамже. На богословенію хлѣвѣтъ троп. празд. 3. — На *Утрени* все такъ положено къ Миней або Трѣфолю на день постный. Евангеліе Лѣки зач. 4. — По Благовословію (вѣзъ спѣвѣ) ектен. „Исполнимъ:“ Стиховный Трїоди, *Слава: И нынѣ: празд. „Да веселятсѣ“: потѣмъ зъ Часослова „Благо есть“: 1, по Отче нашъ: троп. праздника, ект. „Помилий насъ Боже“, 3 поклоны и Часъ 1,* на котрѣмъ тропарь и конд. праздника. — *Литургія Златоустова зъ Вечернею*. На Госп. воззв. стихиры Трїоди и празд. такъ оказано къ Трѣфолю. Вхѣдъ съ Евангеліемъ, Прокіменъ днѣ, Чтеніѣ 2 зъ Трїоди и 2 праздника „Вниде Мойсей“: и „Господь созда мѣ“, ектеніѣ мала съ возгласомъ „Иже скатъ еси“: Трисвѣтое, Прокименъ и Апостолъ празд. (Евр. зач. 306) Евангеліе Лѣки зач. 3. и проче *Литургіи. Задостойникъ и Причастенъ праздника*. — (*Повечеріе мале*).

29 (11) Субота 6. нед. постѣ (Лазарева). Вѣдъ днесь до Недѣлкѣ всѣхъ Свѣтыхъ слѣжитъ Трїодъ цвѣтнѣ на яко проводникъ къ всѣхъ слѣжахъ церковныхъ. — На *Литургіи Златоустовой* „Слѣцы во Хрїста креститесѣ:“ Задостойникъ: „Чистѣю славно:“

30 (12) Недѣла цвѣтоноснѣ (ваіѣй). *Всеночне*. На *Утрени* Евангеліе Матѣ. зач. 83 (съ перестѣпкою). По Евангелію заразъ ѡбломъ „Помилий мѣ Боже“. (Воскресеніе Хрїстоко: оставлѣе сѣ). *Благословеніе ваіѣй*, и проч. посла Трїоди. На 1. Часъ троп. праздника; по Отче нашъ: кондакъ праздника. — *Литургія Златоустова,*

на котрой антифоны праздника; по входѣ стихъ: **Благословенъ градыи: тропарь „Общее воскресеніе:“** Слава: **Спогревшеся ти: И нынѣ: На престолѣ: — Святый Боже: Апостолъ Філіппс. зач. 247. Евангеліе Іоанна зач. 41. — Задостойникъ праздника. — Въ вечерѣ на Госп. воззв. стихиры на 6. Входъ, Прокіменъ „Се нынѣ:“ Сподоби Господи: и проч. какъ оуказано выше въ Недѣлю сырнѣстнѣ въ вечерѣ. Отпѣстительна молитовца какъ въ Молитвословѣ. Та молитовца вереса такожь къ настѣп. Понедѣл. Втор. и Середѣ по Утренни и Часлѣхъ.**

Къ страстный Понедѣлокъ, Второкъ и Середѣ оустакъ приписавъ въдправляти „*Преподосвященну*“. Повечеріе въ Понедѣлокъ и Второкъ велике, а въ Середѣ мале.

Ц в ѣ т е н ь.

3 (16) Великій Четверкъ. *Утреня* послѣ оуказовъ Трїоди. Еванг. Матѣ. зач. 108. По 50. ѿсѣлъкъ вереса заразъ Канонъ. — *Литургія св. Василія В. зъ Вечернею*. По „Благословенно царство“: Прїйдѣте поклонимса: 3 и ѿсѣломъ 103. — *Входъ зъ Евангеліемъ. Апостолъ къ Кор. зач. 149. Евангеліе Матѣ. зач. 107.* (Понеже середѣ чтеніа вставляются мѣсца такожь зъ иншихъ Евангелистовъ, то порадоно тотѣ мѣсца вышкати напередъ). Кмѣсто херѣвѣмскон пѣсни спѣваемъ „Вечери твоѣа тайныа“: 3. — *Задост.: „Странсткіа владычна“: Причастенъ: „Вечери твоѣа тайныа“: Тото само спѣваемъ также кмѣсто „Да исполнитса“: Отпѣстъ особенный въ Слѣжебникѣ. (Повечеріе мале) — Тогоже дня въ вечерѣ въдправляеца *Утреня* великого Патка или *Послѣдованіе св. страстей Хрїстовыхъ* послѣ Трїоди. (Ризы фїолет. а възглад. багр.). Передъ читанемъ Евангелій ликъ спѣкае: *Слава страстемъ твоимъ Господи; по Евангеліахъ же: Слава долготерпѣнію твоѣму, Господи. По 10. Евангелію „Славословіе“ (читаеца), потѣмъ ектеіа „Исполнимъ оутренніа“: и 11. Евангеліе, потѣмъ стиховный и 12. Евангеліе; по 12. Евангелію „Благо есть“: 1. Трисвятное и по Отче нашъ:**

тропарь „Исхвѣнилъ ны еси“: ектенїа: Помилиѣ насъ Боже: по возгласѣ еи *Іерей*: Премѣдрость! *Ликъ*: Честнѣйшю: и Отпѣсть, пакъ въ Молитвословѣ.

12 (25) ⊕ Велика Пятница. Часы царскѣй. *Литургія не водъправле сѧ*. — На *Вечерни* вхѡдъ зъ Евангеліемъ. По „Свѣте тихій“: прокимень Трїоди, потѡмъ Чтеніе и второй прокимень, также 2. и 3. Чтеніе; прокимень Апостола. Апост. къ Кор. зач. 125. Евангеліе Матѣ. 110. Потѡмъ „Рцѣмъ вси“: Сподоби Господи: „Исполнимъ вечернїа“: Коли спѣвають Стѣхонїй, свѣщеникъ оубирае сѧ во всѣ свѣщ. ризы (фїолет.), потѡмъ окаджѣ Престѡлъ и Плащаницю, и вѣрчкиши тѣюже чотыромъ честнымъ мѣстамъ, выймае кивотъ съ св. Дарами и поклонившисѧ имъ и окадивши ихъ, бере кивотъ, и коли пѣицѣ спѣвають „Глава: И нынѣ: Тебѣ одѣющагосѧ“ дѣлае съ св. Дарами *обходъ* доокѡла церкви, передъ нимже несѣтъ Плащаницю. (Есть такжеъ звичай дѣлати обхѡдъ сей по „Нынѣ отпѣщавши“, и по Отче нашъ: при спѣвѣ тропарѧ „Благообразный Іосифъ“). По обхѡдѣ свѣщеникъ (пѡслѣ тѣт. звичаю) ставлае св. Дары на виднѡмъ мѣстѣ, окадивши ихъ; потѡмъ кладе Плащаницю на приготоваѡмъ до того столѣ (головою образа Спасителя ѡтъ своен лѣвон рѣки), окаджѣ ю и творитъ передъ нею 3 поклоны при пѣнію тропарѧ „Благообразный Іосифъ“; потѡмъ Отпѣсть великій и цѣлованіе Плащаницѣ. Повечеріе малое съ канѡномъ Трїоди.

5 (18) Велика Субѡта. *Утренняя велика пѡслѣ Трїоди*. По Главѡсловію великѡмъ, коли спѣвають Трисвѣтое, свѣщеникъ творитъ вхѡдъ зъ Евангеліемъ, котре потѡмъ кладе на Плащаницю, ликъ же спѣвае стѣхирѣ: „Прїйдѣте оублажимъ“: и проч. пакъ положено въ Трїоди. — *Литургія Василїя Великого зъ Вечернею*. На Господи воззвахъ: стѣхирѣ 8. Вхѡдъ зъ Евангеліемъ. По Свѣте тихій: (нѣ спѣвае сѧ Прокимень, но заразъ): „Премѣдрость!“ и начинаютъ сѧ Чтенїа зъ стѣхами и зъ припѣвами. По Чтенїяхъ ектенїа мала и возгласъ: Ико свѣтъ еси: вмѣсто Трисвѣтого „Слицы“: По Апостолѣ вмѣсто „Аллилуїа“, поемъ на гласъ 3. „Воскресни Боже, сѣди земли, яко ты наслѣдиши во всѣхъ языцѣхъ“.

Свѣщенникъ же подѣ часть того знимаетъ зъ себѣ ризы фѳолетовѣ або багранѣ и одѣваетъ са въ бѣлы. Посемъ Евангеліе Матр. зач. 115. — Вмѣсто Херувѣмской пѣсни „Дѣ молчитъ“ : Задостойникъ : „Не рыдай мене Мати“ : — По Отпѣстѣ бѣваетъ благословеніе хлѣбѣвъ и вина, молитвою такъ на Ксеночнѣмъ. (Потѣмъ чтець читаетъ Дѣніа Япостольскѣ).

6 (19) ⊕ Недѣла Пасхи (Великденъ). По пѣвнѣчн вѣдправляесть передъ Плащаницею *Полунощница*. Свѣщенникъ одѣтый въ епитрахиль и фелонъ фѳолетовой або баграной барвы, окадивши Олтарь, Плащаницю и церковь, начинае : Благословенъ Богъ нашъ : Трислатое, по Отче нашъ : Господи помилуй 12, Глава : И нынѣ : Прїйдѣте поклонимся 3, Псаломъ 50. и канонъ великой Свѣботы оутренній : „Волною морскою“. По канонѣ Трислатое, и по Отче нашъ : „Гдѣ снишелъ еси“ : ектенійа зъ Полунощницѣ „Помилуй насъ Боже“ : и по возгласѣ Отпѣстъ : (Глава текѣ Хрїсте Боже) : отпѣстит. молитовца тота, що по оутрени велик. Свѣ. Потѣмъ свѣщенникъ вѣдоходить и переодѣвши са во всѣ свѣщ. ризы свѣтлѣй, приходить передъ св. Тайны и окадивши ихъ, кере кивотъ зъ св. Тайнами и обернѣвши са къ людемъ, зачинае : „Воскресъ Исусъ отъ гроба“ : Анкѣ же спѣваетъ далѣше : такоже прорече : и проч. и бѣваетъ при звѣкѣ всѣхъ звонѣвъ торжественный *обходъ* вокрѣгъ церкви зъ св. Дарами, Плащаницею, Евангеліемъ и проч. Бернѣвши въ церковь, свѣщенникъ ховае св. Дары, потѣмъ кладѣ Плащаницю на Престолѣ, (головною образа Спасителя вѣдъ сѣвера (т. е. вѣдъ своеи лѣкѣи рѣки), и взѣвши крестъ, выходитъ зъ вѣрными при звѣкѣ звонѣвъ передъ западнѣй (входовѣ) двѣри церкви, спѣваяючи : „Воскресеніе твое Хрїсте Спасе“ : Коли же выйдѣтъ, затворяють са входовѣ двѣри, и свѣщенникъ окадивши ихъ и люди, держачи Крестъ, возгласѣ : Глава свѣтѣй : и проч. такъ писано на початкѣ Литѣргикона. — Коли начнѣтъ спѣвати стихиры Пасхи, свѣщенникъ дае всѣмъ вѣрнымъ цѣловати Крестъ, китаючи кожного словами : Хрїтосъ воскресѣ ! По окѣнченю стихирѣ обѣ Ектенїи и Отпѣстѣ великій. По Отпѣстѣ свѣщенникъ обернѣный лицемъ до

вѣрныхъ, по́дносячи Крестъ, мовить голосно: Христосъ воскресъ! а вѣрныи ко́дповѣдають: Константинъ воскресъ. — *Литургія Златоустава* (по ранѣ). По „Благословенно царство“: Христосъ воскресъ: 3, и ектеніа. Антифоны Пасцк. Вмѣсто Трисвѣтого „Бланицы“: — Апостолъ Дѣян. зачало 1. Евангеліе Іоанна зач. 1. Читаніе Еванг. роздѣлае сѧ на 12 частей, и по кождой части оударають во всѣ звоны. Гдѣ есть вольше свѣщенникѣвъ, читает сѧ Еванг. къ рѣжныхъ языкахъ. — За „Достойно“: Ангелъ вопіаше: и свѣтисѧ, свѣтисѧ: На „Со страхомъ Божиимъ“: „Спаси Боже: и „Всегда и нынѣ“: спѣваемъ: „Христосъ воскресъ“: тоже само и вмѣсто „Буди имя Господне“: — По заамвонной молитвѣ *благословеніе Артоса*. На „Премудрость“! Ликъ: свѣтисѧ, свѣтисѧ: Потомъ іерей: Христосъ воскресъ изъ мертвыхъ, смертію смертью поправъ. Ликъ: И сѣшимъ во гробѣхъ животъ даровавъ. Господи помилуй 3, благослови. (Такъ черезъ весь свѣтлый тыждень). Отпѣстъ зъ крестомъ, — и потѣмъ свѣщенникъ по́дносячи крестъ, выголошѣ: „Христосъ воскресъ!“ 3. — На *Вечерни* свѣщенникъ одѣтый во всѣ свѣщ. ризы свѣтлай, начинае: Благословенъ Богъ: Христосъ воскресъ: 3, потѣмъ стихи: „Да воскреснетъ Богъ“: и проч.; по ектен. великой на „Господи воззв.“ стихиры зъ Трїоди на 6. Вхѣдъ зъ Евангеліемъ. свѣте тихій: прокименъ „Кто Богъ велій“: потѣмъ свѣщенникъ: О еже сподобитисѧ намъ: и Евангеліе (Іоанна зач. 65). Ектеніа „Рцѣмъ вси“: „Сподоби Господи: Исполнимъ вечерній: и проч. все зъ Трїоди. Отпѣстъ зъ Крестомъ „Христосъ воскресъ изъ мертвыхъ“ По Отпѣстѣ свѣщенникъ по́дносячи Крестъ, выголошѣ три разы: Христосъ воскресъ!

Брата царскіи и побѣдчій въ Иконостасѣ не запирають сѧ вѣдъ Оутренкѣ свѣтлого Воскресенія черезъ весь свѣтлый тыждень.

Оутренкѣ и Вечернкѣ іерей вѣдправляе одѣтый во всѣ свѣщенническіи ризы свѣтлай якъ Литургію. Всѣ три Антифоны Пасцк, и „Бланицы во Христа“: спѣваемъ черезъ всю свѣтлѣ седмицу. — Замѣстъ „Царю небесный“ на всѣхъ слѣзбѣхъ церковныхъ мовимъ „Христосъ воскресъ“ 3, до отданія Пасхи. — Чинъ *погребенія* въ свѣтлый тыждень вѣдправляе сѧ въ ризахъ свѣтлыхъ.

Въ Середѣ и Патокъ свѣтлый розрѣшене на масо.

7 (20) ⊕ Понедѣлокъ свѣтлый. *Утренняя*: Свѣщенникъ, окадивши Олтарь и всю церковь, зачинае: Слава свѣтѣй: потѣмъ: Христосъ воскр. 3, и проч. такъ на вчорашиной Оутрени. на Канонѣ ектеніѣ мала есть лишь по 3. 6. и 9. пѣсни. — На *Литургіи* все такъ вчора; Апостолъ Дѣаній зач. 2. Евангеліе Іоанна зач. 2. (читае сѣ, такъ звыкло, безъ перестанковъ). — По полѣдни початокъ *Вечернѣ* такъ оуказве Трїодъ въ Недѣлю Пасхи въ вечеръ. На Господи воззв. стихиры положенъ на днесь вечеръ въ Трїоди. Входъ зъ кадильницу безъ Евангеліа; по Прокименѣ ектеніѣ „Рцѣмъ вси:“ и проч. такъ писано въ Трїоди.

8 (21) ⊕ Второкъ свѣтлый. *Утренняя* послѣ оуказв Трїоди. — На *Литургіи* Апостолъ Дѣан. зач. 4. Еванг. Лукы зач. 113. — *Вечеря* такъ оуказано вчорашного дня.

12 (25) Свѣота свѣтла. По Антирѣги забираеся Яртосъ зъ Тетрапода и запираются царскій и повѣдчій двѣрѣ Иконостаса.

13 (26) Недѣла Антипасхи (Θομινα або Провѣдна, 2. по Пасцѣ). На великой *Вечерни* свѣщенникъ: Глава свѣтѣй: Христосъ воскресъ: 3, и сейчасъ „Прійдѣте поклонимся“: и ѿлоомъ „Благослови дѣше моѣ:“ потѣмъ „Блаженъ мужъ:“ на „Господи воззвахъ:“ все въ Трїоди. Входъ. — Антиѣ. На благосл. хлѣбѣвъ троп. „Запечатанъ гробъ:“ 3. За „Бѣди имѣ Гдѣне:“ Христосъ воскресъ: 3. „Благословлю Гдѣ:“ и начинае сѣ *Утренняя* возгласомъ: „Глава свѣтѣй:“ Христосъ воскресъ: 3. Глава во вышнихъ: шестоѿалміе — полѣлей, и проч. такъ положено въ Трїоди Евангеліе Матѣ. зач. 116. Воскресеніе Христово: 3, ѿлоомъ 50, и проч. такъ оуказано въ Трїоди. — На *Литургіи* — Апост. Дѣаній зач. 14. Евангеліе Іоанна зач. 66. — Вмѣсто „Достойно“: „Ангелъ вопіаше:“ и „Свѣтисѣ:“ На „Госстрахомъ Божіимъ:“ „Спаси Боже:“ и вмѣсто: Да исполнатся: и „Бѣди имѣ Господне:“ спѣваемъ „Христосъ воскресъ:“ (до отданія праздн. воскресенія включно.) Отпѣстъ (зъ Врѣстомъ); по Отпѣстѣ роздае сѣ

Артосъ. — На *Вечерни* по „Благословенъ Богъ нашъ“ : Христосъ воскресъ : 3, Святый Боже и проч. якъ на звычайныхъ Вечерняхъ. На Господи воззвахъ : стихиры зъ Трїоди 3 и Свѣтомъ 3, Слава : И нынѣ : Трїоди. Входъ. Прокименъ великій Трїоди. Стиховнй зъ Трїоди. — По „Нынѣ отпѣшаещи“ : тропарь Свѣтого, Слава : И нынѣ : Запечатанъ гробъ : и Отпѣстъ великій (Бѣзъ Креста).

20 (3. мал). Недѣла 3. по Пасцѣ, Мвроносицѣ. Гласъ ѿ. — На *Утрени* Євангеліе воскр. ѿ. — На 9. пѣсни „Янгелъ вопіаше“ : (на Оутренѣхъ недѣльныхъ „Честнѣйшїю“ не беремъ до отданїа Пасхи). По Славословію троп. „Воскресъ изъ гроба“ — На *Литургїи* Апост. Дѣланій зач. 16. Євангеліе Марка зач. 69. — Въ *вечерѣ* на Госп. воззв. стихиры Трїоди 3 и Свѣщенномъч. 3, Слава : И нынѣ : Трїоди. Стиховнй якъ въ Трїоди. Отпѣстъ малый.

23 (6) Среда. + Св. великомъч. Георгїа (Юрїа). Служба Трїоди и Свѣтомъ съ Всеночнымъ якъ писано въ Миней або Трефолою. Слн послѣ рѣшенїа Львовскаго Собора Служба св. Георгїю перенесена на настѣпнющѣ Недѣлю, то днесъ подоклае взѣти службу Свѣтомъ припадающомъ на тѣюже Недѣлю.

27 (10) Недѣла 4. по Пасцѣ, о разслабленомъ. Гласъ ѿ. — Служба послѣ оуказовъ Трїоди ; если же на днесъ перенесено службу св. Георгїю, то водправляе сѣ все послѣ оуказъ писаного въ Трефолою „Яще слычитсѣ св. Георгїа въ Недѣлю разслабленого“, а именно на Всеночномъ „Блаженъ мъжъ“, на Госп. воззв. стихиры зъ Трїоди воскреснїи 3 и разслабленого 3, потѣмъ Свѣтомъ 4, Слава : Трїоди, И нынѣ : догматъ гласа, и проч. — На *Утрени* Євангеліе воскр. д. — Воскресенїе Хр. 3, ѿломъ 50 и стихира воскресна. Канонъ Пасхи съ Богород., такожь Свѣтомъ и Трїоди. Катавасїа Пасхи. — На *Литѣргїи* троп. воскр. Георгїю и конд. Георгїю, Слава : конд. празд. (Дшш мою :) И нынѣ : Пасхи. Апостолъ зач. 2. и 25. Євангеліе Іоанна зач. 14 и 52.

30 (13) *Середа* 4. недѣли по Пасцѣ. Преполовѣніе Пятдесятницы, и св. апост. Іакова. Служба Преполовѣніа посла Трїоди, слѣже же св. Іаковъ переносимъ на инный день. На Литургїи Задостойникъ Преполовѣніа „Чжде матеремъ дѣвство“.

М а й.

2 (15) *Пятница*. + Св. мѹч. князей Бориса и Глѣба. Въ храмѣ тѹхъ св. Мѹченикѹвъ водправляея служба имъ посла того самого оуставѹ, що св. Георгїю.

3 (16) *Субота*. Память знесена панцины.

4 (17) *Недѣла* 5. по Пасцѣ, о Самарянини. Гласъ д̑ — Служба посла Трїоди. — На *Утрени* Евангелїе воскр. 3̑. — На Литургїи тропарь воскр. и Преполовѣніа, Слава: конд. Самарян. И нынѣ: Преполов. Задостойникъ „Ангелъ копїаше“.

7 (20) *Середа*. Отданїе Преполовѣніа. — На Литургїи Задостойникъ „Чжде матеремъ дѣвство“.

8 (21) *Четверъ*. + Св. Апост. и Евангелиста Іоанна Богослова. Служба съ Всеночнымъ посла приписѹ Говора Львовского переноситъ ся на найблизшѹ слѣдѹющ̑ Недѣлю.

9 (22) *Пятница*. + Перенесенїе Моцій св. Ніколаа. Служба такъ положено въ Трефолою. На Литургїи троп. празд. и Свѹт., Слава: конд. Свѹт. И нынѣ: празд. Апостолъ и Евангелїе дня и Свѹтого.

11 (24) *Недѣла* 6. по Пасцѣ, о Слѣпѹмъ. Гласъ ѣ̑. — Если на днесъ перенесено слѣже св. Іоаннѹ Богословѹ, то водправляея Всеночне. На Госп. козвк. стихиры воскр. 3̑, о Слѣпѹмъ съ литїйною 3̑, и Свѹтомъ на 4, Слава: Трїоди, И нынѣ: догматъ гласа. Проче такъ оуказано въ Трефолою „Яще слѣчитъ св. Іоанна Богослова въ Недѣлю о Слѣпѹмъ“. — На *Утрени* Евангелїе воскр. ѣ̑. — На *Литургїи* тропарь воскр. и Свѹт., Слава: конд. Свѹт. И нынѣ: „Дѹшевными очима“. — Апостолъ Дѣян. зач. 38 и 68. Евангелїе Іоанна зач. 34 и 61.

14 (27) **Середа 6. недѣлкѣ по Пасцѣ. Отданіе празд. Пасхи.** — На Литѣргіи тропарь „Совѣзначальное слово“: и (намѣр.), **Глагола:** (конд. намѣр.) И нынѣ: „Ище и ко гробѣ“: **Свѣтый Боже.** Апост. и **Еванг. дна** и (намѣр.) — **Задостойникъ „Ангель вопѣаше“.** — **Отпѣсть „Христосъ воскресъ изъ мертвыхъ“:** (съ Крестомъ).

15 (28) **Четвергъ. ☩ Вознесеніе Господне.** **Всѣмъ служба поѣсла Трїоди.** — На великой *Вечерни* „Блаженъ мѣжъ“: не спѣває сѣ. — На *Утрени* **Еванг. Марка** зач. 71. — На *Литургіи* **антифоны праздника.** Апостолъ **Дѣян.** зач. 1. **Евангеліе Лѣки** зач. 114. **Задостойникъ праздника.** — По полѣдни на *Вечерни* на Госп. **воззв. стихиры Трїоди 3, и Свѣт. 3, Глагола:** И нынѣ: праздника. **Входъ. Прокименъ великій:** „Богъ нашъ“: **Стѣхонъ Трїоди.** По Нынѣ отпѣшаеш: троп. **Свѣт. Глагола:** И нынѣ: **Вознесла еси: Отпѣсть великій.**

До Недѣлкѣ Гош. св. **Дѣха „Царю нескынъ“:** на службахъ церковныхъ не мовимъ, но по „Благословенъ Богъ нашъ“ заразъ „Свѣтый Боже.“ — Къ по празднистѣмъ Вознесенія, вынажши Недѣлю, на Литѣргіи антифоны два першій праздника, а 3. звычайный съ припѣвомъ дрѣгго антифона праздника.

18 (31) **Недѣла 7. по Пасцѣ, св. Отцѣвъ первого Собора въ Никен, и по праздниство Вознесенія.** **Гласъ 3̄.** — На *Утрени* **все пакъ оуказано въ Трїоди.** **Евангеліе** воскр. 1̄. — По **Главлослов.** троп. воскр., по **Отпѣстѣ** стихира евангелска. — На *Литургіи* **антифоны два першій недѣльный, а 3. звычайный съ припѣвомъ „Спаси насъ Сыне Божій, вознесыйсѣ.“** Апостолъ **Дѣканій** зач. 44. **Евангеліе Іоанна** зач. 56. **Задостойникъ праздника.** **Причастенъ „Хвалите“** и „Во память вѣчнѣю:“.

21 (3 червня) **Середа. + Св. Равноапост. Константина и Елены.** **Служба** положена на радѣ въ Трѣфолою.

22 (4) **Четвергъ.** **Сегодня керемъ службѣ св. Іоаннѣ Предтечи зъ дна 25. поѣсла оустава пакъ св. Константина и Еленѣ.**

23 (5) **Пятница 7. недѣлкѣ по Пасцѣ. Отданіе праздника Вознесенія.** — На Литѣргіи. **Прокименъ** и **Аллилуѣа** **празд.** (и нам.), Апост. и **Еванг. дна** (и намѣр.). **Задостойникъ праздника.** **Прич. празд.** (и намѣр.).

24 (6) Свѣота передъ Недѣлю Патдесатницѣ. Память всѣхъ вѣдъ вѣка *успомихъ* православныхъ Христіанъ. Вся служба послѣ Трїоди.

25 (7) ⊕ Недѣла св. Патдесатницѣ (Зеленй Свѣта). *Всеночне*: По „Глава свѣткѣ“: Царю небесный: (спѣваемо клѣччи), по псалмѣ и ектеніи спѣваемо „Блаженъ мужъ“: — На *Утрени* Евангел. воскр. ѡ. — „Воскресеніе Хрїстова“: не мовимъ, но сейчасъ псаломъ 50. — Передъ *Литургією* „Царю небесный“ зъ спѣвомъ при колѣнопреклоненію. Антифоны празд., вмѣсто Трисвѣтого „Слнцы“: Апост. Дѣян. зач. 3. Еванг. Іоанна зач. 27. Задостойникъ праздника. — По Литѣргіи зарѣзъ начинае са *Вечерня*. По Благословенъ Богъ нашъ: преклонивши колѣна, спѣваемо: Царю небесный: потѣмъ Трисвѣтое и проче послѣ оуказѣвъ Трїоди. — По Нынѣ отпѣшаеши троп. Тройци, Глава: И нынѣ: Благословенъ еси: — Отпѣсть великій съ особною отпѣстительною молитвою.

26 (8) ⊕ Понедѣлокъ св. Дѣха, пресв. Тройцѣ. Вся служба праздника послѣ оуказанъ Трїоди. (На *Утрени* Евангеліа нема, въ храмѣ же пресв. Тройцѣ повторѣеа зъ вчерашного дня: Величаніе, Стишенна, Прокименъ, Евангеліе и проч.). На *Литургіи* антифоны іакъ вчора, по входѣ тропарь: Благословенъ еси: потѣмъ Тройци, Глава: конд. Тройци, И нынѣ: Егда снишедъ: Трисвѣтое Апостолъ и Евангеліе дня и Тройцѣ. Задостойникъ праздника.

Еъ Попрѣзненствѣ на Литѣргіи антифоны першй два праздника, а 3. звычайный съ припѣкомъ „Спаси насъ Оутѣшителю:“

Еъ Серѣдѣ и Патницѣ сего тыждѣна розрѣшене на мѣсо.

31 (13) Свѣота. Отданіе праздника Патдесатницѣ.

Ч е р в е н ь .

1 (14) Недѣла 1. по Гошествію св. Дѣха, всѣхъ Свѣтыхъ. Глава ѡ. — На *Утрени* Евангеліе воскр. ѡ. — Воскресеніе Хрїстова: 1, и проч. На канонѣ катавасіа „Отверзѣ оуста моѣ“: — На Хвали-

тѣхъ стѣхиры Трїоди, ГЛАВА: стихъ. евангелска перша, И нынѣ: Превлагословенна еси: — На 1. Часѣ тропарь воскр. ГЛАВА: Свѣтымъ. И нынѣ: Что тѣ наречемъ: По Отче нашъ: конд. Свѣтымъ. — На *Литургїи* троп. воскр. и Свѣтымъ, ГЛАВА: И нынѣ: конд. Свѣтымъ. Апостолъ къ Евр. зач. 330. Евангелїе Матѣ. зач. 38. — Въ вечерѣ на Госп. возв. стихиры Октоиха 3 и Свѣтомъ 3, ГЛАВА: И нынѣ: богородич. — Стиховнїи Октоиха. По Нынѣ отпѣшаеши: троп. Свѣтомъ, ГЛАВА: И нынѣ: богород. отпѣститъ послѣ гласа троп. Свѣт.

Зѣ закрѣпнымъ днемъ зачинае са ПѢТЬ до св. Яп. Петра и Павла.

5 (18) Четверкъ. Свѣтѣйшїи Евхаристїи. Служба Евхаристїи переноситъ са оу насъ на слѣдующъ Недѣлю.

8 (21) Недѣля 2. по Гош. св. Духа. Гласъ ѿ. — *Всенощне* и *Оутреня* только пресв. Евхаристїи (положенїи въ Трїоди на Четверкъ). На *Литургїи* антифоны праздника. Апостолъ къ Кор. зач. 149. Евангелїе Іоанна зач. 23. — По законной молитвѣ въбаве торжественный *обходъ* зѣ св. Дарами. Свѣщенникъ, поставивши Дароносцю на Престолѣ, кланяе и кадитъ пресв. Евхаристїю, потѣмъ встаетъ и поклонивши са глубоко, бере Дароносцю и океридши са до людїи, зачинае тропарь „Хлѣкъ прѣвѣстевный:“ и выходитъ зѣ церкви. Прїишюши къ першомъ приготеномъ престолѣ, свѣщенникъ благословитъ людїи св. Тайнами, ставлае Дароносцю на престолѣ, и кланѣвши окаждѣ св. Тайны поклоняючиса, потѣмъ встаетъи возгласае: О еже сподобитиса намъ слышанїа: и проч. и вѣдѣвши мало къ сторонѣ, читае океренный до людїи Евангелїе отъ Матѣа, потѣмъ прикладѣвши зновъ кадитъ св. Тайны, а встаетъи бере Дароносцю и при спѣкѣ „Хлѣкъ прѣвѣстевный:“ идѣмъ къ дрѣгомъ престолѣ, де повторяеа все шкъ кѣло при першомъ престолѣ, только Евангелїе читаеа отъ Марка. Такий же чинъ совершаеа и при 3. и 4. престолѣ, только шю при 3. престолѣ читаеа Еванг. отъ Лѣки, а при 4. отъ Іоанна. — *Сего дня въ вечерѣ* на Госп. возв. стихъ. праздника 3 и Свѣтомъ 3, ГЛАВА: И нынѣ: праздника Входъ и Прокименъ великій (положенный на Четверкъ). — Стиховнїи праздника. По Нынѣ отпѣшаеши: тропарь Свѣт. ГЛАВА: И нынѣ: праздникъ. Отпѣстъ великій.

12 (25) Четверкъ. Отданїе празд. пресв. Евхаристїи. + Пренод. Оѣ фрїа. Служба праздника шкъ оуказано

въ Трѣоди. Слѣжкѣ преп. Онѣфрїю ѡдправляемъ днѣ вчораиного. або въ инїи днѣ; къ храмѣ же его лѣчимъ ю зъ слѣжбою праздника: На Всеночнѣмъ на Госп. воззр. стихиры празд. 6 и Свѣтомѣ 4, Слѣка: Свѣт. И нынѣ: празд. — Антиѣ Свѣт. тѣлько на И нынѣ: празд. — Стиховнїи празд. Слѣка: Свѣт. И нынѣ: празд. По Отче нашъ: троп. Свѣт. 2, и празд. 1. — На Оутрени троп. празд. 2, Слѣка: Свѣт. И нынѣ: празд. — Сѣдалнїи празд. Полцелїи и Бѣлчанїи и сѣдалнїи и проч. до Канона Свѣт. — Канонъ празд. и Свѣт. Катакасїа „Отверзѣ“. На 9. п. припѣкъ и їрмосъ празд. Свѣтїиленъ празд. Слѣка: Свѣт. И нынѣ: празд. — На „Хвалентѣ“ стих. празд. 3 и Свѣт. 3, Слѣка: Свѣт. И нынѣ: празд. — На Литѣргїи антифоны 1. и 2. празд. а 3 звычайныйный зъ припѣкомъ празд. — Троп. празд. и Свѣт. Слѣка: конд. Свѣт. И нынѣ: празд., Апост. и Еванг. днѣ и Свѣт. Задѣстойникъ праздника.

13 (26) Пятница. Слѣжкѣ состраданїю пресв. Богородици. (Ризы фїолет.).

15 (28) Недѣла 3. по Сошествїю св. Духа. Гласъ ѣ. — На *Утрени* Евангел. коскр. ѣ. — На канонѣ катакасїа „Отверзѣ оуста моя:“ — На *Литургїи* Апостолъ зач. 88. Евангелїе Матѣ. зач. 18. — Въ *вечерѣ* на Госп. воззр. стихиры Октоиха на 3 и Свѣтого 3, Слѣка: И нынѣ: богородиченъ.

22 (5 липна) Недѣла 4. по Сош. Гласъ ѣ. — На *Утрени* Евангелїе коскр. д. — На *Литургїи* Апост. къ Рим. зач. 93. Еванг. Матѣ. зач. 25.

24 (7) Второкъ. ⊕ Рождество св. Іоанна Крестителя. *Всеночне* и проча слѣжкѣ якъ положено въ Минїи або Трифолою. — На *Утрени* Евангел. Лѣки зач. 3. — На *Литургїи* троп. Свѣт. Слѣка: конд. Свѣт. И нынѣ: Дѣла днѣсь предстоитъ: або „Застѣпнице“, а къ храмѣ Богородичнѣмъ конд. храма. Апостолъ зач. 112. Евангел. Лѣки зач. 1. (съ перестѣпками). — Въ *вечерѣ* на Госп. воззр. стихиры Крестителю (зъ вел. Вечернѣ) 3 и Мѣч. 3, Слѣка: И нынѣ: Крест, (зъ мал. Веч.) — Стиховнїи Октоиха, Слѣка: И нынѣ: Крест. — По Отче нашъ. троп. Крестит. Слѣка: Мѣч. И нынѣ: богородич. отпѣстит.

29 (12) Недѣля 5. по Сош. ⊕ Св. Апост. Петра и Павла. Гласъ Ѳ. *Восночнѣ*. „Блаженъ мужъ:“ на Госп. воззв. стихъ. Октоуха 4 и Святимъ 6, Глава: Свят. И нынѣ: догматъ гласа. — На Литіи стихира одна храма, потомъ стихирѣ Свят. Глава: Свят. И нынѣ: богородич. зъ стиховн. воскр. послѣ гласа Наславника. Стиховнѣ Октоуха, Глава: Свят. И нынѣ: богородич. воскр. послѣ гласа Наславника. На благословеніи хлѣбковъ „Богородичѣ Дѣво“ 2, и троп. Свят. 1. — На *Утрени* по „Богъ Господь:“ троп. воскр. 2, Глава: Свят. И нынѣ: богородич. воскр. послѣ гласа Наславника. — По кад. сѣдалнѣ Октоуха, Полувеліи и Величаніе Святимъ, потѣмъ (везъ „Глава: И нынѣ:“) Ангелскій сокоръ: Упакон гласа, оба сѣдалнѣ Свят., Глава: полувелійнѣ сѣдаленъ, И нынѣ: богородич. его. Степенна и Прокименъ гласа. Свѣтагеліе воскр. ѿ. и проче воскреснѣ. (Къ храмѣ св. Апостоловъ Степенна, Проким. Сванг. и стихира храма). Канонъ воскр. на 4, Богород. на 2, и Святыхъ на 8. Катакасіа „Отверзѣ“. По 3 п. кондакъ и ікосъ и сѣдал. Свят.; по 6 п. кондакъ и ікосъ воскр. Свѣтиленъ воскр. Глава: Свят. И нынѣ: богородиченъ Свѣтиленъ воскресного. На „Хвалитѣ“ стихирѣ Окт. 4 и Свят. зъ наславною 4 зъ двома припѣвами писанными на Стиховнѣ вечернѣ, Глава: стихира евангелска, И нынѣ: Превлагословенна еси: По Главословію троп. воскр. — На *Литургии* троп. воскр. и Свят. и конд. воскр. Глава: конд. Свят. И нынѣ: Богородицы, Прокименъ гласа и Святыхъ. Апостолъ зач. 103 и 193. Евангеліе Матѣ. зач. 28. и Матѣ. зач. 67. — Причастіе „Хвалитѣ“ и „Во всю землю:“ — Въ *вечерѣ* на Госп. воззв. стихирѣ три изъ вчерашней Вечернѣ и 3 Апостоламъ радѣ, Глава: „Ресечствнй Апостоловъ“ (Наславникъ зъ „Хвалитѣхъ“), И нынѣ: „Богородице ты еси лоза:“ — Стиховнѣ Апостоловъ. — По Трисвѣтомъ тропарѣ „Апостоловъ первопрестолниці:“ Глава: „Апостолы свѣтїи, молитѣ:“ И нынѣ: богородиченъ.

Л и п е н ь.

2 (15) Среда. + Положеніе Ризы пресв. Богородицѣ въ Блахернѣ.

5 (18) Субота. + Св. Апостоловъ славянскихъ Кирилла и Методіа. — Слѣжеб препод. Иданасію переносимъ на завтра.

6 (9) Недѣля 6. по Сош. + Препод. Иданасіа. Гласъ ѿ. — На велик. Вечерни на Госп. воззв. стихиры Октоиха 4 и Свят. на 6. Глава: Свят. И нынѣ: догматъ гласа. — Чтеніа. — Стиховни Октоиха, Глава: Свят. И нынѣ: богородич. послѣ гласа Наславника. — На *Утрени* по Богъ Госп: троп. воскр. 2, Глава: троп. Свят. И нынѣ: богородич. воскр. — Сѣдални воскр., Полудей и Величаніе Свят. „Ангелскій соборъ“: сѣдални Сватою, а проче все до Канона воскресне. Евангеліе воскр. 5. — Канонъ Октоиха и Свят., Катавасіа „Отверзѣ“. По 3. п. конд. ѿкосъ и сѣдаленъ Сватою; по 6. п. конд. и ѿкосъ воскр. — Свѣтиленъ воскр. Глава: Свят. И нынѣ: богородич. воскр. — На Хвалитехъ стих. Октоиха 4, и Свят. 4 съ припѣвами его, Глава: стихира евангелска, И нынѣ: Превлагословена: — На *Литургіи* троп. воскр. и Свят. и конд. воскр. Глава: Свят. И нынѣ: Богородицѣ, Апостолъ зач. 110 и 213. Евангеліе Матр. зач. 29 и Лѣки зач. 24. Причастіе „Хвалите“ и „Во память вѣчнѣю“.

13 (26) Недѣля 7. Сош. св. Дѣхъ. Память св. Отцѣвъ шести першихъ Богородѣ. Гласъ 5. — На *Утрени* тропарь воскр. 2, Глава: Отцѣвъ, И нынѣ: богородич. „Иже насъ ради“: проче все шкѣ звѣчайно въ Недѣлю. Евангеліе воскр. 3. Канонъ Окт. и Отцамъ. Катавасіа „Отверзѣ“. По 3. пѣсни конд. и ѿкосъ воскр. и сѣдал. Отцѣвъ. По 6. пѣсни конд. и ѿкосъ Отцѣвъ. По 9. п. Свѣтиленъ воскр., Глава: Отцѣвъ, И нынѣ: богородиченъ. — На хвалитехъ стихиры воскресни 4 и Отцѣвъ 4, Глава: Отцѣвъ, И нынѣ: Превлагословенна еси: По Славословію тропарь воскр. — По Отвѣстѣ стихира евангелска. — На *Литургіи* тропарь воскр. и Отцамъ и кондакъ воскр. Глава: конд. Отцамъ, И нынѣ: Бо-

город. Прокименъ воскресень и Отцамъ, Апостолъ Недѣлк и Отцѣвъ (Ип. зач. 116 и 334. Евангеліе Матѣ. зач. 33. и Іоанна зач. 56). — Причастіе: „Хвалите“: и „Радуйтеся праведніи“.

15 (28) Второкъ. † Св. рѣвноапостольнаго князя Владиміра.

20 (2 сѣрп.) Недѣлк 8. по Сош. † Св. пророка Ілїи. Гласъ 3. Служба воскр. и св. Ілїи съ *Всенощнымъ* лѣчитъ сѣ такъ оуказано выше къ Нед. 5. по Сош. — На *Утрени* Евангеліе воскр. ѿ. — На *Литургии* Апостолъ къ Кор. зач. 124 и 57. Евангеліе Матѣ. зач. 58 и Лѣки зач. 14. — Къ *вечерѣ* на Госп. козв. стихиры Преподобнымъ 3 и прор. Іезекїлю 3, Глава: И нынѣ: богород. пѣсла гласа стихиры пророка. — По Нынѣ отпѣшаши: троп. Препод. Глава: прор. И нынѣ: богород. отпѣст. пѣсла гласа троп. пророка.

24 (6) Четверкъ. † Св. мѣч. Бориса и Глѣба.

25 (7) Пятница. † Оуспеніе св. Анны, матере пресв. Богородицы.

27 (9) Недѣлк 9. по Сош. † Св. великомѣч. Пантелеймона. Гласъ ѿ. — Служба воскресна и св. Пантелеймонѣ лѣчитъ такъ оуказано выше къ Нед. 6. — На *Утрени* Евангеліе воскр. ѿ. — На *Литургии* тропарь воскр. и Свѣт. и конд. воскр. Глава: Свѣт. И нынѣ: Богород. — Апостолъ зач. 128 и 292. Евангеліе Матѣ. зач. 59 и Іоанна зач. 52. Причастіе „Хвалите“ и „Во память“.

С е р п е н ь.

1 (14) Пятница. † Происхожденіе ч. древъ жикотор. Креста, память св. мѣч. Макавеевъ и память крещенїа Р҃си. — День зачинае сѣ пѣстѣ до праздника Оуспенїа пресв. Богород. — На *Утрени* на Главословію священникъ одѣтый во всѣ свѣщ. ризы (фѳолет.) выноситъ зъ Олтаря Крестъ къ поклоненію такимъ самымъ чиномъ, такъ оуказано выше къ Недѣлкю крестопоклоннѣ; потѣмъ совершае сѣ *освя-*

щеве воды, а вѣдѣтъ поклонене ч. Крестъ при спѣвѣ: Крестъ твоємѣ поклоняемса: и стихирь: „Прійдѣте вѣрніи“: и проч., потѣмъ ектеніа „Помилуй насъ Боже“: и проче Оутренѣ. — Де звычай вѣтъ водосвѣщеніе вѣдправляти по Антѣргін, тамъ на Оутрени по положенію ч. Креста бѣжав сейчасъ поклонене емѣ и ектеніи: Помилуй насъ Боже: и „Исполнимъ оутренніа“: — На *Литургіи* тропарь Креста и Мѣч. Глава: конд. Мѣч. И нынѣ: Креста. Трисвѣтое, Прокименъ и Псалмѣ Креста и Мѣченикѣвъ. Апостолъ и Евангеліе Креста, и Мѣченикѣвъ. (Дежда есть звычай по заамвонной молитвѣ благословити зѣла). — Сего дня по Вечерни священникъ вноситъ Крестъ въ св. Олтарь при спѣвѣ „Спаси Господи“: и „Вознесыйся на Крестъ“.

3 (16) Недѣла 10. по Гош. Гласъ ѧ. — На *Утрени* Еванг. воскр. ѧ. На Канонѣ Катавасіа „Крестъ начертанъ“: На *Литургіи* Апост. зач. 131. Евангеліе Матѣ. зач. 72.

5 (18) Второкъ. Предпразд. Преображеніа. — Оуродины Его Величества Цѣсаря Франца Іосифа.

6 (19) Серѣда. ⊕ Преображеніе Господне. *Восночне* и проча слѣжба послѣ Миненъ або Трефоломъ. На *Утрени* Евангеліе Лѣви зач. 4б. — На *Литургіи* антифоны праздника, входное, тропарь празд. Глава: И нынѣ: конд. праздника. Апост. зач. 6б. Евангеліе Матѣ. зач. 70. Задостойникъ и Причастіе праздника. По заамвонной молитвѣ *благословене овоцѣвъ*. — По полѣдни на *Вечерни* на Госп. возк. стихиры праздника 3 и Свѣтого 3, Глава: И нынѣ: праздника. Входъ. Прокименъ великій: „Богъ нашъ на небеси“: — Стиховній праздника. По „Нынѣ отѣщаеши“: тропарь Свѣт. Глава: И нынѣ: праздника. Отпѣстъ великій.

Въ попражденствѣ Преображеніа на Антѣргін, вынакши Недѣлю, верѣтса антифоны першій два праздника, а третій „Прійдите возрадовемса“: съ припѣвомъ второго антифона праздника. Троп. празд. (и намѣр.), Глава: (конд. намѣр.) И нынѣ: конд. празд. Прокименъ празд. (и намѣр.), Апостолъ и Евангеліе дня (и намѣр.) Задостойникъ праздника. Причаст. празд. (и намѣр.)

10 (23) Недѣла 11. по Гош. св. Дѣха, и по-празд. Преображеніа. Гласъ Ё. — На *Утрени* по

Богъ Господъ: тропарь воскр. 2, Глава: И нынѣ: праздниѣ, проче воскресно. — Евангеліе воскреснѣ лѣ. — Канонъ Октоуха, и праздника и Свѣт. Катакасѣ „Лици іеранльстѣн:“ — По 3. пѣсни конд. и ікосъ и сѣд. праздника и сѣд. Свѣт. — По 6. пѣсни кондакъ и ікосъ Октоуха; по 9. пѣсни Свѣтиленъ воскреснѣ, Глава: И нынѣ: праздника. На хвалитехъ стихиры Октоуха 4 и праздн. зъ нынѣшн. стиховн. оутрен. зъ наславною 4, Глава: стихира евангелска, И нынѣ: Превлагословенна: — По Благословію тропарь воскреснѣ. — На *Литургіи* тропарь воскреснѣ и Преображеніѣ, Глава: конд. воскр. И нынѣ: конд. Преображ. Прокименъ и Аллилуѣа гласа и праздника. Апостолъ зач. 141. Еванг. Матѣ. зач. 77. Задостойникъ праздника. Причастіе Нѣдѣль и праздника.

13 (26) Среда. Отданіе праздника Преображеніѣ Господ.

15 (28) Пятница. ⊕ Оуспеніе пресв. Богородици. *Всеночне* и проча служба якъ положено въ Трефолою. — На *Утрени* Евангеліе Лѣки зач. 4. — На *Литургіи* Апостолъ къ Філіппіс. зач. 240, Евангеліе Лѣки зач. 54 (зъ перестѣпкою). Задостойникъ и Причастіе праздника. По заамвонной молитвѣ *Благословеніе збля.* — Въ *вечерѣ* на Господи коззв. стихиры празд. 3 и Образа 3, Глава: Образа И нынѣ: догматъ ѿ. гласа; (Въ храмѣ Оуспеніѣ Вхрѣдъ) проче якъ оуказано въ Трефолою.

17 (30) Нѣдѣля 12. по Сош. и попразденство. Оуспеніѣ. Гласъ ѿ. — На *Утрени* по Б. Г. троп. воскр. 2, Глава: Свѣт. И нынѣ: празд., проче воскресно. Евангеліе воскр. лѣ. — Канонъ Октоуха, празд. и Свѣт. Катакасѣ праздника „Прѣвкрашена“: По ѿ. п. конд. и ік. празд. и сѣдал. Свѣт. и празд.; по 6. п. конд. и ікосъ Октоуха; на 9. п. „Честн ѿшю“. — Свѣтиленъ воскр. и праздниѣ. На Хвалитехъ стихиры Октоуха 4 и празд. 4 (стиховнй оутр. нынѣшного дня) Глава: стих. евангелска, И нынѣ: Превлагословенна: — На *Литургіи* троп. воскр. и праздника, Глава: конд. воскр. И нынѣ: праздника. Проким. гласа и празд.

Апостолъ зач. 158. Євангеліє Матр. зач. 79. — Задостойникъ праздника. Причастіє „Хвалите“: и празд.

23 (5 верес.) Свѣота. Отданіє празд. Оуспеніа.

24 (6) Недѣла 13. по Гош. Гласъ д̑. — (Глади сказаніє низше що до слѣбжы Оуспѣнненіа). — На *Утрени* Євангел. воскр. ѿ. Катавасіа „Крестъ начертавъ“. — На *Литургии* Апост. зач. 166. Єванг. Матр. зач. 87.

27 (9) Среда. Помин. Богослѣженіє за бл. п. Цѣсаревъ Єлисаветъ.

29 (11) Пятница. † Оуспѣнненіє Главы св. Іоанна Крестителя. Постъ. Слѣбжа Оуспѣнненію съ Всеночнымъ послѣ рѣшеніа Львовскаго Синода переносится на Недѣлю. Зѣ взгляда, що въ Недѣлю слѣдуючѣ припадає повеленіє Євато положеніє Поаса пресв. Богородицѣ, выгѣднѣйше взѣти слѣбжѣ Оуспѣнненіа въ Недѣлю попередню и звѣчити зъ воскресною послѣ оуказанъ поданыхъ выше на Недѣлю 5. по Гош.

31 (13) Недѣла 14. по Гош. † Положеніє ч. поаса пресв. Богород. Гласъ ѿ. — На велик. Вечерни на Госп. воззв. стихиры Октоиха 4 и празд. 6, Глава: празд. И нынѣ: догматъ гласа. (Въ Трефолою львовскѣмъ нема особнои слѣбжы ч. Поасѣ, протѣ бере съ слѣбжа зъ дня 2. липна, зъ перемѣною слова „Риза“ на „Поасѣ“). — На *Утрени* по Б. Г. троп. воскр. Глава: И нынѣ: Поаса, прочѣ якъ оуказано выше въ Нед. 6. — Євангеліє воскр. ѿ. — На канонѣ Катавасіа „Крестъ начертавъ“: — На *Литургии* тропарь воскр. и празд. Глава: конд. воскр. И нынѣ: празд., Апост. зач. 170 и 320. Євангеліє Матр. зач. 89 и Лѣки зач. 54. — Въ вечерѣ „Блаженъ мѣжъ“ а прочѣ якъ оуказѣ Трефолою.

В е р е с е н ь.

1 (14) Понедѣлокъ. † Начало індікта т. є. нового рокѣ (7412 вѣдѣ сотвореніа мѣра) и преп. Симеона.

7 (20) Недѣла 15 по Гош. и Нед. передъ Воздвиженіемъ и предпразд. Рожд. Богород. — Гласъ ѿ. —

Слѣжба по́сла оуказѣ въ Трефолюю „Ѹще слычнтсѣ предпразд. Рождества преск. Богород. въ Недѣлю“. — На *Утрени* Евангеліе воскр. д. — На *Литургіи* троп. воскр. и предпразд., Глава: конд. воскр. И нынѣ: предпразднства. Апостолъ и Еванг. напередъ Недѣли напередъ Воздвиженіемъ, потѣмъ радодѣи. — По полѣдню Вечерня мала, а велика завтра рано.

8 (21) Понедѣлокъ. ☩ Рождество преск. Богородици. *Всеночне* и проча слѣжба такъ положено въ Миней або Трефолюю. На *Утрени* Еванг. Лѣки зач. 4 (зѣ перестѣпкою). — На *Литургіи* Апост. къ Філіпіс. зач. 240. Евангеліе Лѣки зач. 54 (зѣ перестѣпкою) Задостойникъ праздника. — Въ вечерѣ на Госп. воззв. стихиры Преподобнымъ 3 и Мѹчен. 3, Глава: И нынѣ: праздника. — Стиховнй праздника. По Трискатѣмъ троп. Препод. Глава: мѹч. И нынѣ: празд.

12 (25) Пятница. Отданіе праздника Рождества Богород.

13 (26) Сѹбота передъ Воздвиж. и предпразд. Воздвиж. На *Литѹргіи* Апост. и Еванг. Обновленіѣ потѣмъ Сѹботы передъ Воздвиж.

14 (27) Недѣла 16. по Сош. ☩ Воздвиженіе чест. Креста. Пѣстѣ. (Гластѣ 3.) — *Всеночне* и проча слѣжка лишь самоѹмъ праздникѹ. На великѣи Вечерни „Блаженъ мѹжъ“ (за-дѣлѣ Недѣлкѣ), проче все такъ въ Трефолюю. (Ризы фѣлет. а взгладно багрннй). — На *Утрени* по Евангелію „Воскресеніе Хрїстова видѣвшіе:“ псаломъ 50. Глава: Молитвами св. Апостолѣ: И нынѣ: Молитвами Богородицы: стихири праздника и проч.

Коли зачнѣтъ спѣвати стихиры на „Хвалитехѣ“, священникъ одѣвае са во всѣ свѣщ. ризы, и отворени на Главословіе царскіѣ врата, окаждѣ докола Престола, на котрѣмъ лежитъ приготованный крестъ, оукрашенный васильками и иишимъ зѣлемъ; выголосивши же „Глава тебѣ показавшемъ намъ свѣтъ“, бере зѣ подложнымъ дискосомъ Крестъ, подноситъ его къ своѣй головѣ, творитъ оухѣдѣ вокрѣгъ Олтарѣ и выходитъ сѣверными дверми; напередъ же идѣтъ свѣченосцѣ. Прійшовши передъ царскіѣ врата, выжидаѣ водспѣвана Главословіѣ и „Святый Боже“, почѣмъ возглашав: Премѣдрость, прости! Пѣвцѣ же спѣвають: Спаси Господи: 3, а священникъ

пѣдчасть того приходять съ Крестомъ до приготованого посередѣ церкви стола (тетрапода), кладѣ на нѣмъ Крестъ и окаджѣ его зъ чотыроухъ сторонѣ. Потѣмъ поклоуниши сѧ до землѣ, кере крестъ въ рѣки, став передѣ столомъ обернуый лицемъ къ крестѣ (къ Престолѣ) и выголошѣ першѣ часть ектеніи: „Помниай насъ Боже“: Пѣвцѣ: Господи помниай, 3. Потѣмъ свѣщенникъ благословить люди Крестомъ, не обертаючисѧ, и держачи Крестъ сѣхлѣса помалѣ ажъ на однѣ падѣ вѣдѣ землѣ, а потѣмъ помалѣ пѣдноситъ сѧ; пѣвцѣ же пѣдчасть того спѣвають: „Господи помниай“ 100 разѣ, постепенно тихше, въ мѣрѣ того, якъ свѣщенникъ сѣхлѣса сѧ низше, потѣмъ голоснѣйше, въ мѣрѣ того, якъ свѣщенникъ пѣдноситъ сѧ, вѣднѣи же „Господи помниай“ 3 разѣ, а свѣщенникъ, ставши просто, зновѣ благословить люди. Потѣмъ идѣ на полѣднѣи сторонѣ стола (на право) и звернѣвшисѧ лицемъ до пѣвнѣи, выголошѣ: „Ще молимсѧ о свѣтѣйшемъ“ и т. д. явѣ писано въ Трефолюю Львѣвскѣмъ, и дѣвѣса все такъ якъ при першѣмъ поклоуненію. При поклоуненію третѣмъ свѣщенникъ обернуый лицемъ до заходѣ (до дверей вѣходовыхъ), при четвѣртѣмъ до полѣднѣи, при пѣтѣмъ зновѣ до вѣходѣ. Потѣмъ кладѣ Крестъ на столѣ, а пѣвцѣ спѣвають: Слава: И нынѣ: Вознесийсѧ на крестъ воюю: и „Крестѣ твоемѣ покланѣемсѧ, Владыко“: 3, при чѣмъ свѣщенникъ и люди творѣть поклоны великїи; потѣмъ свѣщенникъ цѣлѣе Крестъ, а за нимъ люди, пѣвцѣ же спѣвають стихирѣ: „Прїидѣте вѣкрнїи“: По тыхъ стихирахъ ектенїа: „Исполнимъ оутреннїа молитвы“: и Отпѣстъ. — На *Литургїи* антифоны праздника. Вѣходное, тропарь: Спаси Господи: Слава: И нынѣ: Вознесийсѧ на Крестъ: — Вмѣсто Трисвѣтого, „Крестѣ твоемѣ“: Апост. къ Кор. зач. 125, Еванг. Іоанна зач. 60. (зѣ перестѣпками). — Задостойникъ праздника. — *Въ вечерѣ* на Господи воззвахъ: стих. празд. 3 и Свѣт. 3. Слава: И нынѣ: праздника. Вѣходѣ, прокименъ великїй „Богъ нашъ“: — Рцѣмъ вси: и проч. — Стиховнїи празд. По „Нынѣ отпѣлаеши“: тропарь Свѣтого. Слава: И нынѣ: праздника. Отпѣстъ великїй.

Що до антифонѣи и проч. на Литѣргїи къ попразднѣиетѣмъ Воздвиженїѧ глѣди сказанѣ выше къ дню 6. сѣрпнѣи.

16 (29) Память свѣщенномѣч. Іосѣфата охѣодить сѧ 12 (25) лїстоп.

20 (3 жовт.) Свѣбота по Воздвиж. ч. Креста.

21 (4) Недѣла 17. по Гош. и Отданїе Воздвиженїѧ. Именины Ёго Величества Цѣсарѧ. Гласъ Ѣ. — На вел. Вѣч. на Госп. воззв. стих. Октоухѧ 4 и празд. 6, Слава: празд. И нынѣ: догм. гласа. —

Стиховнй Окт. Глава: И нынѣ: празд. — На *Утрени* по Богъ Господъ тропарь воскр. 2, Глава: И нынѣ: праздника, проче все до Канона такъ въ звыклѣ Недѣлю. Евангеліе воскр. 5. — Канонъ воскресенья, Богородицы и празд., Катавасіа празд. — По 3. п. конд. ѿкосъ и сѣдаленъ празд.; по 6. п. конд. и ѿкосъ воскр.; на 9. п. „Честнѣйшю:“ Грѣтиленъ воскр. и празд. — На „Хвалите“ стихиры Окт. 4 и празд. съ Наславникомъ 4, Глава: стихира еванг. И нынѣ: Превлагословенна еси: По Гласословію троп. воскр. — На *Литургіи* прилѣченъ моленіа о благоденствѣ Цѣсаря. Антифоны два першій недѣльный, а 3. звычайнй зъ припѣвомъ дрѣгго антифона праздника. Тропарь воскр. празд. и прошеніа Глава: конд. прош. И нынѣ: празд. Прокименъ празд. и прошеніа. Апостолъ и Евангеліе Недѣлкѣ по Воздвиж. (и Нед. рад.) потѣмъ прошеніа. Задостойникъ празд., Причастіе празд. и прошеніа. По Отпѣстѣ Многолѣтствѣ Цѣсарю, потѣмъ священникъ вноситъ царскими дверми Крестъ въ св. Олтарь, ликъ же спѣвае: Спаси Господи: и „Вознесыйся на крестъ“.

26 (9) Пятница. + Преставленіе св. апост. Іоанна Богослова. Пѣсла рѣш. Лѣк. Собора славжа переносить сѣ на слѣдуючѣ Недѣлю.

28 (11) Недѣла 18. по Гош. Гласъ ѿ. — Сего дня ѡдправляе сѣ такожь славжа св. Іоаннѣ Богословѣ съ Ксеночнымъ, подобно такъ выше въ Нед. 5. — На *Утрени* Евангел. воскр. 3. — Катавасіа „Отверзѣ:“ — На *Литургіи*. Апост. Кор. зач. 188 и 73. Евангеліе Лѣки зач. 17. и Іоанна зач. 61.

Ж о в т е н ь.

1 (14) Среда. + Покровъ пресв. Богородици. Славжа Покрова переносить сѣ на Недѣлю; въ храмѣ же Покрова ѡдправляе сѣ днесь всѣ славжа только Покрова, такъ въ каждый великій праздникъ Богородичный; славжа же св. Іананіи и Романа переноситсѣ на иншій день.

5 (18) Недѣля 19. по Гош. Гласъ ѿ. — Если на днесь перенесено сѣдѣнь Покрова, то лѣчимъ ю съ воскресною, какъ Рождества Богород. коли попаде въ Недѣлю — На *Литургіи* Апост. зач. 194 (и 320) Еванг. Лѣки зач. 26 (и зач. 54). — Въ *вечеръ* „Блаженъ мѣжъ“: на Госп. воззв. стихиры Апостолъ ѿмѣ на 6, Глава: емѣже: И нынѣ: догматъ по гласѣ Наславника. Входъ. — Стиховнй Апост. на „И нынѣ:“ богородич. зъ воскресныхъ.

12 (25) Недѣля 20. по Гош. и память св. Отцѣвъ, бывшихъ въ Никей на семѣмъ вселенскѣмъ Соборѣ. Гласъ ѿ. — Послѣдованіе сѣдѣнь оуказано въ Трефолю въ 11. день Октовріа. — На *Утрени* Полувелій недѣльный. Еванг. воскр. д. — На *Литургіи* тропарь воскр. и Отцѣвъ, и конд. воскр. Глава: кондакъ Отцѣвъ, И нынѣ: Богородицѣ. Апостолъ и Еванг. Недѣля, а потѣмъ Отцамъ. (Лѣки зач. 30 и Іоанна зач. 56). Причастіе: Хвалите: и „Радѣйтеся праведнѣи“.

14 (27) Второкъ. + Преподоб. матере нашеи Параскевѣи.

18 (31) Субота. + Св. Апост. и Еванг. Лѣки.

19 (1. падол.) Недѣля 21. по Гош. Гласъ д. — На *Утрени* Полувелій недѣльный. Св. воскр. ѿ. — На *Литургіи* Апостолъ къ Гал. зач. 203. Евангеліе Лѣки зач. 35.

26 (8) Недѣля 22. по Гош. ☩ Св. великомученика Димитріа. Гласъ ѿ. — *Всенощне* и проча сѣдѣва какъ оуказѣ Трефолой „Яще сѣдѣтся великомуч. Димитріа въ Недѣлю“. — На *Утрени* Евангеліе воскр. аї. (Гдѣ храмъ, Еванг. храма). — На *Литургіи* послѣ Слѣжебника Львовскаго, не приписѣющаго Трасенію ничего: тропарь воскр. и Свѣт. и конд. воскр. Глава: Свѣт. И нынѣ: Богород.; Апостолъ зач. 215 и 292. Евангеліе Лѣки зач. 83. и Іоанна зач. 52. — Въ *вечеръ* на Госп. воззв. стих. Октоиха 3 и мученикъ Несторъ 3; въ храмѣ же св. Димитріа какъ оуказано выше въ Нед. 8. въ вечеръ.

28 (10) Второкъ. + Св. муч. Параскевѣи.

П а д о л и с т ь.

1 (14) Свѣта. + Св. безсрєкренниковъ Космы и Даміана.

2 (15) Недѣла 23. по Сѡш. Гласъ Ѣ. — На *Утрени* Полувелій. Евангеліе воскр. ѡ. — На *Литургіи* Апост. зач. 220. Евангеліе Лѡки зач. 38.

8 (21) Свѣта. ⊕ Сокоръ св. архангела Мѣхила. *Всєночє* и проча слѣжба пѣсла Трѣфолом (На Госп. воззв. на „И нынѣ:“ догматъ Ѣ. гласа). — На *Оутрени* Еванг. Матѣ. зач. 52. — На *Литургіи* троп. Арханг. Глава: конд. Арханг. И нынѣ: „Застѣпнице“: а въ храмѣ Богородичнѡмъ кондакъ храма. Апост. къ Евр. зач. 305. Евангеліе Лѡки зач. 51. — По полѣдню Вечерня велика.

9 (22) Недѣла 24. по Сѡш. Гласъ Ѣ. — На *Утрени* Полувелій. Евангеліе воскр. Ѣ. — На канонѣ катавасіа „Отверзѡ“: — На *Литургіи* — Апостолъ зач. 221. Евангеліе Лѡки зач. 39.

12 (25). Сєрєда. Свѣщенѡмѣч. Іосафата. Вєсєночє и проча слѣжба (положена на д. 16. Сєпт.) переноситсѣ на слѣдующѣ Недѣлю.

14 (27) Пѣтница. + Св. апост. Филиппа. (Сєго рокѣ днєсь зачинаємъ пѣстѣ до Рождєства Хр.).

16 (29) Недѣла 25. по Сѡш. Гласъ Ѣ. — Сєго днѣ зѣ слѣжбѡю воскресною лѣчимъ слѣжбѣ свѣщенѡмѣч. Іосафатѣ такимъ чиномъ, ѡкѣ оуказано вышє къ Нед. 5. по Сѡш. — На *Утрени* Евангеліе воскр. Ѣ. — На *Литургіи* Апост. къ Ефєс. зач. 224 и 311. Евангеліе Лѡки зач. 53. и Іоанна зач. 36.

21 (4. грѣд.) Пѣтница. ⊕ Кѡвєдєніє прєсв. Дѣвѣ въ Храмѣ. *Всєночє* и проча слѣжба пѣсла Трѣфолом. — На *Литургіи* Апостолъ Евр. зач. 320. Евангеліе Лѡки зач. 54 (зѣ перестѣпкою). Задостѡйникъ празд. — Кѣ. *вєчєрѣ* на Госп. воззв. стихирѣ празд. 3 и Апостоламъ 3, Глава: празд. И нынѣ: догматъ Ѣ. гласа. — Стиховнй празд. По Трисвѣтѡмъ тропарь Апост. Глава: И нынѣ: празд.

23 (6) Недѣла 26. по Сош. и по празд. Поведеніа. Гласъ ѿ. — Служба ѿкъ въ Нед. 12. На Оутрени по Богъ Г. троп. воскр. 2, Глава: Свѣтомъ, И нынѣ: празд. — Сѣдалнй Октоиха, Полувелій недѣла. Ангелскій соборъ: и проче гласа. Евангеліе воскр. д. — На канонѣ Катавасіа „Христосъ рождается“: — На *Литургіи* тропарь воскр. и празд. Глава: конд. воскр. И нынѣ: празд. — Прокименъ гласа (и празд.) Апост. зач. 229. Еванг. Лѣки зач. 66. Задостойникъ праздника.

25 (8) Второкъ. Отданіе празд. Поведеніа.

30 (13) Недѣла 27. по Сош. † Св. апостола Андреа. Гласъ ѿ. — Служба воскр. и Апостола послѣ оуказовъ поданныхъ выше на Недѣлю 6. по Сош. На *Утрени* Евангел. воскр. ѿ. — На канонѣ катавасіа „Христосъ рождается“. — На *Литургіи* Апостолъ къ Ефес. зач. 233 и 131. Евангеліе Лѣки зач. 71. и Матѣ. зач. 34. Причастіе „Хвалите“ и „Во всю землю“.

Г р у д е н ь.

6 (19) Свѣота. ☩ Св. Отца нашего Николаа. *Всенощне* (на Госп. воззв. на „И нынѣ:“ догматъ ѿ. гласа) и проча служба послѣ Трефолоа. На Оутрени Евангеліе Іоанна зач. 36. — На *Литургіи* троп. Свѣт. Глава: конд. Свѣт. И нынѣ: Застѣпнице Христіанъ: а къ храмѣ Богородичномъ кондакъ храма. Апост. Евр. зач. 335. Евангеліе Лѣки зач. 24. — По полудню Вечерня велика послѣ звывлого оустава.

7 (20) Недѣла 28. по Сош. Гласъ ѿ. — На Оутрени полувелій нед. Еванг. воскр. ѿ. — На *Литургіи* Апостолъ къ Колос. зач. 250 (Недѣлкѣ нынѣшней) Евангеліе Лѣки зач. 85. (зѣ Нед. 29). — Въ вечерѣ на Госп. воззв. 3 стихиры предпразднства Зачатіа (положеніи на день 9. Грѣд.) и 3 препод. Патапію, Глава: И нынѣ: предпразд. — Стиховнй предпразд. (зѣ 9. Грѣд.) По Отче нашъ: троп. препод., Глава: И нынѣ: Зачатіа.

9 (22) Второкъ. ⊕ Непорочное Зачатіе прѣск. Богород. — *Всенощн.* Служба вса на нынѣшній праздникъ помѣщена къ „Додаткѣ“ до рѣшенъ Льв. Совеора и къ „Изборникѣ“ зъ р. 1901. — На Оутрени Еванг. Лски зач. 4. — На *Литургии* Апост. Евр. зач. 320. Евангеліе Лски зач. 3. (Во время оно: посланъ бысть:). — Задостойникъ празд. Причастіе „Чашѣ спасеніа“. — Къ *вечерѣ* на Госп. воззв. стихиры празд. 3 и Еквт. 3, Слава: И нынѣ: праздника. — Стиховный праздника.

14 (27) Недѣла 29. по Сош. и св. Праотецъ. По празд. Зачатіа. Гласъ д̄. — На *Утрени* по Б. Г. троп. воскр. 2, Слава: Праот. (гл. 11. грѣшна), И нынѣ: празд. — По сѣдалн. воскр. полудней недѣльный, по упакон гласа сѣдаленъ праотцевъ, проче воскресно. Евангеліе воскр. 3. — Канонъ Октоиха, праздника и Праотцевъ. Катавасіа „Христосъ раждается“. По 3. пѣсни конд. и ікосъ празд. и упакон праотцѣвъ, и сѣдал. празд; по 6. п. кондакъ и ікосъ праотцѣвъ; по 9. п. свѣтиленъ воскр. Слава: праотц. И нынѣ: праздника. — На Хвалитехъ стих. воскресній 4 и праотцѣвъ 4, Слава: праот. И нынѣ: Превлагословенна еси: по Отпѣстѣ стихира евангелска. — На *Литургии* тропарь воскресенъ, празд. и праотцѣвъ, Слава: конд. праотц. И нынѣ: праздника. Прокименъ Недѣли Праотцѣвъ (и празд.), Апост. и Евангеліе Недѣли праотцѣвъ. Задостойникъ праздника. Причастіе „Хвалите“ и „Радуйтеся праведни“.

16 (29) Второкъ. Отданіе празд. Зачатіа П. Б.

20 (2 сѣчня). Свѣота предъ Рожд. Хрїстовымъ. (Одъ нынѣ зачинае сѣ Предпразд. Рождества Хрїст.). На *Литургіи* Апостолъ и Евангеліе Свѣотѣ предъ Рожд. и радѣ.

21 (3) Недѣла 30. и передъ Рожд. Хр., Гласъ ѳ. — На *Утрени* по Б. Г. тропарь воскр. 2 разы, Слава: Отцѣвъ (Нед. передъ Рожд.), И нынѣ: предпразд. По кад. сѣдални Октоиха, по кад. 17. Ангелскій соворъ: ектеніа мала и сѣдаленъ Отцѣвъ; проче воскресне. Евангеліе воскр. и. — Канонъ воскр. и предпраздненства,

и Отцѣвъ, катавасіа „Христосъ рождается:“ По 3. п. впакои Отцѣвъ; по 6. п. кондакъ и Ікосъ Отцѣмъ „Веселися Бидлемъ“. — Свѣтиленъ воскр. Слава: Отц. „Патріарховъ избраніи: И нынѣ:“ „Ягница нескверная“. — На Хвалитехъ стихиры воскр. 4 и Отцѣвъ 4, Слава: „Законныхъ оученій:“ И нынѣ: Превлгословенна еси: По Отпѣстѣ стихира евангелска. — На *Литургіи* троп. воскр., Отцѣвъ и предпразд. Слава: конд. Отцѣвъ, И нынѣ: предпраздненства. Апостолъ и Евангеліе Недѣли предъ Рожд. и Нед. 30. а то: Ап. зач. 328 и зач. 258. Евангеліе Матѣ. зач. 1. и Лѣки зач. 91. — Причастіе „Хвалите“ и Радѣйтесь праведни: — По полѣдни на Вечерни на Госп. воззв. стих. предпразд. 3, и мѣч. 3, Слава: И нынѣ: предпразд. — Стиховнй предпразд.

24 (6) *Середа. Навечеріе Рождества Хр.* — По Оутрени *Часы царскіи. Литургія св. Василия В.* зъ Вечерню. Свѣщеникъ одѣтый во всѣ свѣщ. ризы (фіолет. або багр.) зачинае „Благословенно царство“: и по „Прійдите поклонимся“ 3, ѡломъ „Благослови дѣше моѣ“: по ектеніи великой заразъ „Господи воззвахъ“ и стихиры на 8 (полож. 25. Дек.); свѣщеникъ же водправлае Проскомидію; на „Слава: И нынѣ: творитъ Вхѣдъ съ Евангеліемъ. По „Свѣте тихій“ Прокименъ днѣ, Чтеніѣ и проч. такъ положено въ Трефолою“. По послѣднѣмъ Чтенію ектеніѣ мала съ возгласомъ „Іако свѣтъ еси“: Свѣтъ Бже: — Прокименъ, Апостолъ Евр. зач. 303, Евангеліе Лѣки зач. 5. — Задостойникъ „О тебѣ радѣется“, По Отпѣстѣ спѣваемъ середѣ церкви тропарь: Рождество твое: Слава: И нынѣ: Дѣва днесь“:

25 (7. сѣч.) Четверкъ. ⊕ Рождество Хресто-ко. — По полночи около 4. години *Повечеріе велике зъ Литією*, и все неперемѣнно послѣ Трефолою або Мини. (Глади такожь сказане выше къ Повечерію на Богоявленіе). На *Утрени* Евангеліе Матѣ. зач. 2. и проч. такъ къ Трефолою. — *Литургія Златоустова* (по ранѣ). Антифоны праздника. Вхѣдное, тропарь праздника, Слава: И нынѣ: конд. праздника. — Єлицы ко Хрѣста крестистеса: Апост. къ Галат. зач. 209. Евангеліе Матѣ. зач. 3. — Задостойникъ и Причастіе праздника. — По

полѣдни на *Вечерни* на Госп. воззв. стихиры праздника на 6, Глава: И нынѣ: праздника. Входѣ. Прокименъ великій „Кто Богъ:“ ектенія „Рцѣмъ вси“: (къ храмѣ Говора Литѣа, на котрѣй спѣвають са тѣ стихиры, що на Рождѣство). — Стиховнѣй празд. положенъ на Говорѣ. По Нынѣ отпѣшаши: троп. Іосифѣ, Глава: И нынѣ: Рождѣство твое: Отпѣстѣ великій.

Розрѣшене на масо до самого накечерѣа св. Богоявленѣа.

26 (8) Пятница. ⊕ Говорѣ пресв. Богород. — На *Утрени* все такъ писано въ Трѣфолою; по сѣдальныхъ заразѣ фаломѣ „Поминай ма Боже:“ и канонъ. (Къ храмѣ Говора повторѣса Полѣлей, Величаніе — и Евангеліе зъ вчорашиного дня). — На *Литургии* антифоны два першій праздника Рождѣства, а третій звичайный зъ припѣкомъ второго антифона праздника. (Такъ берѣмъ антифоны до самого отданія праздника). Тропарь „Рождѣство твое:“ и Іосифѣ, Глава: конд. Іосифѣ, И нынѣ: Говорѣ „Прежде денницы“: Свѣтый Боже: Апостолъ зач. 306. Евангеліе Матѣ. зач. 4. Задостейникъ и Причастенъ праздника.

27 (9) Свѣкота по Рожд. ⊕ Св. первомѣчен. Стефана, и попразд. Рождѣства. Служба вся якъ оуказано на мѣстци въ Трѣфолою — На *Литургии* тропарь праздника и Свѣтого, Глава: конд. Свѣт. И нынѣ: празд. Прокименъ Свѣкоты по Рожд. и Свѣт. Апостолъ къ Тѣм. зач. 288. и зач. 17. Евангел. Матѣ. зач. 46 и зач. 87. Задостейникъ праздника. Причастенъ „Чашѣ спасенія:“ и „Во всю землю:“ — Къ *вечерѣ* „Блаженъ мѣжъ“. На Господи воззв. стихиры Октоуха 3, празд. 4 и Свѣт. (т. е. Недѣли по Рожд.) 3, Глава: Свѣтыхъ, И нынѣ: догматъ 5. гласа. Входѣ. — Стиховнѣй Октоуха, Глава: Свѣт. Инынѣ: празд. По Отче нашѣ: троп. воскр. Глава: Свѣт. И нынѣ: Рождѣство твое:

28 (10) Недѣла по Рождѣствѣ Хр. и Нед. 31. по Гош. Гласъ 5. — На *Утрени* по Б. Г. тропарь воскр. 2 разы, Глава: Свѣтымъ (Недѣли по Рожд.), И нынѣ: празд., проче все воскресне. Евангеліе воскр. 5. — Канонъ Октоуха, празд. и Свѣтыхъ. Катавасія „Хрї-

стосѣ раждается“: по 3. пѣсни конд. ѿкосѣ празд. и сѣ. дал. Свѣт.; по 6. п. конд. и ѿкосѣ. Свѣт. На 9. п. „Честнѣйшю“. Свѣтилинь воскр. Глаго: Свѣт. И нынѣ: празд. На хвалитѣхъ стихиры Октоиха 4 и празд. 4 съ припѣвами празд. писанными на стиховн. вечерн, Глаго: Свѣт. И нынѣ: Превлагословенна еси: по Глагословію троп. воскресень. По Отпѣстѣ стихира евангелска. — На *Литургии* антиф. першій два недѣльный, а 3 звычайный съ припѣвомъ 2. антиф. празд., трепарь воскресный, празд. и Свѣтыхъ (Недѣли по Рожд.), Глаго: конд. Свѣт. И нынѣ: празд., Прокимень гласа и Свѣтыхъ, Апостолъ и Евангеліе Недѣли по Рождѣствѣ и Нед. 31. — Задостойникъ праздника. Причаствіе „Хвалите“ и „Радуйтеся“ — Въ *вечерѣ* на Госр. возв. стих. празд. 3 и Мѣченикамъ 3, Глаго: И нынѣ: праздникъ. Стиховнй праздникъ.

31 (31) Герѣда. Отданіе празд. Рождества X

Новый лучь надѣѣ.

И зновъ зима подоспѣла,
Зновъ мете снѣгами;
Скаженѣ хуртовина
Лѣсомъ и полями,
Посумнѣла вся землянка
И небосклонъ Божій,
А Вкраину сцѣпенили
Лютіи морозы.
Зима змела, понищила
Житя половицу.
Въ таку пору и рѣкъ старыи
Лягъ у домовину,
Наче слабодухъ, що каже :—
Шкода капарити ! . . .
И зновъ змѣна наступаетъ,
Бо свѣтъ мусить жити,
Зновъ новыи рѣкъ народивъся,
Новыи лучь надѣѣ.

Що зима таки скòнчить ся
Й весна надоспіє
Згинуть тодѣ морозъ, снѣги
И зима ледача
А на поляхъ, въ огородахъ
Розпòчне ся праця.

✽ ✽ ✽

Мы у праці жите бачимъ,
А полекцу въ змѣнѣ,
Що принесуть добро людямъ
Й неньцѣ Украинѣ
А намъ бѣднымъ чпдѣтемъ,
Киненымъ судьбою
Й полишенымъ въ чужомъ краю,
На чужому полю,
Додасть силы и вòдвиги
Пòти на дорогу,
Яка неньцѣ буде мила
Й не противна Богу.

Чалый.

Часть Литературно НАУКОВА.

НАША МОВА И ПИСЬМО.

• I.

Вступне слѣвце.

Мова се одинъ зъ найдорознихъ скарбѣвъ народныхъ, за помочюю котрой высказуемо свои мысли, порозумѣваемось зъ другими и. т. д. Чоловѣкъ безъ мовы — вмерлець; такъ само нарѣдъ. Письмо зновъ се лишъ знаки, за помочюю котрыхъ кладемо нашу мову на папѣрь.

Рѣдко у котрого народу мова має таке велике значѣне, якъ у Русинѣвъ. Ото, бачите, руску землю загарбали нашъ сердечнй сусѣды, нарѣдъ обдерли майже до остатнього, такъ що днесъ мусить втѣкати ажъ за море, але мовы — слова живого не

выдерли. Не выдерли, бо серце въ насъ руське. Завдяки тѣй мовѣ нашъ пригноблений народъ зачинає думати о собѣ, хоть ту нашу мову въ имперіи російского царя вигнано п зъ церкви и зѣ школы и зъ паньскихъ домѣвъ.—Заборонено на тѣй мовѣ въ Росіи щобудь научати або писати, але зъ 25 міліонѣвъ руськихъ сердець єѣ не выкинено. Она жиє. Зваживши се, кождый Русинъ повиненъ свою мову любити, шанувати, плекати, не цуратись нею и не калѣчити єѣ московщиною, пѣльщиною, словацциною, мадярщиною або англійщиною. —Памятайте на пѣсоньку, яку написавъ Яковъ Головацкій, товаришь Маркіяна Шашкевича:

Мово рѣдна, слово рѣдне,
Хто васъ забуває,
Той у грудяхъ не серденько,
Але камѣнь має

А що тичить ся письма, то на нашѣй Русин вежа вавилоньска. У Русинѣвъ позаводилось таке, що той — що не знає п буквы поставити — знає дуже добре, якъ писали св. Кирило п Методій; котрый вже знає читати друковане, а свое имя надрапає польскимъ складомъ, ого ! — вже до него безъ кія не приступай, такій мудрый. А якъ стане вамъ викладати за етимологію або фонетику, то заѣдуть ажъ на політику, а скѣнчать на вѣрѣ. Мѣжъ

Русинами завелась підъ тымъ взглядомъ така огида, що етимольогіецъ пробивъ бы фонетикара, оденъ другого уважае за ворога а навѣтъ здрадника рускои справы. Єсть навѣтъ мѣжъ Русинами гольтайска шайка людей, котрѣ нашої мовы не узнають, котрѣ нашъ народъ уважають прищѣпкою Москалѣвъ, котрѣ вѣчно воюють проти фонетики и обстають за етимольогією, котрою не пишуть, котрѣ боронять кирилицю, а не знають якъ писавъ св. Кирило. — Тою шайкою суть москвофулѣ и цареславнѣ. — Они допровадили до того, що мертвѣ буквы мають у нихъ бѣльше значѣня, якъ живе слово, начебы свѣтъ стоявъ на буквахъ. А зъ того выходить велике лихо для нашего народу. Разъ, що они баламутять простыхъ людей, послугуючись брехнею, щобы чоловічка перекабатити на свое копыто; — а по друге роблять роздоръ и вѣдвертають увагу вѣдъ рѣчей некучихъ и важныхъ.

Погляньте на Галичину, а переконаєтесь. Те лихо вже закралось и мѣжъ Американскѣхъ Русинѣвъ, якъ выходить зъ протоколу послѣдней конвенції делегатѣвъ Р. Н. С., де примѣромъ надъ тымъ, чи „Свобода“ має друковатись фонетикою чи етимологією — або чи „Рускій Н. Союзъ“ має зватися по англійски „Little Russian“ чи тѣльки Russian, — страчено тѣлько часу, начебъ вѣдъ того залежавъ розвѣдъ „Союза“. Надъ фонетикою всякѣ людцѣ бѣльше крѣчали, якъ надъ тымъ, що касієръ

не предложивъ точного рахунку, або що хотѣвъ привластити собѣ сиротиньскій грошѣ.

Тому, що нашѣ люде частенько бесѣднують про тѣ рѣчи а неразѣ и посваряють ся и то даремнѣсько тыхъ справъ не розумѣють. — А щобы ихъ порозумѣли и не дались баламутити москвофулямъ и цареславнымъ, то подаємо про нашу мову и письмо отсю росправу, яку подаємо пѣсля того, що було надруковане про се въ „Христіанскѣмъ календарі Міسیونаря“ на 1902 рѣкъ въ старѣмъ краю.

II.

Якѣ є мовы на свѣтѣ?

Вже въ старѣмъ краю вийшовши на ярмарокъ до мѣста, здибавесь людей, що инакше бесѣдували вѣдъ тебе — Русина: и поляка и жида и нѣмця и мадяра або волоха. А колись прибувъ въ Америку и высѣвъ зъ корабля (шифу), то певно ажъ за голову вхопивъ ся — такои тамъ тои рѣжнои мовы. —

Заѣхавъ я — такъ оповѣдавъ менѣ оденъ чоловікъ — до самои Америки, заѣхавъ ажъ до емигрантского дому, а звѣдтамъ вийшовши на мѣсто, заставъ такого народу гей на вѣдпустѣ. — Здвигъ я плечами тай хочу дивити ся на те диво, та бо де тамъ тобѣ, чоловіче, дадутъ дивити ся, — женуть якъ тѣ попареніи оденъ напередъ другого. — Кажу вамъ — не ходять, а такъ лѣтають, и чорні люде

ось такій геїї тоїї компнарѣ обмурзанні саджею, и якійсь червонаві, якъ отъ мѣдѣ, що зъ неѣ грошѣ, и якійсь жовтаві зъ довгою косою, а такій вамъ жовтаві якъ яра пшеничка. Страхъ, що тамъ всякого народа, а яке говорять, не розберешъ чоловіче, хочъ бусь вмиравъ; а кождый по своему. —

И дѣйсно прибувши до якого небудь американського мѣста, що то до него заѣздить корабль, то кождый зъ васъ чувъ толькo рѣжнихъ бесѣдъ, що щось подѣбного навѣтъ не приснилось нѣколи. Рѣжнихъ бесѣдъ страхъ багато на свѣтѣ.

Ученій дораховують ся, що рѣжнихъ мовъ на свѣтѣ буде зъ д е в я т ь с о т о к ь.

Якї єтї мовы, то анѣ тутъ мѣсця анѣ потреби нема вычисляти, а зрештою на що воно кому зъ насъ и здало бы ся знати; але децо таки не завадить. —

Отъ бачите всѣ тї мовы, якї є, можна подѣлити на т р и г р о м а д ы.

I. До першої громады можуть належати тї мовы, що мають слова о д н о с к л а д о в і. То значить такъ, що у нихъ слова не мають по два, три и. т. д. склады, якъ у насъ а толькo по одному. Нпр. у насъ слово „ко-ле-со“ має три склады: „ко“ одень, „ле“ другій, а „со“ третій. Слово „вти-хоми-ри-ти“ має ажъ пять складѣвъ, а слова: „кѣнь, вѣль, песъ“ мають лишень по одному складови. Отъ такъ у нихъ всѣ слова мають толькo по одному складови. Таї то ще, що у насъ я не скажу: я ви-

дѣвъ кòнь, але коня, не скажу я давъ воды кòнь, але коневи. У насъ слова вòдмѣняють ся, а у нихъ нѣ. У нихъ нпр. мѣсто називае ся „ченг“ то мѣста и мѣсту, и мѣстомъ буде все — ченг'. Такими мовами говорять въ Хинахъ, въ Спямѣ, въ Тибетѣ та на Гімалаяхъ. Они мають своє письмо, але таке, що кожде слово має свою окрему букву. Може часомъ вы бачили на пачкахъ зъ китайскимъ чаємъ такі крисочки то сюда то туду — то хиньске (Чайнòвъ) письмо. Але вже пишуть деякі и буквами латиньскимъ.

Щобъ вы мали яке таке понятє о тихъ бесѣдахъ, то подаємо вамъ тутъ зъ Евангелія у св. Йоана гл. III. ст. 16. по хиньски, такъ якъ говорять въ самòй ихъ столицѣ въ Пекінѣ:

Shang-ti lien-ai shi ren, sheu chī tsiang tuh-seng
Tsi ts'i kih t'amen, kiao fan sin T'a tih puh chī mieh-uang, pih teh iong-seng.

Правда, нѣ словечка зъ того не зрозумѣти, а всѣ слова односкладові, ино, шан, теі, ті, ту, и. т. д.

II. До другої громады можна зачислити мовы, що мають вже слова многоскладові, але не мають такої вòдмѣны, якъ наша мова. Додає ся до слòвъ рòжні приростки, додатки и вже є вòдмѣна. Такъ якъ бы до нашого слова „кòнь“ додавъ додатки; до, при, на, за и казавъ; до кòнь, при кòнь, на кòнь за и. т. д. Такими мовами говорять въ Гіндостанѣ, на островахъ маляйскихъ въ

Австраліѣ, первѣснѣ мешканцѣ въ Америцѣ та Африцѣ. Не всѣ мають своє власне письмо. Деякі уживають латинскои азбуки.

Той самъ стихъ зъ св. Письма по такому, якъ говорятъ Индіяны въ півночній Америцѣ коло рѣки Ніагари є такъ:

Iken ne Yehovah egh ne s'hakonorongh kwa
n'ongwe, nene rodewendeghton nene raonháon rode-
wedon rohháwak, nene onghka kiok teyakawegh-
daghk on raonhage yaghten a-onghtonde, ok dengh-
non aontehodiyendane ne eterna adonhéta.

III. До третьои громады належать мовы зъ такими и подѣбными вѣдмѣнами, якъ наша. Сю громаду дѣлять ученіи на двѣ родини: 1) Родина индо-европейска и 2) Родина семітска. До родини семітскои належать мовы: арамейска, єврейска, арабска, етіопска, дальше мовы племенъ: Саго, Сомалѣ, та иншихъ. До родини индоевропейскои належать галузи въ Азіи: кавказска, іраньска та індійска, а въ Европѣ найважнѣйшіи три галузи: а) галузь языкѣвъ славянскихъ, в) галузь языкѣвъ германскихъ та г) галузь языкѣвъ романскихъ.

До галузи языкѣвъ славянскихъ належать слѣдуючіи мовы:

1) Руско-українська (такожъ руска, малоруска).

2) Російска (такожъ звана руска, великоруска або московска).

3) Польска.

- 4) Ческа.
- 5) Сербо-хорвацка.
- 6) Болгарска.
- 7) Словенська.
- 8) Словацка.
- 9) Сербо-лужицка.

До галузи языкòвъ г'рманьскихъ належать мовы: 1) англійска, 2) нѣмецка, 3) шведска, 4) голяндска, 5) дуньска и 6) флямандска.

До галузи же романскои належать мовы: 1. италійска, 2. испаньска, 3. португальска, 4. французка, 5. румуньска.

III.

Славянські мови.

Ве́хъхъ славянськихъ мовъ, вже разомъ зъ нашою рòдною мовою, есть девять, якъ мы то повизше выписали. Про кожду славянську мову зъосòбна говорити не будемо, бо се забрало бы намъ багато мѣсця. Мы лишъ пи́рше роскажемо про нашу мову, однакожъ щòбы вы зрозумѣли те, якъ рòзнять ся славянські мовы мѣжъ собою въ словѣ и писемѣ, то подаємо ту зъ св. Йоана стіхъ 16ый зъ главы третей:

1. По руски :

Такъ бо полюбивъ Богъ свѣтъ, щò Сына своего единокродного давъ, щòбъ кождый вѣрующій въ Него не погибъ а мавъ жите вѣчне.

2. По російски пи́ше ся такъ:

Ибо такъ возлюбилъ Богъ міръ, что отдалъ Сына своего единороднаго, дабы всякій вѣрующій въ Него, не погибъ, но имѣлъ животъ вѣчный.

А читася такъ:

Ибо такъ вазлюбилъ Богъ міръ, што атдал Сына своего одинароднаво, даби всякій верующій в Него не пагіб, но имѣл жизнь вечную.

3. По польски:

Albowiem tak Bóg umiłował świat, że Syna swego jednorodzonego dał, aby każdy, kto weń wierzy, nie zginął, ale miał żywot wieczny.

4. По чesкому:

Nebo tak Bůh miloval svět, že Syna svého jednorozeného dal, aby každý, kdož věří v něho, nezahynul, ale měl život věčný.

Читае ся такъ якъ написане, тѢлькѢ **З** зъ дашкомъ читае ся якъ наше **Ж**, а **с** зъ дашкомъ читася якъ наше **с**. Такъ само и въ словацкѢмъ и въ словенскѢмъ и хорватскѢмъ.

5. По словацкому:

Nebo tak Bôh miloval swet, že Sina swého gednorodeného dal, aby každý, kto verí v ňeho, nezahynul: ale mal život večný.

6. По сербски:

Јер Богу тако омиље свијет та је и сина својега јединороднога дао, да ни један који га вјерује не погине, него да има живот вјечни.

По хорватски:

Jer Bogu tako omilje svijet da je i sina svojega

jedinorodnoga dao, da ni jedan koji ga vjeruje ne pogine, nego da ima život vječni.

7. По словіньски:

Kajti tako je Bog ljubil svet, da je sina svojega edinorojenega dal, da kdorkoli veruje va-nj, ne pogine, nego da ima večno življenje.

8. По болгарски:

Защото Богъ толкозь възлюбѣ свѣтъ-тъ, що то даде Сына своего единороднаго, за да не погыне всякоѣ който вѣрува въ него, но да има животъ вѣченъ. Ъ читае ся якъ е.

10. По сербско-лужицки, Вендски.

Pszetoż tak je Boh ton Sswjet lubował, so won sswojeho jeniczkeho narodzeneho Ssyna dał je, so bychu szitzu, kiż do njeho wjerja, shubeni nebyli, ale wjeczne žiwenje mjeli.

Всѣ мовы славянскѣ, хотъ пишуть ся рѣжними буквами и вымовляють ся рѣжно, то все таки до себе дуже подѣбнѣ и зближенѣ, а се свѣдчить, що колись дуже давно була тѣлько одна мова славянська, зъ котрой повстали всѣ нынѣшнѣ мовы славянскѣ. Ба, вченѣ — порѣвнуючи мовы славянскѣ зъ другими мовами германьскими то романьскими и иншими — доходятъ, що тѣ языки мають щось спѣльного, и кажутъ, що ще давнѣйше и Славяне и Германцѣ и Романцѣ говорили одною мовою. Мы на першѣй слухъ не зауважаемо вже того, але послѣднѣй слова при добрѣй увазѣ такѣ годнѣ пѣзнати. Примѣромъ таке наше слово;

м а т и, м а т ё р ь, по нѣмецки значить M u t t e r по италіянськи m a d' r e, по англійски m o t h e r; примѣромъ наше слово б а т ь к о, отецъ значить по нѣмецки V a t e r, по италійски p a d r e, по грецки п а т е р, по англійски f a t h e r; або наше слово к ѳ т ь по старославянськи к о т ь (читаіи к о т о), по латиньски c a t u s, по италійски g a t t o, испаньски g a t o, по нѣмецки k a t e r, k a t z e, по французки c h a t, по англійски c a t. (чит. кет) и т.д.

Навѣть порѳвнюючи языки европейскій зъ азійскими, доходятъ, що и они мають мѣжь собою щось спѳльного. — Зъ того виходить, що хочъ мѣжь рѳжними мовами така рѳжнота, то всѣ тѣ языки мають щось спѳльного зъ собою, що колись дуже а дуже давно були однимъ языкомъ, що походятъ вѳдъ одного спѳльного языка.

VI.

Н а ш а м о в а

Теперь придивѣмъ ся нашоїи мовѣ.

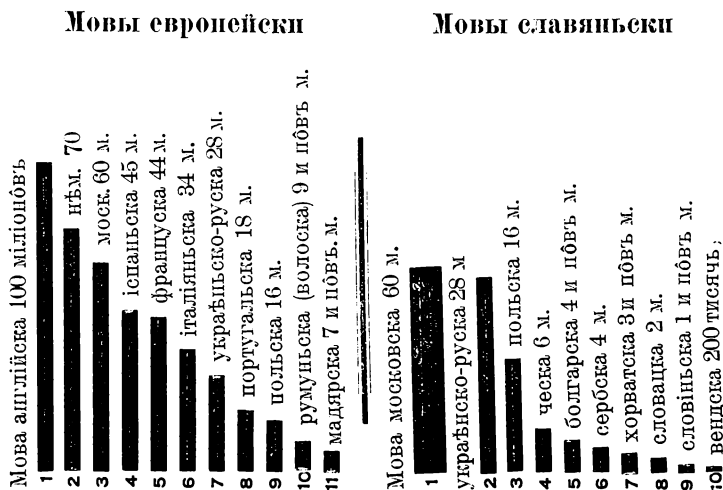
Мы въ звычайноїи бесѣдѣ называемо нашу мову рускою, ученій називають еѣ у к р а ѣ н ь с к о - р у с к о ю або м а л о р у с к о ю. Називають такъ тому, абы вѳдрѳзнити нашу руску мову вѳдъ московскои, яку по ученому називають такожъ велико-рускою, та вѳдъ бѣло-рускои. Називають же украѣньскою тому, що наибѳльша частина нашихъ земель називае ся У к р а ѣ н о ю.

Кілько народу бесѣдує нашою українською руською мовою ?

Сею нашою рускою, говорячи по ученому, українсько-руською мовою бесѣдує до **трийцять міліона народу.**

Небогато зъ тыхъ девять сотокъ мовъ, що є на свѣтѣ, може похвалити ся такъ великимъ числомъ бесѣдуючихъ. Порѣвнявши же се число зъ иньши-ми, якї припадають на мовы народѣвъ европей-ськихъ, виходить, що наша українсько-руська мова є зъ огляду на число бесѣдуючихъ нею зъ ряду се-мою мѣжъ європейскими мовами, мѣжъ славянськими другою.

Образово то такъ виглядає:

Що до краси яка є наша українсько-руська мова ?

Не кожда мова однаково красна. Одно горинь, то такъ, якъ по грудѣ йти, выкручуї языкъ, затискаї зубы, шши, або растворяї губу якъ тї ворота; а иньшою, то словечко за словомъ такъ плыне тї, якъ та водиця по тихоньку, здаєсь нѣ устѣ не потребуєнь разтвирати, нѣ языкомъ не крутишь, нѣ не скачєшь якъ гаде, таї не зму-чинь нѣ себе, нѣ другого, що слухає тебе. Слухаєшь одної то ажъ уха болять, тѣлько тамъ сикотѣня, гаркотѣня, гавканя, ковыканя: а иньшой слухаєшь, ї не можєшь наслухати ся сѣ, такъ якось миленько западає тобѣ до вуха та серця, що немовъ та пѣсонька соловейкова у маю, немовъ вѣтрець тихїї тихесенькїї колише до дрѣмки, такъ она тебе розважає, голубить.

Наша українсько-руська мова зъ огляду на красу належить до найкраснїхъ. Ученї языкъ-слова, (языкослова звуть ся тї вченї, що займають ся наукою о повстананю звукѣвъ п слѣвъ та ихъ походженю.) — порѣвнуючи нашу українсько-руську мову зъ мовами европейскими, признають нашѣй мовѣ мѣжь в сѣм п европейскими мовами друге мѣсце зъ ряду що до мелодийности та милозвучности (перше занимає італїянська), мѣжь славянскими же що до краси взагалѣ мѣсце найперше.

Отже нѣ одна мова въ Европѣ. кромѣ італїянської, не є така милозвучна, якъ наша українсь-

ско-руська. Нѣ нѣмецка, нѣ польська, нѣ московська (велико руска), нѣ волоска, нѣ мадярска, нѣ на-вѣть испаньська та французська не дорівнюють нашій.

І дійсно, самъ чоловікъ не потребує бути и языкословомъ абы вслухавши ся въ рѣзні бесѣды, заразь не запримѣтивъ, що по нашому говорить ся якось такъ легенько, здаєсь устѣ не потребуєшь отвирати, а нпр. по московски зачни отъ хочъ бы ось те: „Ібо так Бог вазлюбіл мір“, то заразь при тѣмъ „вазлюбіл“ мусишь губу роззявити вѣдъ уха до уха, такъ само при „атдал“, „пагіб“, коли тымчасомъ по нашому скажу легенько замѣсть „вазлюбіл“ — полюбивъ, замѣсть „атдал“ — вѣд-давъ, замѣсть „пагіб“ — погнѣб.

Кождый її неучений признає, що по нашому якось лекше и мильше та красше плыне слово по словѣ її полюбивъ и вѣддавъ и погнѣб. У насъ на-вѣть нѣ однѣського слова нема, що зачидало бы ся вѣдъ „ваз“, або вѣдъ „ат“, або „пагі“, и. т. д. Взагалѣ въ нашій мовѣ того „а“, при котрѣмъ губу треба отвирати вѣдъ уха до уха дуже маленько. Того „а“ зѣ славянськихъ языкѣвъ найбѣльше ма-ють Москалѣ; у нихъ навѣть кожде „о“, що не має наголосу вимовляє ся якъ „а“.

У насъ натомисть є дуже много тоненького і; при котрѣмъ майже не треба губы отворяти а тѣль-ко уста зложити. Якъ у московскій мовѣ повнѣ-сенько того широкого „а“, що такъ, можна бы

сказати, поганить мову, такъ у насъ те тонке „і“, що надає милозвучности нашій українсько-рускої мові, навѣтъ въ такихъ разахъ є, де его не мають иньшій славянскій мовы. И такъ всюда, де є въ церковномъ „ѣ“, то мы маємо „і“ або „ї“ (йі), а всѣ иншій Славяне мають „е“ або „іе“ або „ѣа.“ Кождый признає, що прп „і“ меньше губу отворяю, якъ прп „е“ або „а“, а заразомъ, що красше, милѣйше звучить слово вымовлене зъ „і“ якъ зъ „е“, або „а“. Нпр. возьмѣмъ зъ того стиха св. Письма, то тамъ є по церк.: **вѣчный**, моск.: вѣчный — пише ся — а читає ся вечный, польск. **wieczny**, чesк. вечні, словац. вечні, сербс. вечни, хорв. вечні, словін. **вечно**, болгар. **вечен**, венд. **вечне**, а лишень наше укр. руск. **вічне**. Або церк. **мѣсто**, рос. мѣсто (читай: место) польск. **miasto**, и т. д. а у насъ **місто**.

Дальше у насъ коли „о“, або „е“ стане мѣжъ двома спѣвзвуками, то переходить для красной вымовы такожъ въ „і“, у иньшихъ Славянъ або лишає ся, або переходить въ „у“, „ѳ“. Нпр. наше **бѳбъ**, якъ легенько вымовляє ся, а вже иньшій Славяни такъ легенько по своему не скажуть, бо одній кажуть **бобъ**, а другій **bób**, то вже труднѣйша вымова и не така мила для уха, якъ наша бѳбъ. Такъ само наше **кѳнь**, якъ легко вымовляє ся а у иньшихъ Славянъ: **конъ**, **ко́й**, якъ твердо, наше **бо́ръ** а у иньшихъ Славянъ **боръ**, **bór**; **во́ль**, **wół**,

наше вѣль; польске lód, московске ледъ (читае ся льодъ) наше лѣдъ и т. д.

Чи не лекша и мильша наша вымова?

Наша мова е ще тымъ миловучнѣйша, якъ иньшій славянскій, що у насъ нѣколи въ однѣмъ складѣ не сходить ся по три спѣвзвукѣ, а е лишень що наибѣльше два, а дуже часто одень спѣвзвукъ зъ самозвукомъ. Возьмѣмъ нпр. таке чеське слово — prst (палець), або srb: якъ-же то треба языкомъ крутити, абы его вымовити; возьмѣмъ польске нпр. chrząszcz, trzcina, wrzeciono: якъ тутъ при вымовѣ губою треба робити. Въ нашѣй мовѣ того нема нпр. тѣ самі слова, якъ далеко лекше вымовить ся: палець, Сербъ, хрущъ, тростина, веретено.

У насъ для лекшої та красної вымовы е ще такъ званый **повноголосъ**, чого въ иньшихъ славянськихъ мовахъ нема. Нпр. чеське břeň, польске brzeg, у насъ повнымъ голосомъ каже ся — берѣгъ, чеське hlas, польске głos, а наше повно — голосъ; hlava, głowa и т. д.

И ще много знаменъ красоты нашої мовы дало бы ся привести, та годѣ всьо выписувати. Але вже й зъ того видно, що наша мова україньско-руська мова е зѣ всѣхъ славянськихъ найкрасша.

Чи наша україньско-руська мова е богата?

Мовы е убогѣ та богатѣ. Убога е та, що має маленько слѣвъ, що не має навѣтъ тѣлько слѣвъ,

абы назвати по свому кожду рѣчь. Отъ нпр. возьмѣмъ мсву волоску (румуньску) то тамъ на найзвычайнѣйшій рѣчи нема часто своего слова. На такую звычайну рѣчь, якъ гнѣи, нема слова, а зробили зъ нашего гнѣи, гуноюль, гнѣти — а гуноя; голубъ у нихъ — холуб-уль; наше добытокъ у нихъ — добыток-уль; наше позволити у нихъ — позволи; пивниця, а у нихъ — пивницъ и т. д.

Такъ щось подѣбного є й у Мадярѣвъ. И у нихъ повнѣсько славянскихъ слѣвъ, бо своихъ не мають. Є такій убогій мовы, що мають не бѣльше якъ кѣлька тысячокъ слѣвъ.

Наша україньско-руська мова не потребує подѣсимъ взглядомъ встыдати ся, бо не тѣлько що має на кожду рѣчь свои власні слова, але належить до найбогатшихъ мовъ.

Въ словари (въ книжцѣ, де є списані слова) покойного євгена Желеховского*) є списаныхъ щось на пѣтьдесять сѣмъ тысячъ слѣвъ. Не маленько се, але то ще не всѣ слова, якій є у насъ — то дуже маленько зъ того богатства, яке наша україньско-руська мова посѣдає.

*) Служно, що у тѣмъ словари не списані ще всѣ слова, бо нашу мову зачинають доперва дослѣджувати. Осъ учений Иванъ Верхратскій, котрый кѣльканайцять лѣтъ розслѣджувавъ говоры (бесѣды) Угорскихъ Русинѣвъ, выдавъ теперъ у Львовѣ 2 великій книжки зб словаремъ про бесѣды Угорскихъ Русинѣвъ. А якъ богато тыхъ пѣвыхъ слѣвъ и яка ихъ краса! Якъ бы нашій ам. мадяроны вѣдѣ «Ам. Рус. Вѣстника» и «*Slovenski American*» собѣ прочита-ли, то не мучили-бъ простый нарѣдъ татарщиною та глупую слова-чиною. (Пр. укл.)

Богатою е ще й тая мова, що кромѣ богатства слóвъ має богатство въ формахъ то е богатство въ способахъ змѣны та вóдмѣны слóвъ. Отъ нпр. возьмѣмъ таке слово великѣй — кóлько зъ него рóж-ныхъ змѣнъ въ нашóй мовѣ. Великѣй, велечезный, величенный, невеличкѣй, величенькѣй, великѣй, величнѣй, величѣй, величавѣй, величавѣсть, величайко, величайнѣй, величати; величе, величество, величина, величѣй, величнѣсть, даль-ше великанъ, великанскѣй, и т. д. Въ московскóмъ нпр. на те всьо е лишнь кóлька слóвъ а въ поль-скóмъ — два: wielki i wielkość.

Або така форма, якъ: Менѣ повеселѣша-ло на серци. Не знайдешъ еѣ въ иншóй мовѣ; нѣ по нѣмецки, нѣ по польски, пѣ по московски не скажемъ того однимъ словомъ, треба хочъ два: mniej zrobiło się weselej. Такъ само слова стрѣм-головъ, наввыпередки, навздогóнъ; далѣ нпр. пó-темно, trochę ciemno, поперерозколювати и т. п. у насъ одно слово, а въ иньшихъ мовахъ треба й кóлька, щóбъ те само выразити. То такожъ бо-гатство.

Або слова здрóбнѣлѣй, такихъ нѣгде не знайде-ся: Нпр. малѣй, маленькѣй, малененькѣй, малю-ненькѣй, малюсенькѣй, манюсенькѣй, малѣськѣй, малѣсененькѣй, малѣненькѣй, маленечкѣй, малене-сенькѣй, маленюсенькѣй, мацѣнькѣй, мацѣцькѣй, мацюписькѣй, мацюсенькѣй, мацюнененькѣй, мацю-несенькѣй, мацюпесесенькѣй, мацюненѣчкѣй, ма-

цюпесенѣчкій и т. д. Далѣ нпр. робитоньки, спатоньки, зараѣсѣнько, всюдѣсенько, и т. д. Того не знайде ся въ якій иньшій мовѣ, а то саме такожь належить до богатства нашої мовы.

Кòлько ту рòжнихъ фòрмъ!

Отъ и симъ богата наша україньско-руська мова.

* *

Та на щожь отъ ѣ написане те про красу нашої україньско-руської мовы?

На що? На те насамперѣдъ, абы кождый зъ насъ знавъ, якимъ великимъ добромъ насъ Богъ надѣливъ. Бо то чоловікъ говорить тай говорить, не богато, а лѣпше сказавши, нѣчо не розважаючи, якъ говорить та яка его мова. Не розважає, а то розважати треба, бо ѣ мова — то таланъ, якій Господь давъ кождому поодинокому народови. Таланъ — кажемо, якій не годить ся закопати, якъ той чоловікъ, про котрого нашъ Господь Ісусъ Христосъ розказує въ притчѣ о таланахъ.

Ї наша україньско-руська мова, то такожь таланъ даний нашому рускому народови вòдъ Бога — а таланъ великій. Якъ въ тóй притчѣ розповѣдає Ісусъ Христосъ, що царь давъ одному слугѣ десять таланòвъ, а другому пять, а третьому одень, такъ безъ омилки, безпечно мусимо признати що нашому україньско-рускому народови давъ Богъ въ нашої мовѣ не одень, не пять а цѣлыхъ десять таланòвъ; давъ бòльше якъ другимъ народамъ.

Давъ — а на що? Абы закопати, якъ той слуга, котрого Ісусъ Христосъ называе рабомъ лукавымъ? Закопати? Вѣдцурати ся? Высмѣяти?

О, рабы лукавій, рабы!

Знаете, що каже Ісусъ Христосъ дальше въ той притчѣ про того раба лукавого, що закопавъ талантъ?

Каже: „Вѣзмѣть же вѣдъ него талантъ, та дайте тому, що має десять талантѣвъ. И выкиньте раба нѣкчемного у темряву надвѣрню: тамъ буде плачь и скреготанє зубѣвъ.“

Тѣма кромѣшна рабамъ, що запропастили бы свою мову, еѣ вѣдцурали ся, зъ неи насмѣхали ся. Тѣма рабамъ зрадникамъ, нехтувателямъ, запроданцямъ, вѣдступникамъ, перекѣнчыкамъ, рабамъ лукавымъ!

Отже не закопати — а доробляти ся.

Мова наша то талантъ даный нашому народови вѣдъ Бога, а даный кождому зъ насъ, що належить до того народу по вѣтцєви-нєнцѣ, даный намъ — мы кождый з окрема вѣдповѣмо за него не то передъ людѣми, але передъ своимъ Судією, своимъ Господомъ Ісусомъ Христомъ, що мы — кождый зъ окрема, зъ нимъ зробивъ?

Може закопавъ — сказавъ, що его мова не є тая, якои учила его нєнечка, якою й вѣнъ самъ першій слова вымовивъ. . .

Горе тобѣ, рабе лукавый! Вѣдновѣшь передъ Христомъ.

А може, може тобѣ, рабе лукавый, запахла мова яка иньша, московска, волоска, словацка, малярска, польска, и-ты, рабе лукавый, ставъ своею рѣдною помѣтувати, насмѣвати ся надъ нею, прозывати еѣ хамскою, хахольскою, пастушою — ты, рабе негодный, пѣдлый, безъ чола, горе тобѣ, сто разъ бѣльше горе, якъ тому, що таланъ свѣй закопавъ! Вѣнъ закопавъ, а не зогидивъ его, а ты, огидо, высмѣваючи нашу мову, перекручуючи еѣ, робишь, якъ та птиця огидна, нехлюйна. Горе тобѣ рабе!

А може, може ты навѣтъ за грѣшь пѣдкупчій не то що самъ закопавъ таланъ своєї мовы, а ще другихъ въ сю пропасть тягнешь . . . Тягнешь, баламутишь, словомъ, письмомъ? Рабе лукавый, за-проданче, горе тобѣ!

Ты смѣешь, несоромишь ся, роззявити пи-сокъ та говорити, що мова твого народу и московского — то одно п те саме, коли ты самъ тому не вѣришь! Рабе, за-проданче, Юда жадный гроша продавъ Христа, а ты продаєшь таланъ своего народу, его мову . . . Юда повѣсѣвъ ся, а тебе Юдо, зраднику, що чекає? Свои справедливо погорджують тобою, а чужій смѣють ся зъ тебе!

А може ты не за грѣшь, а зѣ страху передъ якимъ тамъ недоукомъ, безбожникомъ, незнаючимъ любви христїянської чоловѣкомъ, може для примхѣвъ, повстыдавъ ся своєї рѣдної мовы, вѣдрѣкъ ся и своихъ дѣтей учишь чужою, ковираєшь въ

дома тою, яку тобѣ накинено? Рабе лукавый! Ты знаєшь, чимъ той лукавый рабъ въ притчи выкручувавъ ся? Казавъ, що боявъ ся, и закопавъ таланъ. Ты такій самъ, рабъ лукавый, боягузъ. Ты не маєшь вѣдвaги постояти за свою мову, ты єѣ закопаєшь? А де вѣдвaга, де мужество, хоробрѣсть христіянська, де кровь батьківъ нашихъ! Боягузе, и тобѣ тѣму кромѣшну судить Христосъ!

※

Знаєте теперъ, на що мы написали про красу нашої мовы? На те, абысьмо знали, якъ великій таланъ маємо въ нашій мовѣ; абысьмо знали, що тымъ таланомъ маємо орудувати а не єго закопувати. Намъ не вѣльно нашої мовы встыдати ся, нею погорджувати, зъ нею смѣяти ся, єѣ перекручувати, огидити на чужій ладъ, нѣзпѣ ставити якъ яку небудь иньшу чужу, а ще бѣльше намъ не вѣльно єѣ вѣдрѣкати ся, анѣ приїмати яку небудь иньшу за свою. чи волоску, чи словацку, чи мадярську, чи польську, чи московську, чи англійську. Дaльше, намъ не вѣльно тримати такихъ книжокъ и газетъ, якѣ нашу мову высмѣвають, або прозывають, або пишуть нѣбы по руски, але слова перекручують на ладъ московскій, або вмовляють въ насъ, що наша мова то єдно, що московска.

Намъ не вѣльно того, а не вѣльно не для чого иншого, а тѣлько для того одного, що намъ нашу мову давъ Богъ, а давъ на те, щобъ мы нею ору-

дували, щобъ мы єѣ берегли, стерегли, боронили єѣ, розвивали, учили нею говорити своїхъ дѣтей.

То нашъ обовязокъ не людѣми, а самымъ Богомъ намъ вложеный. А якъ Богомъ, то того обовязку не можна самохѣть безгрѣшно зречи ся, скинути ся; навпаки, мы всѣма силами маємо за про неї дбати.

Намъ того обовязку не може, не смѣє нѣхто въ цѣлѣмъ свѣтѣ заперечити, бо то обовязокъ Богомъ намъ вложеный. А хтѣбъ намъ перечивъ, повстримувавъ насъ въ тѣмъ обовязку, у такого нема любви христіянскої, той Господу Богу виненъ рахунокъ, а мы маємо святой обовязокъ передъ такимъ боронити ся. Отъ примѣромъ коли христіянскій російскій рядъ поступивъ р. 1876. по поганьски, коли для 25 міліонѣвъ Русинѣвъ въ своѣїй імперії наказавъ друкувати по руски, то нашимъ святымъ обовязкомъ єсть не узнавати того дикого розпоряженя и выступати въ оборонѣ нашої мовы, хтѣ-бы навѣтъ всеросійска імперія мала трѣснути.

При тѣмъ ще одно треба зятимгти. На нашої рускої землицѣ жиють разомъ зъ нами народы иншої мовы. Жиють Поляки въ Галичинѣ, Маляры и Словаки на Угорщинѣ, Волохи=Румуны по Буковинѣ, — а Москалѣ, Поляки, Татары, Греки и инші народы на Українѣ. Тожъ якъ насъ Богъ

обдаривъ таланомъ — нашою чудесною мовою, такъ само ихъ мовы походять вѣдъ того самого Бога, отже чуже шануймо, але свое любѣмъ, своимъ дорожѣмъ, свого нарушити не даймо!

Наше письмо та иньшій славянскій.

Письмо, азбуку, якои уживаемо въ нашихъ печатаныхъ книжкахъ, называемо **гражданкою** для вѣдрѣженія вѣдъ **письма**, якого уживаемо въ церковныхъ книгахъ а яке называемо **кириллицею**, або по просту **письмомъ** церковнымъ.

Спершу печатано такъ у насъ Русинѣвъ, якъ и у иньшихъ Славянъ, то є Москалѣвъ, Болгаръ, та Сербѣвъ, всѣ книжки: и церковнїи и свѣтскїи лишень кириллицею, уживаючи однихъ и тыхъ самихъ буквъ.

Тай нѣчо дивного, що мы Русины и Москалѣ и Сербы и Болгары уживали спершу одной и той самой азбуки у своихъ письмахъ. Мы всѣ предцѣнь списували свои мудрости мовою церковною, домѣшуючи тѣлько деякїи свои народнїи слова. А якъ такъ — то тодѣ нѣ иньшом, нѣ окремом для кожного народа азбуки не було треба.

Коли-жъ въ XVIII. столѣтїю (т. є. тому бѣльше 100 лѣтъ) и Москалѣ и Русины и Сербы и Болгары зачали вже свои свѣтскїи книжки писати по рѣдному, по такому якъ ихъ нарѣдъ говорить, тодѣ сама потреба примусила думати и надъ иньшою та окремою вѣдъ церковной азбукою.

И дѣйсно, придумали ось сю, яку называемо гражданкою, що значить, азбука свѣтска до письма свѣтского.

Се свѣтске письмо, гражданка, не лишень тымъ рѣжнить ся вѣдъ кириллицѣ, що є округлава та рѣвна, а кирилиця остра та покручена, але ще й тымъ рѣжнить ся, що богато буквъ якѣ є въ кириллицѣ, въ гражданцѣ пропущено.

На що? Для нѣчого иньшого тѣлько для того, що въ церковноѣ мовѣ п писъмѣ тыхъ буквъ було потреба, а въ мовѣ народноѣ та писъмѣ не треба.

А що зновъ мовы народнѣ п наша україньско-руська п московска п сербска п болгарска, є цѣлкомъ собѣ иньшѣ, то выйшло зъ того далѣ, що зъ азбуки церковной иньшѣ буквы пропустили Москалѣ, иньшѣ Сербѣ, иньшѣ Болгарѣ а ще иньшѣ мы Русинѣ.

Зъ того кѣнець кѣнцемъ выпало таке, що й мы п Москалѣ п Сербѣ п Болгарѣ маємо теперъ свою власну, окрему, иньшу азбуку, хочъ колись спершу вѣдъ бѣды уживалисьмо одноѣ церковноѣ.

Є письмо п азбука україньско-руська, є московска, є сербска, є болгарска — а кожда иньша.

И зовсѣмъ мудро та справедливо!

Маємо свою окрему мову, то повиннѣсьмо мати й свою окрему азбуку въ писъмѣ, щобы нашѣй мовѣ вѣдповѣдала. Є чоловѣкъ, то повиненъ мати свою одежину; є мова, то повинна мати своє

въ нашихъ давныхъ книгахъ церковныхъ стоять: **вѣлкѣ** або **вѣлкѣ**, — ну зломи языкъ, а не перечитаешъ, а оно читало ся щось такъ якъ: волкъ або влоко (наше вовкъ). Такъ само стоитъ въ старыхъ книгахъ **дѣнь**, а читае ся щось якъ **дені** (день). Не дармо отже вымисливъ св. Кирило и ѿ и ѿ, то не були толькѣ твердѣи чи мягкѣи значки, а були таки звуки, якѣи вымовляли ся.

Дальше въ славянскихъ є буквы число: 36, 37, 38 и 39, зъ котрыхъ 3 навѣтъ въ теперѣшнихъ та ~~кзвнхъ~~ книгахъ не знайдешъ, а они такожъ щѣ є обряду римского, але всѣ свои богослуженія водправляютъ въ языцѣ славянскѣмъ. Новѣйшіи дослѣды деякихъ російскихъ ученыхъ доказуютъ, щѣ кириллицѣ не уложивъ св. Кирило и навѣтъ нею не писавъ, бо єѣ уложено пѣзнѣйше, а св. Кирило уживавъ глаголицю яку вже заставъ.

Такъ азбука глагольска якъ и кирилска уложена на основѣ грецкого письма. Глагольска на основѣ письма, якого уживали въ Греціи въ VI. вѣцѣ т. є. надъ 600 лѣтъ по рождествѣ Христа, а кирилска уложена на основѣ грецкомъ бѣльшой азбуки зъ IX. вѣку. А щѣ въ грецкѣмъ письмѣ нема толькѣ буквъ, якъ въ славянскѣмъ треба було, то въ азбуцѣ славянскѣй є ще такѣи буквы, якихъ въ грецкѣмъ нема.

Тутъ подаемо за порядкомъ всѣ славянскѣи буквы кирилскѣи, а пѣдъ ними грецкѣи, зъ якихъ славянскѣи повстали:

письмо. Якъ по одежинѣ розрѣзняемо вже на першії поглядъ чоловѣка вѣдъ чоловѣка, такъ по письмѣ вже на самъ видъ розрѣзнити можна мову вѣдъ мовы.

Придивѣмъ ся по трохи тымъ рѣзнымъ азбукамъ, а насампередъ церковной, вѣдъ якої пошла ѣ руска и московска и сербска и болгарска.

Азбука та письмо славянське, церковне, кирилиця.

Учені повѣдають, що въ давнину Славяни не мали нѣякого письма. Ажъ коли славянське слово такъ написати, якъ оно вымавляло ся. Примѣромъ возьмѣмъ буквы осьму и девяту, що звуть ся: зело, земля. Мы тѣ буквы днесъ въ церковныхъ книгахъ однаково читаемо и гадали бисьмо собѣ, що св. Кирило йно такъ собѣ для забавки зладивъ два „з“, — а то нѣ. Зело то є 8-ма буква читало ся тогдѣ якъ наше „дз“, отже дзело, а земля т. є. 9-та буква якъ „з“. Або пишемо два „и“ и „ы“ (буквы 11. и 31.) а вымовляемо однаково, а за св. Кирила инакше одно вѣдъ другого вымовляло ся. У насъ і, и, ѣ (буквы 10, 11 и 34) вымовляють ся рѣвно якъ „і“, а за св. Кирила кожде инакше вымовляло ся, тому є три буквы а не одна.

Дальше за св. Кирила ѣ и ѣ (буквы 30, 32) вымовляли ся: ѣ щось такъ подѣбне якъ о або и а, а ѣ вымовлялось якъ е або і. Такъ примѣромъ ще

въ нашихъ давныхъ книгахъ церковныхъ стоить: **вѣлкъ** або **влѣкъ**, — ну зломи языкъ, а не перечитаешъ, а оно читало ся щось такъ якъ: волкъ або влоко (наше вовкъ). Такъ само стоить въ старыхъ книгахъ **дѣнь**, а читае ся щось якъ **дені** (день). Не дармо отже вымисливъ св. Кирило и **ѣ** и **ѣ**, то не були толькѣ твердіи чи мягкіи значки, а були таки звуки, якіи вымовляли ся.

Дальше въ славянскихъ е буквы число: 36, 37, 38 и 39, зъ котрыхъ 3 навѣтъ въ теперѣшнихъ церковныхъ книгахъ не знайдешъ, а они такожь кирильскій и е въ старыхъ книгахъ, и читали ся, якъ польскій: е, је, а, ја. Познѣйше вже забуто, якъ тіи буквы вымовляли ся, отже на ихъ мѣсце всаджено иншіи. — Значить ся, якъ вымовляли, такъ писали.

Зъ того виходить важна наука:

1) Що коли св. Кирило чи хто тамъ инній, укладаючи славянску азбуку, вымисливъ 45 буквъ, то тіи всѣ буквы були тогдѣ потрібніи, щобы кожде слово написати такъ, якъ его вымовляло ся.

2) Що нѣ одна буква не стояла такъ собѣ дармо, якъ простій знакъ безъ вымовы, а всѣ вымовляли ся; навѣтъ **ѣ** и **ѣ** не були знаками, але буквами зъ вымовою якъ **о** и **і**.

3) Що кожда буква вымовляла ся инакше вѣдъ другои, що не було нѣ навѣтъ двохъ буквъ,

абы однаково вымовляли ся, отже и иыта і, и, ѣ, вымовляли ся не такъ, якъ у насъ однаково, але инакше.

4) Що зчасомъ, коли зачали слова вже не такъ вымовляти, якъ за св. Кирила, а пнакше, то й зачали инакше писати, и для того деякѣ буквы заступали другими, а деякѣ зовсѣмъ выкидали.

5) Зъ того же всего выходить ще одна замѣтка: **Що** и св. Кирило и его ученики и ихъ наслѣдники та наши батьки такъ все писали, якъ слова вымовляли, и такихъ буквъ уживали, якѣ були потрібни до выражения тои вымовы, а не иньшихъ. Говорили за св. Кирила руко-ја, то писали такъ, говорили познѣйше руко-ју, то писали **рукою**, а не инакше; були имъ якѣ буквы потрібнѣй, то ихъ уживали, а нѣ — то нѣ.

Переїдѣмъ до писемъ азбукъ теперѣшнихъ мовъ славянськихъ.

Письмо и азбука у Москалѣвъ, Сербѣвъ та Болгаръ.

Коли въ XVIII. столѣтїю мы Русины и Москалѣ и Сербы а вѣдтакъ Болгары зачали свои свѣтскѣ книги списувати въ народноѣй мовѣ, то заразы выїшла труднѣсть, якъ писати, якихъ буквъ уживати.

Однѣ казали, що треба такѣ писати, якъ є въ книгахъ церковныхъ, не треба опускаати жадныхъ буквъ кирильскихъ, а книжки печатати кирилицею. Якъ то кажуть: До чого хто навывъ, за

тымъ тягне. Другі зновъ сказали зовсѣмъ розумно: Якъ мы пишемо по своему, по народному, то мусимо писати такъ, якъ того вимагає наша вимова, мусимо мати свою азбуку, своє письмо бодай трохи иньше вѣдъ кирильського.

А зъ того зновъ вийшла така закрутанна, що рѣжні рѣжно писали; одні такъ, другі инакше. И у Москалѣвъ те було и Сербѣвъ и Болгаръ. И сварили ся такъ само за азбуку, якъ ще теперъ у насъ деякі немудрі сварять ся.

Сварили ся у Москалѣвъ, и коли одні нпр. писали зъ церковна — житіє, другі мудріший казали ї писали, якъ належить по московски писати — житьє, бо такъ народъ говорить. Коли одні писали нпр. жировый, другі писали жировой, такъ, якъ народъ говорить, одні — носити, другі носить, такъ якъ говорять и т. д. Ажъ вкѣнці vytворили собі таке письмо, яке теперъ мають. При тѣмъ пропустили зъ кирилицѣ сі буквы: 8, 22, 33, 35, 40, 41, 42, 43 та 37, 38 и 38; зъ 36. зробили **я**, додали двѣ нові **э** и **ё**, якихъ въ кирилицѣ нема. А такожъ зачали печатати книжки не кирицею, а гражданкою. Въ найновѣйшихъ же часахъ зачали опускати въ письмѣ **ъ**, бо у нихъ оно, такъ якъ и у насъ, не вимовляє ся, а теперъ радять ще надъ тымъ, абы завести ще иньше письмо, де бы мали выкинути **ѣ** и **ы**.

Така сварка о азбуку була и у Сербѣвъ. Спершу у нихъ писали одні кирилицею а другі граж-

данкою, ажъ вкѣнци перемогли тї, що казали: Сербы мусять мати свою азбуку и своє письмо. Завели у себе гражданку, выкинули кирильскї буквы тї: 8, 10, 12, 22, 30, 31, 33, 34, 36, 35, 40, 41, 42, 43, 44, 45, та буквы пѣдъ 37, 38 и 39, а додали двѣ Ѣ=дж та ј. И вже всѣ такъ пишуть, якъ маєте на стр. 11. по сербски.

Щось подѣбне було и у Болгарь. А теперь вже пишуть такъ, якъ народъ говорить; мають свою гражданку, пропустили багато буквъ кирильскихъ а при тѣмъ затримали 38, якого нѣ мы, нѣ Сербы, нѣ Москалѣ не мають.

Наше україньско-руське письмо тай азбука.

У насъ сварка надъ азбукою та письмомъ ще зовсѣмъ не скѣнчена. Якъ въ тамтыхъ Славянъ були, такъ и у насъ є одини и другї мудрцѣ. Одини, що кажуть: Наїй буде, вже будемо писати нѣбы такъ, якъ народъ говорить, але хочемо писати по старосвѣтски, такъ якъ є въ книгахъ церковныхъ; а другї зновъ вѣдповѣдають: Люди добрі, мы кирилицю плануємо, мы въ книгахъ церковныхъ готовї писати не тѣлько такъ, якъ є теперь, але навѣть и такъ, якъ було за св. Кирила, але що до нашої рускої мовы письмо церковне не надає ся, то мы мусимо мати, такъ само якъ другї Славяне, свою азбуку и своє письмо.

Ось и непорозумѣне нѣбы то однихъ, що себе прозвали етимольогами, зъ другими, якихъ называютъ фонетиками.

Фонетикъ пытає етимольога: Якъ ты напи-
шешь нпр, „**рік**“, коли въ церковномъ є **рокъ**?
Якъ? — перепытує етимольогъ — я дамъ надъ **о**
дашокъ и буде вже не **о** а **і** отже **рôкъ**. А „**мід**“
якъ? **мѣдъ** — каже етимольогъ. И т. д.

И коли етимольогъ пише нпр. рѣкъ, мѣдъ, бѣда, нашѣ, добріи, то фонетикъ каже дальше, на що клопоту на здорову голову, по що я маю мати на гадцѣ ажъ пятеро ѣ, ѣ, ѣ, ѣ, і, по що тамъ маю дитинѣ голову лоточити, коли іі рѣдко котрыйі старыйі знає, де котре зъ тыхъ пять і писати, бо кожде зъ тыхъ пятеро і однаково вимовляє ся; и пише по просту такъ, якъ говоримо: рік, мід, біда, наші, добрі.

Коли далыше етимольоѣ каже: Намѣ треба писати нпр. **рыба**, черезъ **ы** а сила черезъ **и**, фонетикъ вѣдповѣдае: На що я маю писати разъ **и** а разъ **ы**, коли **и** тутъ **и** тутъ я вымовляю **и**, тожъ пишу лише **и** и буде — рыба, сила. Зрештою — каже далыше фонетикъ — звѣдки я маю знати, де пише ся **ы** а де **и**. На то каже етимольоѣ: Зъ церковного. А якъ дитина ще не вмѣе церковного, справедливо пытае фонетикъ, то що? То — каже етимольоѣ — зъ польского може знати. А коли фонетикъ тымъ обурений вѣдповѣдае: Що менѣ за неволя знати польске. То я впередь буду

учити ся аж польского, абы писати по руски... чи що? Тодѣ етимольогъ вѣдповѣдає — нѣчо не вѣдповѣдає. Ось дѣйшовъ-єсь.

Коли фонетикъ каже: На що я маю писати на кѣньци слѣвъ тое **ѣ**, коли я его невымовляю, то етимольогъ вѣдповѣдає, що то наше тысячолѣтне достояннє, що то зъ кирилицѣ не вѣльно опустити нѣ одной буквы. А коли на се фонетикъ здвигаючи раменами смѣє ся зъ эго дурноты, и каже ему, що навѣтъ въ церковныхъ вже поопускано деякѣ буквы, а иныи Славяне поопускали ще бѣльше, то етимольогъ зновъ не знає, куды зъ того выйти.

На томъ вся сварка: на **і**, на **ы** та на **ѣ**. Етимольогъ каже: Я пишу **і**, **ѣ**, **ѣ**, **ѣ**, **ѣ**, а фонетикъ каже: а я всюды за тыхъ пять одно **і**. Етимольогъ каже: Я пишу **и** и **ы**, а фонетикъ каже: Я только **и**. Етимольогъ каже: Я пишу **ѣ**, а фонетикъ каже: Та на що того **ѣ**, коли его и такъ нѣхто не перечеитає. Таке то.

Щобы положити тому якій конецъ, зѣбрали ся були наишѣ ученѣ у Львовѣ на раду, абы вже разъ постановити одно письмо, якимъ бы всѣ писали, а не кождый на свою руку. И коли такъ зѣбрали ся, постановили, абы такимъ письмомъ писати, якого теперъ уживають въ школахъ, нѣбы то безъ тыхъ **ѣ** та **ы**. А чому тымъ, а не тымъ, що его блудно называють етимольогѣю, то тому, що на-сампередъ наишѣ найпершѣ писателѣ такъ писали вѣдъ самого початку, йно зачали по чисто народ-

ному писати, якъ: Маркіянъ Шашкевичъ, Юрій Федьковичъ, Тарасъ Шевченко и другі, дальше, що не то́лько найпершій нашій писателѣ, але й дальшій всѣ майже все такъ писали и теперь пишуть; дальше, що вся Украѣна за кордономъ иншого письма не знае; дальше, що такой хочъ куды кажѣмъ, то дитина нѣколи не навчить ся правильно нѣбы то по етимольогічному писати, бо рѣдко котрый й старый знае, якъ добре та правильно писати; дальше, и то може найважнѣйше, що коли напишу нѣбы по етимольогічному, то нѣ другій Славянинъ, нѣ самъ Русинъ не читае того такъ, якъ повинно бы ся по руски вимовляти. Нпр. по етимольогічному пишу — **рускій**, а тымчасомъ нѣхто такъ не говорить, якъ є написано, йно каже **рускпй**. По етимольогічному пишу — **доброп**, якже то читати? Одні читають: **доброй**, другі **доброі**, а то зле, бо всѣ говоримо добройі. Етимоль. пише: жій, а тымчасомъ нѣхто такъ не говорить у насъ, йно; жпій. По щожъ латати тою нѣбы етимольогією, коли шкѣльною правописію, фонетикою, напишу акуратъ такъ, якъ говорю: и **доброп** и **рускій** и жий и т. д.

Коли постановили, вдали ся заразъ до Рады шкѣльної, абы всѣ книжки для дѣтей то́лько такъ печатано — по фонетичному. Вѣдтакъ удали ся и до правительства, абы всѣ державнй та краєвй письма печатано не по етимольогічному а шкѣльною правописію. И на томъ бувъ бы конецъ.

Правда, є такій, що бóльше навыкли до там-того нѣбы етимольогічного письма, то имъ не подобає ся то письмо шкóльне, деякїй зъ нихъ, Богъ знає, що вымислюють на письмо нѣбы то фонетичне, що то заглада на св. Церковь, що то Поляки намъ накиннули, абы Русь знищити, що то радикалы вымислили те письмо и т. д. Называютъ те письмо, выбачте, свиньскимъ, хлопскимъ, пїсьмомъ пастухòвъ (такїй они немудрїй, хочъ и ученїй, нѣбы то пастухъ та хлопъ щось гòршого, якъ вòнъ оденъ зъ другимъ); прозываютъ тыхъ, що пишуть фонетикою, Украѣнцями, такъ якъ бы Украѣнецъ не нашъ рòднїй братъ по мовѣ; то такъ щось выглядає, якъ бы кого зъ васъ назвавъ Лемкомъ, тажъ и Лемко и Подолянь и Украѣнецъ и Гуцуль и Бойко такїй добрый Русинъ, якъ кождый иньшїй. И таке иньше выгадують, навѣтъ книжочки пишутъ, абы баламутити людей.*) Але що робити. Все було и буде такъ, що ще ся той не вродивъ, абы всѣмъ догодивъ.

Мы амер. Русины тримаймо ся того: Пишешъ нѣбы то по етимольогічному, бо пнакше не вмѣшешъ — добре, пишп, кобысь тóлько писавъ по нашому. Пишешъ правописию шкóльною — добре. И то наше письмо и то наше. Але оденъ на другого ворогувати, высмѣвати, чого? Не читати тои

*) То лишь москво-фулѣ баламутятъ людей буквами, бо они кажутъ, що мы Русины одно зъ Москалями, отже нѣбы и мова повинна бутъ одна, а ту фонетикарь показує цѣлкомъ иначе.

книжки, що писана не такъ, якъ ты пишешъ, чому? А вже дуже смѣшно, коли не оденъ не знає нѣякъ писати або пише польщиною, а балакає о рускѣмъ писемѣ, то щось такъ, якъ слѣпий о краскахъ.

Нашъ найпершій писателъ.

Коли-бъ спытати, хто навчивъ насъ книжною освѣты, то треба сказати, що християнство. Св. Володимиръ, нашъ князь, приймивши въ 988. роцѣ вѣру християнску, першій заводить школы, а провѣдъ въ нихъ вѣддає священникамъ.

Коли-бъ далѣ пытати, якою мовою списували тодѣ у насъ всяку мудрѣсть — то треба вѣдповѣсти, що не въ такої, якою народъ говорить, а въ мовѣ церковно-славянскѣй, такої, яку у насъ теперъ по церквахъ правять. А чому такъ? То тому, що першій учитель на Русѣ були священники грецкѣй та болгарскѣй, онѣ вмѣли тѣльки мову церковну: а якъ вмѣли, такъ и учили.

Вѣдтакъ по нихъ, хочъ стали учити вже такѣй свои Русины, то все тримали ся ще того самого способу, учили и писали по церковному, однакъ не такъ чисто, якъ ихъ попередники. Чимъ бѣльше вѣддаювали ся вѣдъ своихъ попередныхъ учителѣвъ, а зближали ся до нашихъ часѣвъ, тымъ бѣльше въ свои письма вводили мову чисто-народну. Ихъ письма виглядають для насъ такъ,

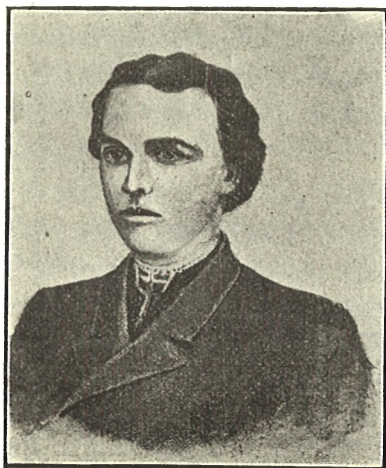
якъ та озима нива вымокла понасе́вана яриною. Читаєшь слово, два — чисто-церковнѣй, а коло нихъ кòлька нашихъ щиронародныхъ. Латанина — тай годѣ.

Що такъ було, то її нема чого дивувати ся; щось таке подòбне було и у Французòвъ и Англій-цѣвъ и Полякòвъ и Чехòвъ — тòлько що у нихъ писали латиною, примѣшуючи свои слова. Таке же самѣське зновъ, якъ у насъ було у Москалѣвъ, Сербòвъ, Болгарòвъ; и у нихъ спершу писали тою самою церковною мовою, що и у насъ, латаючи єѣ своєю такъ само рòдною мовою, якъ и мы. Словомъ — всюда була латанина — на старый кожухъ давали новѣй латки. Зъ часомъ однакъ покинули церковницину а стали писати на своѣй народнòй

мовѣ: Москалѣ по московски, Сербы по сербски, Болгары по болгарски.

У насъ тая латанина тягнула ся ажъ по конецъ 18. столѣтя. Зъ концемъ того столѣтя рухнули леды. Въ 1798. роцѣ выдає Иванъ Котляревскій книжку пòдъ заголовкомъ: Енеїда.

Вòдъ сеп книжки зачинаєсь для нашої

Маркіянъ Шашкевичъ.

письменной мовы нова доба: давна лѣпинина церковщины зъ нашою мовою устает. Ся книжка перша писана щиро-народною україньско-рускою мовою, якою весь нашъ нарѣдъ говорить, загально припала до серця — залюбки читавъ єѣ и панъ и хлопъ, бо кождый розумѣвъ. Ось хочъ бы и сей одень вершикъ зъ топ Енеїди, якъ гладко читаєся. Нѣхто и у насъ пнакше не скаже.

Коли чого в руках не маєш,
То не хвали ся, що твое:
Що буде, ти того не знаєш,
Утратиш може і своє.
Не розглядівши, кажуть, броду,
Не лізь прожохом перший в воду,
Бо щоб не насмѣшив людей;
І перше в волок подиви ся,
Тоді і рибою хвали ся.

За сею книжкою выписує самъ Котляревскій ще двѣ театральні комедіѣ такъ само мовою чисто-народною; а въ слѣдъ за нимъ їдуть другі писателѣ.

Иванъ Котляревскій родивъ ся далеко вѣдъ насъ за кордономъ на Українѣ въ мѣстѣ Полтавѣ въ 1769. роцѣ, а померъ 1838.

Але, бачите, що було на Українѣ, то не такъ легко до Галичины єму дѣйти. У насъ въ Галичинѣ ще цѣлыхъ сорокъ лѣтъ лѣпили всякій слова церковній и нецерковній, польскій и напій перекру-

ченій на ладъ церковныхъ таїй фабрикваній отъ такъ підъ рукою и ту лѣппинну называли мовою рускою; нею писали книжки, дарма що нѣхто такъ нѣгде неговоривъ, анѣ того нерозумѣвъ. Ажъ въ 1837. р., якъ на Українѣ Котляревскій, такъ тутъ въ Галичинѣ виступає зъ першою книжкою, писаною по щиронародному, священникъ Маркіянъ Шапкевичъ. Книжка тая называє ся „Русалка Днѣстрова“,

ВЕСНІВКА. *)

Цвѣтка дрібная
Молпла неньку,
Весну раненьку:
— „Нене рідная!
Вволи ми волю,
Даї мені долю,
Щоб я зацвила;
Щоби я була,
Як сонце ясна,
Як зоря красна,
Щоби-м згорнула
Весь свѣт до себе!“

— „Доню, голубко,
Жаль мені тебе,
Гарная любко.
Бо вихор свисне,
Мороз потисне,
Буря загуде;
Краса змарніє;
Личко счорніє;
Головку склониш,
Листочки зрониш,
Жаль серцю буде.“

яку видавъ ажъ въ Будѣ на Угорщинѣ, бо не позволили друкувати въ Галичинѣ. Чимъ була для Україны—Руси Енеїда, тымъ для нашої Руси Русалка. Люди, не зъ забитымъ розумомъ,

*) Веснівка дрібна цвѣтка се Русь, що пробудилась зъ кбляка вѣкового сну и зачала жити своимъ життямъ, о яке побоюєсь поетъ, щоби лиха доля и лихій люде его не вбили.

зачинають розумѣти, що годѣ намъ далѣ лѣпити штучну дивернацку мову, якою нѣхто нѣгде не говорить, та яку годѣ розумѣти; беруть ся до працѣ та починають писати такъ, якъ Богъ приказавъ, по свому, по рѣдному, що кождий її найменшій розумѣе. Въ тѣмъ заслуга Маркіяна Шашкевича.

Маркіянъ родився 1811. р. въ селѣ Пѣдлісью, золотѣвського повѣту въ Галичинѣ. Отець его Симеонъ бувъ священикомъ въ Княжу. До шкѣль ходивъ въ Бережанахъ. Скѣнчивши шкѣлы, вступивъ до духовной семинаріи у Львовѣ. Попри науки богословскій займавъ ся словесностію славянськихъ народѣвъ, передовсѣмъ Чехѣвъ та Сербѣвъ. Бувъ то часъ, коли Чехи та Сербы їно що двигали ся, вставали немѣвъ бы зѣ сну до працѣ на поли рѣднои мовы. Маркіянъ забажавъ сего и для свого народу. Та якъ до того взяти ся? Ажъ якось попала ся єму въ руки Єнеїда Котляревського. Чогожь шукати? Ось и є, якъ намъ писати: по свому — такъ, якъ народъ говорить. И въ спѣлцѣ ще зъ двома питомцями списує цѣлу книжку вершѣвъ тай повѣстокъ въ рѣднѣй мовѣ и видає єѣ въ 1837. р. Була єе Русалка Днѣстрова, що дала початокъ до нашої теперѣшної чисто-народної письменної мовы въ Галичинѣ.

Кромѣ Русалки написавъ Маркіянъ єще: казку Олена, Псалми Русланѣвъ, Читанку, кѣлька проповѣдей, зачавъ писати Перекинъчика бисурманьського, перевѣвъ зъ чеського Короледворску Руко-

пись зъ Судомъ Любушинымъ, зъ церковного же дещо зъ евангелія св. Матея то цѣле евангеліе св. Іоана. Пѣдъ своими творами пѣдписувавъ ся именемъ: Русланъ.

Ставши священникомъ, дѣставъ завѣдательство въ Гумнискахъ, опѣсля въ Нестаничахъ а вкѣнцѣ парохію въ Новосѣлкахъ лѣсныхъ, де скоро померъ р. 1843.

Въ 50 лѣтъ по смерти р. 1893. спроваджено кости бл. п. Маркіяна зъ Новосѣлокъ до Львова. Велике се було свято для нашої Руси. Сотки священникѣвъ зъ епископами и митрополитомъ та тысячки народу зъ цѣлого краю супровожали свого найпершого писателя, просвѣтителя на львѣвскѣ кладовищѣ: вдячній сыны — свого батька.

Якъ гарно по нашому писавъ Маркіянъ Шаникевичъ, то для примѣру подаемо тутъ ще одинъ его псаломъ.

Зъ псалмѣвъ Руслановыхъ :

„Хто зъ Богомъ, Богъ зъ нимъ — мовлять люде наші и добре мовлять; бо хто яко Богъ? — Бо цурати ся тобовъ будуть люде и стануть тя судити сусѣды, и братъ твоій скаже: нѣтъ менѣ брата, и отецъ твоій скаже: немавъ емъ сына, а матѣрь твоя назве тя гадиною, сонъ твоій двигне руку на тебе, а свояки твои выречуть ся тебе и вергнуть на тя соромомъ, неславляти тя стануть далеко и

широко, бо не вгодивсѣ ихъ лихѡїї волѣ... Але ты не журись, не вдавай ся въ розпуку, бо хто яко Богъ? Тойі, що звелѣвъ нѣчому зробити свѣты, величнее сонце и мѣсяць и тѣмы звѣздъ, що велѣвъ темнотѣ перекинути ся въ свѣтло, зъ которого долонѣ сверкнули огнѣ и вдарили воды, которого невидиме око видить гадки душъ напнихъ, котрый спрягъ собою безначатокъ и безконецъ, которого серце, а воля — гаразъ всѣхъ вѣковъ и всѣхъ сторѡнъ щасте, тойі зъ тобою — **Богъ зъ тобою.**“

Кѡнцеве слово.

Мы вмысне подали за „Христиньскимъ Календаромъ“ обширнѣйше и розповѣли исторію нашої рѡднои мовы и письма для Американьскихъ Русинѡвъ.

А то для чого?

Для того, бо наша мова се нашъ найдорозшій скарбъ, самымъ Богомъ даный; а по друге — на нашу мову нападають численіи вороги, а о нашѡмъ письмѣ пишуть всѣляку погань. А сли Русины будуть знати свое добре, тогды те свое рѡдне лѣпше полюбять, и не дадутъ баламутитись и будуть свое рѡдне шанувати, любити и боронити.

Ось и въ Америцѣ мѣжь Русинами есть маса такихъ, що свою рѡдну мову зневажають, калѣ-

чать и ругають. Одні пишуть и друкують такою тарабанщиною, що якъ бы песь зъѣвъ, то — здохъ бы. — И они называютъ се рускою мовою. Другі, цурають еѣ и волятъ мадярицину або словаччину. Інші потребують ажъ позволеня святѣйшого московского синоду, щобы писати нашою рѣдною мовою ту на вѣльной земли Вашингтона. А зновъ тѣ, що хочуть уходити за москалѣвъ и не узнають Русинѣвъ (хочуть дѣло Боже поправляти), нѣбы пишуть нашою мовою, але пишуть такъ, щобы все наше рѣдне высмѣяти; имъ навѣтъ не богато бракуе, щобы пѣддатисѣ пѣдъ рѣзкавъ московского св. синоду. Ба суть ще іі такіі, що рускїі хлѣбъ ѣдять и зъ русского народу живутъ, такіі рускїі священики, шо стали сего року выдавати словацку газету, щобы нарѣдъ баламутити.

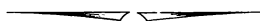
На те — бачите — мы выписали про нашу мову и письмо для тебе, Русине, щобысь знавъ, яке пѣдляцтво и хруньство коло тебе водить ся. Мы хочемо, щобы все Русины, пѣзнавши своє рѣдне, стали якъ оденъ мужъ въ оборонѣ и сказали своимъ ворогамъ:

Даремный вашъ опѣръ! поступи ломить, тисне

Іі зѣтре вашъ слѣдъ, —

И мовъ зза хмаръ, ще тмъ яснѣйше блисне

Рожевый цвѣтъ! —

ЯКЪ ВѢИТЬ СТРАТИЛЬ ГРОШЪ, А ХУДОБНЫЙ ДОСТАЛЬ ПАСХУ.

(Байка.)

Были двое кумове въ селѣ. Одинъ былъ достъ заможный, а другій дуже удобный. Одного разу той удобный былъ въ церкви. То было гъ Великоднѣмъ великомъ постѣ. Коли священникъ трималъ проповѣдь, щобы люде твердо постили и побожнѣ ся тримали, бо лемъ въ той часъ можетъ сподѣвати ся приходу щасливой пасхи и того славного дня. Такъ дуже удобный кумъ тос порозумѣлъ, же то Господъ Богъ самъ принесе пасху каждому, котрый буде твердо постить и побожнѣ ся трималъ. Въ той часъ удобный кумъ хъ своимъ домѣ наказалъ и трималъ твердый постъ. Южъ ту близко велидѣнь, вѣнь не рыхтуетъ ничъ, бо вѣнь думаетъ, що Богъ пасху принесетъ. Такъ нестерпелливосьтѣиовъ чекаетъ той пасхи. Коли прѣйшолъ велидѣнь, удобный кумъ зобралъ ся, пошолъ рано на Воскресенье до церкви самъ. Позераетъ, въ церкви повно пасокъ и другого иншого; запахъ великій. Въ еденъ разъ кумъ южъ ся розогналъ,

же сої поїде єдну пасху выбрати, але ту сої думас: Го! — найі перше люде позаберають, а яку менѣ липнать, той на тѣ буду кунтетный. Разъ ту люде пасхи позабери, а худобному кумови нічъ незостало. Такъ дуже застаралъ ся, выйшовши съ церкви и думас: то є певно то, що я немусѣлъ досъ твердо постити, то менѣ за тое Господъ Богъ пасхи не далъ. Приходить до дому и говорить до своєї жены: випиткимъ людемъ Господъ Богъ пасхи далъ, а намъ нѣтъ, бо зме певнѣ досъ твердо не постили, такъ якъ єгомосьцъ казали. И такъ смутно сидять зо своимъ цѣлымъ домомъ.

Разъ ту приходить одъ богатого єго кума слуга, котрый запрапає худобного кума на гостину до богатого кума. Правда, що кумъ худобныйі зказалъ: ģнесъ єсть такій день, що ся неналежитъ до другихъ домѡвъ йти. То іі не пѣшолъ на тую гостину. Коли слуга повернулъ ся назадъ домѡвъ, вѡдповѣлъ своєму ģаздови, що єго кумъ не прийде на гостину. Въ той часъ розказалъ ģазда однести половину своєї пасхи іі всьой свяченныи своєму кумови до єго дому. И такъ ся стало. Въ другій день богатый кумъ далъ закликати худобного кума на гостину до себе іі говорить єму: чомусте такій смутный куме? А якъ-же смутныйі неможу быти, коли Господъ Богъ далъ пасху кождому, тѡлко менѣ нѣтъ; я думалъ, що я твердо постилъ. Але богатый кумъ говорить: о, не бѡйте ся, Панбѡгъ о васъ не забуде; [вѡнъ вамъ дасть

еще вапу пасху; видите Богъ и свѣтъ наразъ не-
сотворилъ, то́лько що дня. Такъ само и пасхи ко-
ждому наразъ дати неможе.

Добрѣ, худобный кумъ увѣрилъ тое и такъ
розышли ся. Але на то́лько въ головѣ худобного
кума его по́стъ сидѣлъ, же немо́гъ дальше чекати
за своѣй вѣрный по́стъ. Одного дня по великодни
выбралъ ся кумъ по свою пасху до Бога, тай иде.
Переходить коло своего богатого кума, той ся го
пытае: а де идете куме? Я иду по пасху до Бога.
Добрѣ, то не забудьте ся опросити Бога, же я маю
штыри волы темеръ, ций на другій ро́къ буду малъ
другі штыри, чий тыхъ не буду мати? Добрѣ,
вѣдповѣлъ кумъ: я ся опрошу, тай иде дальше.

Ажь при нижнѣмъ кѣнци села тамъ стоить
воітъ на дворѣ и крикне твердымъ голосомъ
на худобного: де иде? — (бо у нѣого худобный
ничъ). — Худобный вѣдповѣдате: та иду до Бога
по пасху. Воітъ звыклъ ся заемѣялъ съ того. То
добрѣ, а опросъ ся Бога, же я маю десять-сто рынь-
скихъ, то чи на другій ро́къ зароблю другихъ де-
сятъ, чи и тоты страчу. Добрѣ, вѣдповѣлъ худоб-
ный, я ся опытаю тамъ!

Тай худобный иде далей тай приходитъ до
пустинѣ мжи двѣ великі горы, котры една зъ
другою ся били. Коли худобный надыйшолъ на
тос мѣсце, въ той часъ ктось зъ горы ся просить:
де ты идешъ худобный человеку? — Я иду до Бога
по пасху. То опросъ ся тамъ Бога и о насъ: же

якъ довго мы ся ту будуме ищы бити? Добрѣ, вѣдповѣль худобный тай иде dalej пустынею.

Ажъ ту разъ приходитъ на еденъ потѣкъ, котрымъ велика вода плыла, презъ котру провадилъ дуже довгий мѣстъ. Коли вѣтъ вступилъ на той мѣстъ, въ той часъ чуе голосъ, же ктось ся пытае: де вѣтъ иде? Ото была рыба, превелика рыба, котра пѣтъ мостомъ гъ водѣ лежала. Худобный вѣдповѣдае: Я иду до Бога по пасху, за котру я постилъ. Добрѣ, то запытай ся Бога: якъ я ту довго лежати еще буду? Запытаю, — вѣдповѣль худобный.

Перейшолъ той мѣстъ, тай бачить хпередъ себе одного старого человека гнати волю хпередъ себе, тай худобный догонилъ старого и его поздоровилъ. Такъ старый ся его просить: А де вы идете подорожный? Вѣдповѣдае подорожный: я иду до Бога по свою пасху, за котру барзъ твердо постилъ, а Богъ всѣмъ людѣомъ далъ, а мѣ нѣ, то самъ иду по ню. Я думаю, що я вѣрно и твердо постилъ, то ся мѣ пасха належитъ. — Я думаю тыжъ, же ти ся належитъ, — вѣдповѣдае старый. Але дальше неходъ, я ти даю тоты волю за твою пасху и можежъ быти спокойный и вернути ся домѣвъ. Добрѣ, — вѣдповѣдае худобный, — я спокойный, только же маю бѣльше интересѣвъ до Господа Бога. А якихъ? — пытае ся старецъ. Тамъ гъ водѣ рыба хоче знати, якъ довго тамъ буде лежати? — Засъ горы, якъ ся довго тамъ бити будутъ? — Нашъ

вѣйти має десять сто, чи на другій рѣкъ буде мати другихъ десять, чи и тоты стратить? — Мѡй кумъ має штыри воли, чи на другій рѣкъ буде мати другій чотыри, чий тоты стратить?

Вѡдповѣчъ имъ такъ: той рыбѣ — якъ далеко за ню перейдешъ — въ той часѣ скричъ: ты тамъ будешъ потля лежати, заклѣ дакого незалѣбешъ. Втой часѣ рыба разъ водовъ шмарила мало его самого не заляла. — Пройдешъ далеко одъ тыхъ гѡръ, то скричъ, же такъ довго ся будутъ бити, покля дакого не забють. — А вѡитови своему повѣчъ такъ, же не тѡлько жебы другихъ десять сотъ заробилъ, але вѡнь и тоты въ прудкѡмъ часѣ стратить, що має. — А своему кумови такъ повѣчъ, же коли такъ ся буде тримати, якъ до теразъ, то не тѡлько щобы тоты штыри стратилъ але збогатѣе ся на всѣмъ о дуже бѡльше.

Такъ той худобныйй приишоль домѡвъ, привюль воли на мѣсце пасхи, впровадилъ ихъ до стайнѣ и говорить: даме имъ отпочити до завтра. Другого дня стае, дивуе ся дуже, бо де позритъ, то має всего досить; начыне — яке тилько до гѣздѡвства потрѣбне — сусѣки полній збѡжа всего гѣтунку. Коли худобныйй увидѣлъ тое, помолить ся Богу и говорить: теразъ ажъ занатто богату пасху одъ Бога емъ досталъ за своѣй пѡстѣ. Алежъ мушу поклонкати своего кума на свою пасху, бо я на его былъ. Тай запросилъ своего кума. Кумъ приишоль тай ся краснѣ забавили. Худобныйй

кумъ ему все розповѣль о своей подорожи до Бога, а кумъ говорить: я вамъ говорплъ, тылькo чекайте то вамъ Гос. Богъ дастъ вашу пасху. При кѡнци той гостины говорить кумъ: а о мене сте ся тамъ просили? — Такъ есть — одповѣдае худобный кумъ. Господь Богъ говоритъ, же коли такъ будете ся тримати якъ до того часу, то о дуже бѡльше на всѣмъ газдѡвствѣ богаты будете. Такъ розыплл ся.

Але тому вѡйтови барзъ въ головѣ было, же той худобный такимъ богачомъ сталъ, и зачалъ роздумовати, якъ бы его тыхъ волѡвъ збавити, котры вѡнъ за пасху дѡсталъ. Въ тымъ селѣ жилъ такожь великий грофъ, котрого цѣле село было; а той вѡйтъ таякъ бы его добрый наемникъ быть. Одного разу треба было дороги ренерувати. — Грофъ говорить до вѡйта. — Пропцу дати на мою голову — вѡдповѣдае вѡйтъ — я ихъ дамъ гнетъ поправити. Я хочу пане, жебы до пѡвъ села той худобный самъ поправилъ на еденъ день, а якъ не зробить, то ему волю заберу тоты, що має; а друге пѡвъ дороги цѣле село поправить. То невозможно, — вѡдповѣдає грофъ. Я вамъ сто риньскихъ за тое дамъ, — говорить вѡйтъ до пана; — такъ нанъ згодилъ ся на сто риньскихъ. Выйде вѡйтъ до худобного: завтра маешъ ити на дорогу, — маешъ до пѡвъ села поправити, а якъ непоправишь за еденъ день, то ты волю одберу, ты лайдаку! По одходѣ вѡйта, худобный плаче, же свои волю стра-

титъ, бо тота робота невозможна зроби́ти за день. Зо жалю великого по́йшло ажь надъ свои во́лы плакати, же южь ихъ утрати́ть. Но разъ ту оденъ во́ль заговорить: не́плачь, мы то попра́вимо тоту доро́гу на завтра до полудня, — ты́лько ты три разы лопато́ю шма́рь на во́зь, а три разъ зъ воза, а три разъ розпра́вь по доро́зъ и южь доро́га буде попра́влена. Выйшли́ друго́го дня и такъ ся стало якъ во́ль повѣ́ль. До полудня доро́га была́ гото́ва. Выйшо́ль во́йтъ, обо́зрѣ́ль доро́гу и найшо́ль до́брѣ́ попра́влену. Зло́сть и перна́ страта́ его́ сто ринскихъ!

Такъ въ сво́ей зло́сти иде́ до гро́фа и говори́ть: то́й лайда́къ зроби́ль ему́ надану́ роботу. Але́ я тебе́ про́шу, пане́, да́й менѣ́ его́ по́дъ мою́ вла́ду; я ему́ му́шу во́лы одо́брати. Ту ма́ете, пане́, дру́гихъ сто златыхъ, то́лько менѣ́ да́йте е́ще е́дну шту́ку зъ нимъ зроби́ти. До́брѣ́, во́дповѣ́ль панѣ́. Такъ приходи́ть во́йтъ до худо́бного и говори́ть: на завтра́ ма́снѣ́ по́йти и тамто́ вели́ке заросне́не поле́ ви́пытко вы́корчыти и вы́корени́ти за оденъ де́нь; якъ то́е не зроби́шь, возме́ме во́дъ тебе́ тво́и во́лы. Такъ за́сь худо́бный за́чне плакати надъ сво́ими во́лами; зно́вь оденъ во́ль во́дозва́ль ся: не́ плачь, ты то́е зроби́шь до полудня, то́лько такъ зроби́: затни́й три разы́ попо́дъ пня́ки и ве́сь буде́ вычы́щено и такъ ся стало. Такъ ю́шь дру́гихъ сто во́йтовѣ́ по́йшло.

Такъ зно́вь приходи́ть во́йтъ до гро́фа и говори́ть: пане́ гро́фъ ту ма́ете тре́те сто ринскихъ, —

еще третю штуку хочу задати тому лайдакови, же бытъ одъ нйого тоты волы одобралъ. Добрѣ, — панъ ся згодилъ на вѣйтову третю штуку. Пѣйшолъ вѣйтъ до худобного и говоритъ: завтра мусишь пѣйти тамъ тое поле выкоренене вшыткъ зорати за еденъ день, бо коли тое незробишь, то ти твои волы одберу. Худобный зновъ плаче надъ своими волами, а вѣль зновъ говоритъ: нѣплачь, мы зновъ тое зробиме завтра до полудня, тылко такъ робъ якъ и перше; и такъ другого дня ся стало, якъ вѣль казалъ. Южъ вѣйтъ стратилъ третє сто ринскихъ.

Приходить вѣйтъ до грофа: ту масте пане четверте сто ринскихъ, тѣлко менѣ позвольте еще одну штуку тому лайдакови задати. И такъ грофъ ся згодилъ. Прийде вѣйтъ зновъ до худобного: знашь ты цо, завтра мусишь тое поле все засѣяти и заборонити, бо якъ незробишь то ти твои волы одберу. Такъ худобный засѣ все зробилъ по розказѣ вола и засѣ работа была до полудня зроблена.

Зновъ дае вѣйтъ пяте сто ринскихъ пану, абы му тылко позволилъ худобному штуки задавати. Добрѣ, вѣдповѣлъ панъ, — по вѣдбраню пятой сотки. Прийшолъ зновъ вѣйтъ до худобного и говоритъ: мусишь пойти тоту пшеницу вшытку зожати, штось тамъ пошѣялъ за еденъ день, бо коли тое не зробишь, то ти твои волы одберу. Худобный зновъ зробилъ по розказѣ своего вола всю тую роботу до полудня. Тай вѣйтъ ся драпае по

головѣ, що худобному воли неможе одобрати и такъ зась даль шесте сто грофови, же другі штуки провадилъ.

Тай приходитъ до худобного и говорить: завтра мусишь и тую всю пшеницу за еденъ день повязати до сноповъ и порахувати и до стоговъ скласти. Худобный все тоє зробилъ по розказѣ вола. Але вѣйти думалъ, що худобного злапає на рахунку, тай ся пытає: кѣлько тамъ кѣпъ єсть той пшеницѣ? Худобный одповѣдає: триста тысячный кѣпъ. Пѣйде вѣйти, рахує, тилько, добрѣ!

Такъ даль вѣйти семе сто ринскихъ грофови, тилько щобы му позволилъ дальши штуки. Панъ позволилъ. Приходитъ до худобного вѣйти и говорить: завтра мусишь тую пшеницу наразъ звести, бо якъ не звезешъ, то ти твои воли одберу. Худобный по розказѣ вола забралъ всю на вѣзъ и везе. Приходитъ до грофовой брамы; брама мала; не може ся въ ней помѣстити. Худобный приходитъ до грофа, щобы пѣйшолъ браму розобрати. Грофъ говорить, що не пѣйде, же онъ муситъ такъ перейти. Вернулъ ся ку возу, вѣль говорить: лемъ кричъ гей, то мы перейдемо и забрали всю браму на вѣзъ и везе до стодѣль. Такъ и привюзъ.

Даль вѣйти осме сто грофови, щобы малъ право розказувати. Панъ принялъ. Худобный сидитъ, ажъ ту разъ приходитъ вѣйти и готорить: завтра мусишь всю тую пшеницу вымолотити и звѣяти и роздѣлити безъ день, бо якъ незробишь, то воли не

твои. Худобный зновъ, зробилъ по розказу вола. — Приходить вѳйтъ до грофа и говорить: ту маєте ще девѳте сто ринскихъ, а позвольте еще менѳ одну штуку задати тому лайідакови. Добрѳ, вѳдновѳлъ панъ. Тай разъ ту вѳйтъ приходитъ до худобного и говоритъ: завтра мусишь всю тую пшеницу зѳѳести самъ безъ день. Худобный ся дуже застаралъ и плаче, же тѳразъ южъ свои воли стратитъ. А ту ему вѳлъ говоритъ: не плачь, пѳйдешь тамъ завтра, ничъ тылько три зерна зъ той пшеницѳ зѳѳишь, такъ и пшеницѳ nebude. И такъ ся стало. Якъ увидѳлъ тоє вѳйтъ и говорить: ани злыи духъ зъ тобомъ непорадитъ! Вѳ той часъ вѳйтъ и зъ грофомъ говорятъ: знаєшь що, ты лайдаку, тепѳрь насъ мусишь обохъ до пекла одвести, а якъ насъ тамъ не одвезеши то ти воли одбереме, бо мы хочѳме знати, якъ тамъ хъ пеклѳ есть.

Худобный ся старає, якъ ту одвести, коли вѳнъ не знає де пекло. Але вѳлъ ему говоритъ: ты ничъ нерѳбъ, тылько якъ посадишь грофа зъ вѳйтомъ на вѳзъ, а ты самъ сои сѳть напередъ тай кричь: гей, тай гей! А якъ мы станѳме, то жебысь фрышно телѳгу передню одвадилъ и зъ нами вѳѳкалъ. И такъ худобный зробилъ. Посадила ихъ до воза и самъ сѳлъ: гей, тай гей, кричить. Ажъ ту разъ воли вѳ єдної пустыни стануть, а вѳнъ фрышно одвадилъ передню телѳгу и скричалъ: гей! Воли рушили, а пѳдъ задньовъ телѳговъ земля ся розступила и вѳйтъ зъ грофомъ пѳшли

доловъ, а удобныйй человекъ ся вернулъ щасливо домо́въ.

Такъ собѣ жые спокѡино, бо южь нема вѡйта, щобы го мучилъ. Ажь ту разъ панѣ грофова и панѣ вѡйтова дали того удобного до себе заволати и говорятъ: знаешь ты што, мы тобѣ даме два сто ринскихъ, тѡлько насъ тамъ завезъ де и нашихъ мужѡвъ есъ завюзъ, бо тамъ муситъ дуже добрѣ бутн, коли они ся такъ довго бавлять. Тай удобныйй взялъ обѣ панѣ и ихъ везе тамъ ажъ прийдуть на тое мѣсце, разъ ту чують бѣдакане; вѡйтъ на грофа а грофъ на вѡйта. Тамъ въ той долинь — коли обѣ панѣ тое збачили, просъ удобного, же коли ихъ мужове ся не можуть вернути, щобы тылько ихъ обѣ тамъ нелиниль. Южь знаме, де наши мужове, — такъ той удобныйй обѣ панѣ привюзъ назадъ. •

По привозѣ говоритъ вѡль: теразь мусишь насъ тамъ одвести, тамъ десъ насъ дѡсталь, а зъ тима двома сто, штось сой заробилъ, одъ тыхъ панійохъ, можешь газдувати. И такъ ся стало.

Такъ вѡйтъ стратилъ десять сто ринскихъ, а удобныйй пасху дѡсталь.

Подавъ Демитрій Канѣтула,

Зъ *McAdoo, Pa.*

(Святѣва Велика, Ясло—Галичина)

СМЪШНЕ.

„РОСИНЬСЬКА“ ТАБАКА.

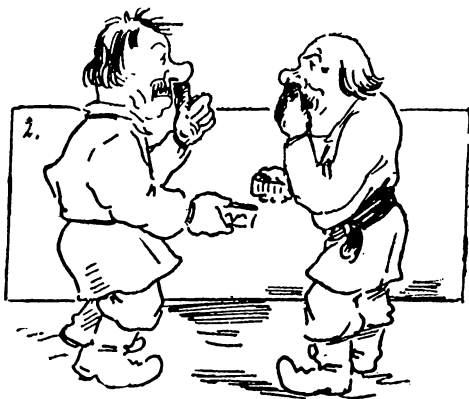
(Пѣдслухане й пѣдглянене.)

— И вѣкъ мабутъ цѣлый прожитете, куме Иване а такой табачки не подибете!

Правдива вамъ „росиньська“ вѣдъ Слѣпенького Мошка, що то его сынокъ Лейба чмихнувъ вѣдъ „синтирунку у Росію Ану но спробуйте.

— Ая! Геѣбы якимъ „корѣн-емъ заправлювана,“ пахне якъ ладанъ у церквѣ, що хѣть збирає понюхати. Що таке „росиньська“ — то „росиньська“ то не наша „чорна“ геѣбы саджа.

— Але то вамъ крутить,
якъ робакъ въ хронѣ! Ажъ
нось у гору підноситъ.
Не жаль за ню „крейцаръ“
дати.

— Бая, куме Петре! Ажъ
десъ до мозку добираєсь,
що й въ очахъ темнѣе. А
де вы тамъ, куме?

— А то скажена, най ю
вырве, то такъ якъ „лю-
тринка“ чоловѣка зъ нѣгъ

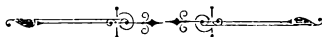

звалила. И
жѣнчинъ
„макогѣнь“
такъ не про-
тягне „хри-
стѣнина“,
якъ та „ро-
синьська.“

То тй „московскій носы“ мусять бути моцнй, коли вѣдъ тои „махорки“ не потрѣскають . . .

Зъ календара „Комара“.

ГАДКИ.

— Лекше електрикою цѣлый свѣтъ освѣтити, якъ дурня.

* * *

— Злодѣй о много розумнѣйшій вѣдъ лѣкаря, бо — вѣдходячи вѣдъ пацієнта — все знає, що єму бракує.

*

— Москофулы сѣють бодаки, тому не смѣють ходити босо.

* *

— Голосъ совѣсти є такъ могучій, що навѣть и глухій єго чує.

Мѣжъ робѣтниками.

Фецко: Не знати, чи й менѣ прислали бы даромъ „Правду“.

Гриць: Овва, чому нѣ! Тѣлько напишѣть, що вы москвофулы.

Фецко: Ба, коли я нехочу бути такимъ. —

ВЪ ШКОЛѢ.

(Зъ „Комара.“)

1.

Священникъ: Попивайко, ану перекрестися.

Пошивайко: Во имя.. сына и ду.. духа..

Свящ.: А де отецъ — драбе!?

Пош.: Подшли зъ быками на ярмарокъ —
прошу егомосця....

2.

Свящ.: Яка с четверта заповѣдь Божа?

Уч.: Чти отця и матѣрь твою....

Свящ.: Ну дальше!

Уч.: Щобысь не дѣставъ букомъ по плечахъ!

3.

Свящ.: Чому Адама и Еву выгнано зъ раю?

Уч.: Бо они крали — прошу о. катихита —
Господу Богу яблока.

Въ судѣ.

1.

Судія: Длячого вы вже пятый разъ вандруете до криминалу?

Злодюга: Но, я тому невиненъ; се мушу робити задля того здоровья.

Судія: А то якъ?

Злодѣй: Докторъ приписавъ менѣ сидячий способъ житя.

2.

Судія: Якъ вы могли назвати сего пана —
редактора „худобою“?

Оскар ж е н ы й: Але прошу не забути, що я додавъ ще слово „першой клясы.“

3.

Судія: Чому вы брали убраня, а не грошѣ зъ желѣзной касы?

З л о д ѣ й: Ахъ,—пане—и я надъ тымъ думавъ.

Мудре пытане.

Кажете, татуню, що зъ радного можна вый-

ти на вѡйта; ну, а зъ вѡйта — де ще можна дѡ-
стати ся?

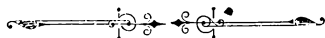
— До криминалу! — сыну.

Зъ „Комара“.

Га!

— Шваґре, зновъ зъ суботы на недѣлю хопили
тебе въ лакопъ (арештъ) и днесъ заплативесь \$25.
за ту приемнѡсть.

— Га! Щожъ робити? Чоловѣкъ самъ а ихъ
тамъ въ судѣ тѡлько.

ГРѢМЪ ВЪ КУЧУ НЕ БЄ!

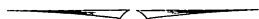
Якимъ Крѡгъ.

Разъ вдаривъ грѡмъ коло церкви,
запаливъ дзвѡницю,
а жидиска якъ саранча
обсѣли божницю.

Вайкотали, пварґотали:
„Вей — мїръ, нашъ Єгова,
воно жидѡвъ лѣпше любить
о тѡмъ анѣ слова!

Бо гремѣло а сапѣло,
що ажъ ся курило,
а потому пук-стук-траскъ —
ну и запылило.

А божницю, що собѣ такъ
близенько стояло,
невдарило, бо ему такъ
Єгова казало !“
„Йдѣть, йдѣть! вы дурнї жыдиска
що вы то плетете !
— сказавъ хлопъ, що ішовъ зъ коновковъ
огонь угасити —
„Де ты коли едень зъ другимъ
видѣвъ таке диво,
щобы въ кучу грѣмъ ударивъ?
Нѣ ! то неможливо !“

Нова руска црковь въ JERSEY CITY, N. J.

ПОЯСНЕНЕ ДО ОБРАЗОВЪ.

Руска колонія въ Jersey City, N. J.

Около 1879 р. прибувъ першій до Джерси Сити Павло Филякъ, чоловѣкъ письменный, и за нимъ С. Ковальскій, В. Млинарикъ, К. Квочка и др. Въ 1886 р. за старанемъ о. Волянського люде купили 4 лоты на Chestnut cor. Henry str. за \$2800 и побудовали зъ початку капличку, въ котрої вѣдправляли богослуженя о. Волянскій, о. Андруховичъ и о. Ляховичъ.

Першимъ сталымъ священникомъ въ Джерси Сити бувъ о. Грушка, котрый прибувъ до Америки въ осени 1889 р.

За его старанемъ на мѣсце каплицѣ побудовали церковь за \$6000; будова зачала ся 8. вересня 1890 р., а 28. вересня 1890 р. вѣдбуло ся посвячене каменя угольного. Торжественне посвячене церкви вѣдбуло ся 21. марця 1891 р.

О. Гр. Грушка бувъ настоятелемъ Парохіи ажъ до 8. марця 1896 р. Дякомъ бувъ тогды Вас Копча. О. Грушка зачавъ тутъ выдавати газету „Свободу“ въ 1893 р.

.

Водь 8 марця 1896 р. до новембрія 1897 р. бувъ парохомъ о. Ів. Арданъ, за котрого основала ся руска школа и сестр. брацтво св. Ольги.

Дякоучителемъ бувъ водь 8. августа 1897 до 18. апр. 1898 р. Ант. Терещукъ, а водь 1898 р. до 30. марця 1900 р. Юрій Подсадочный, а до 27. юлія 1902 р. Ал. Зволинський.

Водь 26. грудня 1897 р. почавши естъ настоятелемъ парохіи о. Ник. Подгорецькій, а водь 18. октября 1902 р. дякоучителемъ естъ (по другій разъ) Юрій Подсадочный.

Понеже стара церковь була занадто далеко вѣддалена водь людей, черезъ що розвѣи парохіи бувъ утруднений, для того громада церковна на рочнѣмъ мѣтингу на внесене свого священника дня 19. грудня 1899 р. ухвалила постарати ся о нову церковь; 1. апрѣля 1900 р. ухвалила купити 2 лоты округло за \$8000., на Sussex cor. Greene str. а 1. септ. 1901 р. затвердила плянь церкви, а 3. дец. 1901 р. прийняла найнипзину офертю контракторѣвъ на \$24,500.

Дня 19. марця 1901 р. зачато будову, а 19. мая 1901 р. поблагословлено новий Престоль, вѣдбуло ся торжественне посвяченє каменя угольного. Дня 29. децембра 1901 р. вѣдправлено першу Службу Божу, въ новѣй мурованѣй церквѣ. — Торжественне посвяченє церкви вѣдбуло ся 13. липня 1902 р.

Руска црковъ въ Рамеу, Ра.

Якъ нову церковь зачато будовати, зъ початкомъ 1901 р., то въ касѣ було готòвки 8 дол. 45 ц.!! На будову церкви ходивъ все збирати священникъ разомъ зъ комитетовыми, и по мимо противнои агітаціи „цареславныхъ“ въ Нью Йорку и околици до кòнця новембрия 1902 р. зложило 674 людей на будову (по кòлько хто мòгъ) по 5, 10, 15, 20, 25 дол. и по бòльше и то не тòлько люде зъ Джерсі сіти, але такожъ зъ Нью Йорку, Бруклина, Блумфпльду, Неварку, Елизабетъ, Елизабетпору и другихъ подальшихъ сторòнъ. — Жертвы на будову дальше продовжають ся и теперь люде тымъ радше складають, бо видять, на що дають.

Въ остатныхъ часахъ безбожнй и недовареній „москалпки“ зъ Нью Йорку пробували баламутити нарòдъ и вòдмовляли вòдъ церкви, але люде пòзнали ся на ихъ пòдлòй роботѣ и вòдвернули ся вòдъ нихъ! — Дальша доля и будучнòсть лежить въ Бозѣ и людяхъ, и есть надѣя, що если люде зъумѣли побудовати такъ хорошу церковь, то и зъумѣють и схотять о свою матѣрь дальше щиро дбати!

• **Церковь Благовѣщеня Пр. Дѣвы въ Ramey, Pa.,** (котру читателѣ можуть бачити на осòбнòмъ образку) побудована въ 1893 р. за старанемъ двохъ угорскихъ Русинòвъ, Ю. Дутка и С. Гудака. Позаякъ до будовы сєи церкви, намовлявъ ихъ тогдашнй царославнй пòпъ зъ Osceola Mills, Pa., то Русины взагалѣ думали, що се буде церковь царославна

и мало на неѣ платили, а зновъ пп. Ю. Дутка и С. Гудакъ вложивши въ будову не мало свого гроша и хочачи себе забезпечити, записали церковь на себе. Але церковь царославною не стала. Надармо ѣздивъ туды протоерей Товтъ зъ Wilkes Barre, Pa. страшивъ людей процесами и тероромъ хотѣвъ змусити ихъ до царославія. Люде остали при своимъ а то завдяки двомъ высше згаданынъ чеснымъ угорскимъ Русинамъ п о. К. Гуловичови, що въ 1894 р. поблагословивъ церковь въ Ramey, Pa. и научивъ ихъ якъ мають поступати зъ такими не прошеными опѣкунами якъ о. Товтъ. Мимо сего Русинамъ въ Ramey, Pa. нещастилось зъ попами. Въ Грудню 1895 р. осѣвъ на парохіи о. И. Матяцковъ а вже по кількохъ мѣсяцяхъ вынѣсь ся, щобы зробити мѣсце о. Ант. Годобайови, старшому вже чоловѣкови и не зовеѣмъ тактовному. О. Годобай побудовавъ въ Ramey дѣмъ парохіяльний (диви образокъ), але дуже невыгѣдний, хоч и досыть коштовный. 1895 року обнявъ парохію о. К. Гуловичъ и завѣвъ ладъ въ громадѣ (за що его люде зъ вдячностію споминають, але вже въ 1899 перенѣсь ся на нове мѣсце Barnesboro, Pa.

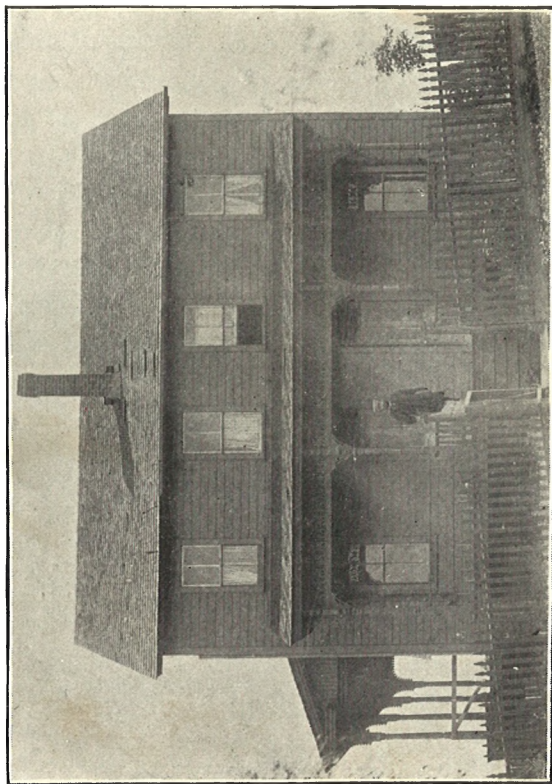
По вѣдѣѣзѣ о. Гул. вернувъ сюда ще разъ о. Ходобай, однакъ не надовго; опѣсля обнявъ сю парохію о. Н. Воленьскій, але такожь вскорѣ вѣдѣхавъ на друге мѣсце. Оставши зновъ безъ священника стали люде писати до епископѣвъ въ Галичинѣ, щобы зволили прислати имъ душпастиря

галицького, бо доси они мали самихъ лишъ угорськихъ священникѣвъ. Але надармо. Галицькій власти церковній, що звикли показувати велику дѣяльність тамъ де єѣ не треба, не вважали навѣть за вѣдѣдливѣ „хлопамъ“ в дѣсати! Люде ждали нѣ галицького священника бѣльше пѣвъ року, доки „Рада Духовна“ не прислала имъ 15. октября 1901 теперѣшного ревного священника о. Гр. Цмайла.

Хотѣй громада церковна въ Ramey, Pa., з-организована вже вѣдъ 3 лѣтъ, и людей тутъ такъ зъ Угорщини якъ и Галичини не мало, то однакъ можна сказати, що громада ся за 4 роки не мала свого душпаствѣря, бо коли оденъ вѣдѣйшовъ, то на другого треба було довго чекати. Звѣдси народъ втративъ довѣре до попѣвъ, а ще бѣльше до епископѣвъ та прийшовъ до переконаня, що и епископы не дбають о „хлопски“ душѣ а лишъ о „хлопски“ грошѣ...

До парохіи въ Ramey, належить кѣльканайцѣтъ мѣсцевостей зъ кѣлькама тисячми Русинѣвъ. Важнѣйшій зъ нихъ суть: Ramey, Smokerun, Whiteside, Madera, Bakeria, Coalfort, Finton, McCartney, Oscela, Tyrone, Phillipsburg, Winburne, Hawk Run, Morrisdale Mines, Grass Flat, Gorton Heights, Snow Shoe, Belsen а и други. Русини угорскій (зъ земплийскои и шарискои столицѣ), такожъ и галицькій (зъ пѣдъ Лѣска и Балигорода) говорятъ переважно пословаченымъ рускимъ языкомъ. Веѣ они роблять въ копальняхъ мягкого угля и заробляють вѣдъ

повтора до 3 доляры денно. Многѣ зъ Русинѣвъ мають вже горожанскѣ пѣперы и берутъ участь въ публичномъ житю, якъ ось пр. п. Мих. Барна, що не тѣлько натрудивъ ся не мало для добра рускои церкви, але такожь дуже часто засѣдає въ повѣтовѣмъ судѣ якъ оденъ зъ судіѣвъ присяжныхъ. Рускихъ братствъ є тутъ 8, котрѣ належать будь до Соединенія будь до Союза. Кромѣ сего є кѣлька жѣночихъ брацтвъ и мужескихъ маючихъ на цѣли ширити руску вѣру, любовь до своего народа и моральностъ. Читальня задля малого числа писменныхъ слабо розвиваєсь; розвѣй школы такожь дуже утрудненѣй, а то черезъ се, що парохія розтягаєсь на кѣлькадесять квадратныхъ миль и дѣти тѣлько пѣдчасъ вакацій можуть до рускои школы ходити и троха своего научитись. Єсть тутъ такожь не далеко двѣ церкви царославнѣй: одна въ Osceola Mills, друга въ Phillipsburg; священникъ цареславный є лишъ оденъ (мешкає въ Phillipsburg и вѣнъ оденъ є зъ Росіи а всѣ его парафіяны походять зъ Австріи. — Нарѣдъ въ Ramey добрый и до всего доброго охочій — бѣда лишъ, що такъ якъ въ многихъ другихъ справахъ, такъ и тутъ священники самѣ много завинили. Такъ примѣромъ, не булобы тутъ царославія, еслибъ своего часу звѣстный о Лавриниѣ не бувъ „бѣжалъ отъ своихъ овецъ“ на бѣльши доходы до Shenandoah. Не треба мабутъ пригадувати, бо про се було писано въ газетахъ, що той самъ „вѣкарій генеральный“ (вѣнъ самъ

Рускій дѣмъ парохіальный въ Рамеу, Ра.

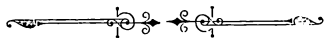
17

18

19

именувавъ себе на се достоинство) о. К. Лавринъ страшивъ людей въ Рамеу, що — буде ихъ процесувати, наколи не приймуть того духовника, котрого вѣнъ имъ поплѣ а лишъ будутъ тримати и дальше порученого имъ „Духовною Радою“ о. Цмайла. Видячи, що люде процесу не боять ся, намовлявъ зновъ декотрыхъ, щобы въ духовныхъ потребахъ удавали ся до кого лишъ хотять, кобы лишъ не до свого галицкого духовника.

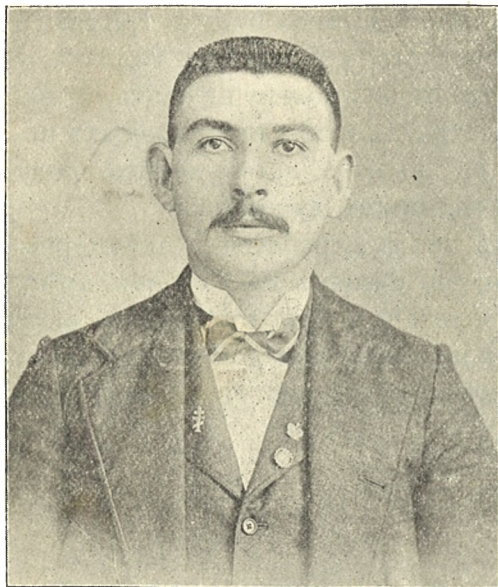
Та мимо тыхъ всѣхъ „троблѣвъ“, якѣ перейшла доси громада въ Рамеу, Ра., стоитъ крѣпко и иде хотъ поволѣ але певно впередъ и дасть Богъ стане колись першою громадою и осередкомъ руского житя помѣжъ околицею твердого угля а Питсбургомъ.

Діонизій Голодъ,

рускій готель зъ хорошою галлею на мітинги и забавы

38 Greene Street, JERSEY CITY, N. J.

если хочешь забавиться, покрѣпить силы або довѣдатись що чувати въ свѣтъ, то зайди до Голода. Рѣнь обслужить, порадовать и погостить. Се добре мѣсце для нашихъ людей. що приѣзжаютъ зъ иныхъ плейзѣвъ.

Голода знаютъ все, бо вѣнь е м. членомъ. комитету церковного, касиромъ сестр. братства, секр. комитету школьного и живо интересуешься русскими справами.

W. J. Reese,

Головный складъ кейксѣвъ и кракерыѣвъ.

СПРОДАЕ ДУЖЕ ТАНЬО.

Liberty St.,

Shamokin, Pa.

Иванъ Новакъ,

417—419 W. Pine Str.,

SHAMOKIN, PA.

Гросерникъ.

Его гросерня заосмотрена въ товары першой
клясы, якій побирае зъ перворядныхъ складѣвъ.
Йди, подиви ся, купи и спробуй, то переконаеш ся.

Спродае таньо и за готѣвку, хоть честнымъ
людямъ и поборгуе.

Гей же до Ивана Новака!

John Bobkowski,

пѣдприємця

 похоронѣвъ.

Вынаймае такожь „керпчи“ на хрестины, ве-
сѣля, похороны та при иншихъ оказияхъ по дуже
низкихъ цѣнахъ.

300 Pearl & Mulberry Sts.,

SHAMOKIN, PA

Russian Mercantile Co. Ltd.,

ВЪ SHAMOKIN, PA.

327 Shamokin Street.

Найбольшій рускій компаничній сторъ въ Америцѣ. Заложений ще въ роцѣ 1889, а теперь побольшенный, украшенный и на ново урядженный. Новый дѣмъ великій, красный, якій компанія купила 1896. р. за \$18.000 доказуе, що може компанична работа.

Всѣ розумни Русины

належать до топ компаніи и купують зѣ своего власного стору — значить: спмагають самыхъ себе.

☞ Мѣсячно обортають сумою \$3500.00. ☜

Заряджують нимъ :

Федько и Колодѣй.

ДО СВОГО — ГЕЙ !

W. H. M. Oram & John F. Oram,

ЗНАНИ АДВОКАТЫ,

мешкають въ P. O. S. of A. Building.

Shamokin, Pa.

D. W. Erb,

ГОЛОВНЫЙ СКЛАДЪ ОВОЧѢВЪ — ДО-
СТАВЦЯ И ПОСЕРЕДНИКЪ.

Pure Cider Vinegar a Speciality.

SHAMOKIN, PA.

ДО БУЧЕРНѢ!!!

Гната Трохановского

ИДѢТЬ, бо має добре мясо всякого роду.

Second Street,

MT. CARMEL, PA.

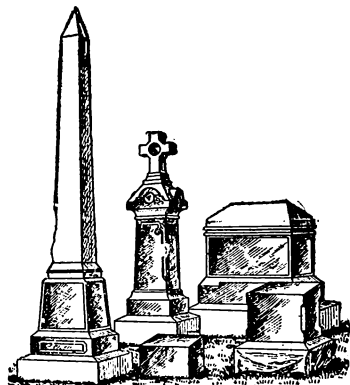
“The Shamokin Marble & Granite Works”

Peter Barr,

ВЛАСТНИТЕЛЬ.

Cor. Independence and Market Streets,

SHAMOKIN, PA.

Памятники, краєуголь-
ніи каменѣ, огороженія,
плити, бруковане, каменѣ
до вѣконъ и всяка рѣчь
входяча въ роботу каменя-
ра и будѣвничого.

Се его работа!

Оцѣнки подає посли жаданія. За добру робо-
ту гварантує.

Peter A. Stief,

Величезный складъ мужескихъ, хлопскихъ и
дптятихъ убранныхъ.

Вѣъ его знаютъ!

N. Oak Street,

MT. CARMEL, PA.

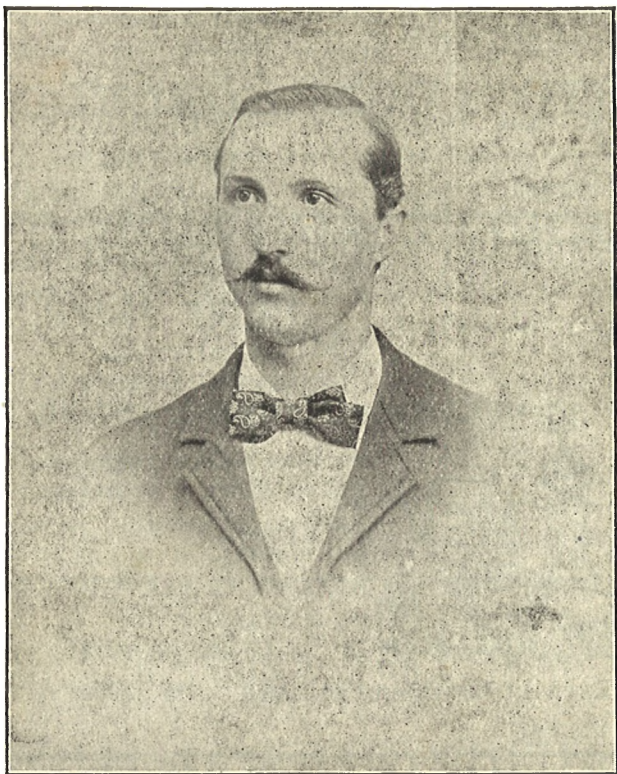
Григорій М. Гасичъ,

ГОТЕЛЬНИКЪ

Lyndhurst Block

- - -

SHAMOKIN, PA.

Веѣ его напитки дуже добрі. На выборы галицкї до сойму дѣставъ ордеръ на пиво вѣдь польско-жидѣвского центрального комитету, але хрунямъ не продавъ.

Чей его знаєте!?

William M. Lloyd,

Судія мировий на всю околницю углекопѡвъ.
Весь бѣзнесъ залагоджуе скоро.

Corner Race & Hunter Sts.

або 325 N. Shamokin Str. SHAMOKIN, PA.

John S. Sausser,

519 N. Shamokin Str., SHAMOKIN, PA.

Доставця пецоѡвъ, руръ и бляшаныхъ товарѡвъ,
якъ такожь прирядѡвъ домашнихъ:

Продае машины майнерскій и такїй направляє.

Radziewicz Hotel,

121 E. Centre Str. SHENANDOAH, PA.

CHAS. RADZIEWICZ, PROPR.

Мае старї горѣвки, джїнъ и вина при барѣ.

Знаменитый выбѡръ цигарѡвъ и твердыхъ напоѣвъ. Выгода для подорожныхъ — Перекуска въ кождѡмъ часѣ.

William Phillips,

 BAKER,

711 Race Str. SHAMOKIN, PA.

Выготовляє добрї хлѣбы, кексы и прецлѣ.

Ану спробуйте!

T. R. Clarkson & Co., Аптикаръ,

ПРОДАЮТЬ И МАЮТЬ НА СКЛАДѢ ВСЬО.

Одни кажутъ:

— Наша знаменита проти — холеры мѣшани-
на с певнымъ лѣкомъ проти корчѣвъ и болѣвъ въ
желудку, холеры холерины, дизинтерѣи и поносу
только 25 цт. за бутельку.

Мы гварантуемо, що сирупъ зъ бѣлои сосны
нашої приправы лѣчить кашель и катаръ, або
грошѣ звертасмо

 25 цт. за фляшку.

Cor. Sunbury & Shamokin Sts.,

Shamokin, Pa.

И. Пашкевичъ,

 Рускій маляръ, лякерникъ и позолотникъ.

Пріѣхавъ не давно зъ Галичины. Принимаетъ
работы малярскіе, позолоченіи и лякерніи по цер-
квахъ по дуже дешевыхъ цѣнахъ.

Адресъ:

M. J. Pashkevich,

38 Greene Street,

JERSEY CITY, N. J.

Руска Народна Торговля,

ГРОСЕРНЯ

139 N. Oak St.,

Mt. CARMEL, PA.

Заосмотрена въ всѣ товары, якихъ потрѣбуютъ
нашій люде. По що йдешъ до чужого, сли въ сво-
го дѣстанешъ той самъ товаръ за такую саму цѣну!

Павло Азари,

420 W. Pine Str.,

SHAMOKIN, PA.

Знаный бучеръ. Тне вѣдразу, кѣлько треба мяса.

И свѣй хоче жити!

A. Liachowitz,

518 Shamokin St.,

SHAMOKIN, PA.

Спродає години, годинки и
дорогоцѣнности. Зѣ поправую
йди до Ляховича. Має такожъ
на складѣ години, годинки,
ланцушки, перстенѣ и музичнѣ
приборы. Незабытьте! — що
вѣнъ мешкає ч. 518. Shamokin
Str. въ Shamokin, Pa.

Є. Лучковецъ,

717 E. Independence St.,

SHAMOKIN, PA.

ВСѢМЪ ЗНАМЫЙ ГОТЕЛЬ.

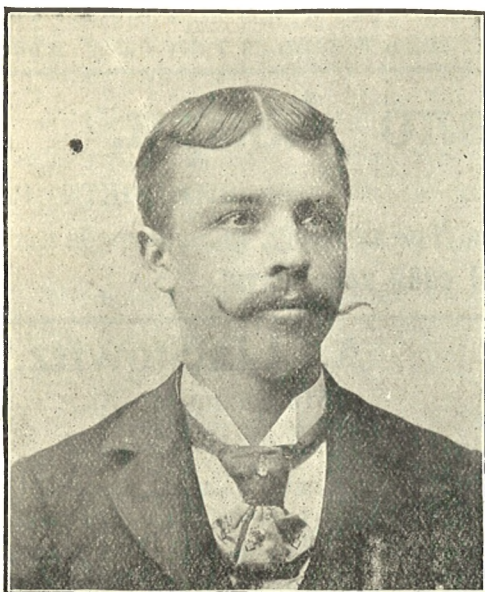
 У своего забавити ся не жаль!

Конст. Кирчôвъ,

140 Essex Str.,

JERSEY CITY, N. J.

РУСКА ГРОСЕРНЯ И БУЧЕРНЯ

Уряджена на американьскій ладъ, але выробляе ѿ на старокраэву моду. Руска ковбаса, краэва солопи на, краеві огôрки на пôстѣ и другі добрі та тані то-вары

Чей всѣ знаете Кирчова? Вôнъ патріотъ, предста-витель мѣсц. бра-ства, секретарь Рады цер. и „Р. Н. Е. Дому“ и т. д.

Сли Поляки, Литовцѣ и Нѣмцѣ у него купують, то вы Русины своего не минайте!

A. Wasserman,

29 Clinton Str.

NEW YORK, N. Y.

ПРОДАЕ КНИЖКИ НА ВСѢХЪ МОВАХЪ.

Мае великій выбôръ книжокъ російскихъ а мѣжъ ними всѣ які въ Росіи заборонені.

Приймае книжки до оправы, продае всѣ при-боры до писаня, картки зъ желанями и кореспон-дентки зъ видами зъ цѣлого свѣта.

Утримуе вишожичальню книжокъ.

у него дôстанете фотографіи Шевченка, Хмелницкого и всѣхъ славныхъ людей.

FIRST NATIONAL BANK OF SHAMOKIN, PA.

JONH MULLEN,
President.

ANDREW D. ROBERTSON,
Vice President.

GEO. C. GRAEBER,
Cashier.

W. A. RICHARDSON,
Ass't Cashier.

Веде бізнесъ вѣдъ 17. sept. 1883.

Капиталь выплаченный **\$100,000.00**

Зискъ **100,000.00**

Перепроваджуе всѣ интересы банковѣ и загра-
ничнои вымѣны. Купуе и продае заграничне зо-
лото и всякого роду ноты.

Кредитовѣ листы обѣжнѣ выставленѣ для по-
дорожуючихъ важнѣ въ цѣлѣмъ свѣтѣ.

Рентуе депозитовѣ скринки безпеченьства въ
цѣнѣ вѣдъ \$3.00 до \$5.00 рѣчно вѣдновѣдно до
величинѣ

Peter Clifford,

Головнѣй складъ и доставця винъ, екстрактѣвъ и
всякого роду горѣвокъ

Cor. Shamokin and Shakespeare Streets,

SHAMOKIN, PA.

Василь Пейко,

РУСКИЙ ГОТЕЛЬНИЧІЙ

Commercial and Franklin Sts., SHAMOKIN, PA.

Русины, котрѣ любятъ порядокъ, чистѣсть и
спокой, най зайдутъ до него, а переконають ся.

A. L. ZUERN,

ГОЛОВНЫЙ СЛАДЪ

пещовъ и пещовыхъ приладовъ, майстеръ до укла-
даня даховъ и ринвъ.

 I can furnish Repairs for all makes of stoves.

Я въ станъ выкончить напавы до пещовъ
рожного роду.

Выконуе всякй роботы входяй въ кругъ

ПЛОМБЕРСТВА.

510 North Shamokin Street, Телефонъ мае.

ВЪ SHAMOKIN, PA.

Robert W. Smink & Co.,

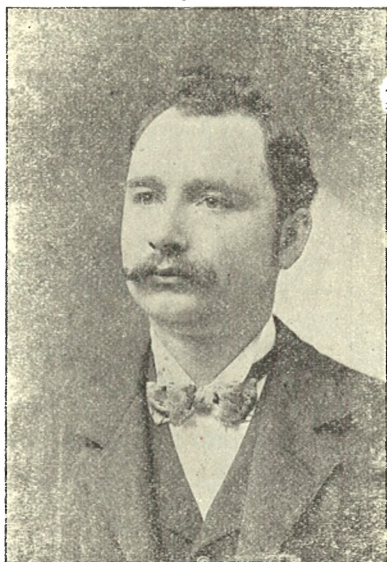
НОВА АПТИКА,

(NEW DRUG STORE)

Market Str. (коло банку)

SHAMOKIN, PA.

F. J. MEEK, M. D.,
(Др. МИКОЛАЙЧИКЪ),

ПОЛЬСКИЙ ЛѢКАРЬ.

Докторъ
медицины,
хирургій
и акушернѣ.

Специалистъ
слабостей
жѣночихъ и
дитячихъ.

Офісь:

Cor. Shamokin i Chestnut Street,

№ 3,
SHAMOKIN, PA.

DR. F. J. MEEK.

Въ Shamokin, Pa., ч. 525 N. Shamokin Street

KOHLBRAKER

есть шторъ, де можна купити таньо хоропій убр-
ня або капелюхи. Мае зпмові убрания до выбору
и по низькихъ цѣнахъ.

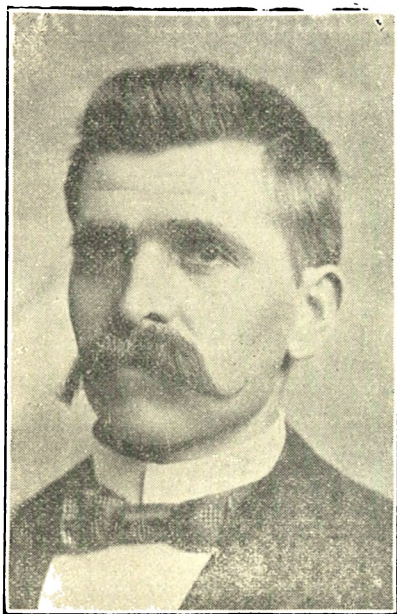
W. P. Stellmach,

ГУРТОВЫЙ СКЛАДЪ ПИВА и доставця въ
бочѣвкахъ.

Агентъ водѣ желѣзныхъ касъ.

104 East Race Street,

SHAMOKIN, PA.

Чи знаєте, що ка-
сієрь „Р. Н. Союза“ е

Алексій Шаршонъ?

254 Cor. Pine & Franklin Streets,

SHAMOKIN, PA.

МАЄ ДОБѢРНУ

гросерню

ТОВАРЪ СВѢЖІЙ!

Продає таньо — але
тільки за кешъ.

ДО СВОГО!

Викторъ Вѣлюшъ,

Нотаръ Публичный и Судія Покою (скваєрь).

Залагоджує всякї сиравы ґрунтовї и маєтк-
вї зѡ старымъ краємъ. Вырабляє повномочїя, ку-
пує або продає маєтки, веде процеси, довершує
подѣлу маєткѡвъ, колектує грошѣ зъ старого краю.
увѡльняє вѡдѣ асентирунку и т. п. Продає такожь
шифкарты, посылає грошѣ до краю и асекурує
вѡдѣ огню и на жите за найнизшу цѣну.

Веѣ сиравы полагаджує точно и скоро. Порады
удѣляє листовно або устно зовеѣмъ безплатно.

VICTOR WILUSZ,

NOTARY PUBLIC,

205 Washington St., Jersey City, N. J.

Wm. H. Lewis,

Книгарь, продає приборы до писаня, доставля музы-
калій и часонисей.

422 E. Sunbury & 11 N. Shamokin St., **Shamokin, Pa.**

Всѣ билѣ мають бути зверненій що мѣсяця и
просить ся о точну оплату.

Ernest P. Kemper,

КРАВЕЦЬ И ДОСТАВЛЯ МУЖЕСКИХЪ
УБРАНЬ.

28 W. Independence St., **SHAMOKIN, PA.**

Joseph Wallish,

знаменитый кравець,

134 E. Lincoln Street, **SHAMOKIN, PA.**

Проти катру и перестудження уживай

Dr. Hollenback-a сирупъ проти кашлю.

ПРОДАЕСЬ ВСЮДА.

Вырѣбъ Hollenback-a и Ruker-a въ **Shamokin, Pa.**

Hack-Sanner Hardware Co.,

SUCCESSORS TO

Shamokin Hardwar Co.,

Головный складъ, дрѣбна продажъ и доставля
рѣжныхъ желѣзныхъ товарѣвъ и грѣсерничныхъ
прирядѣвъ.

30 E. Independence St., **Shamokin, Pa.**

**ИВАНЪ ГЛОВА,
РУСКІЙ ПОЧТАРЪ**

—на—

EXCELSIOR, PA.

Продає шифкар-
ты и посылаетъ гро-
шѣ.

Має такожь свѣй
власный сторъ.

Всѣ знаютъ И.
Глову, яко довго-
лѣтнего голову Р.
Н. С., а хвалити
его було бы грѣ-
хомъ, бо всѣ зна-
ють его чесноту.

John Shurtz,

бучеръ,

424 Franklin Street,

SHAMOKIN, PA.

Має всякого гатунку свѣже мясо.

Shamokin Lumber and M'fg. Co.,

Комп. инкорпорована 1902.

Має: Чикло, цѣпки, пѣсокъ. Плятарус, будус, цемен-
тус цементъ Росендаль будовничій контракторъ
справляє пляны и оцѣнює.

Lumber and Mill Work,

КОНТРАКТОРЪ И БУДОВНИЧІЙ,

Office: 37 S. Fifth Street,

Near Spruce,

ВЪ **SHAMOKIN, PA.**

Иванъ Воргачъ,

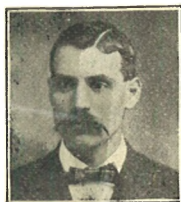
Всѣмъ знаный готельникъ. Шклянки у него якъ
старокраеві коновки.

422 N. Maple Str.,

Mt. Carmel, Pa.

Димитрій Капитула

РУСКІЙ ГОТЕЛЬНИКЪ.

Tomaqua & cor. Grand St., **McAdoo, Pa.**

☛ Хотите забавитесь, покрѣпити
силы, або довѣдатись що чувати въ
свѣтѣ, або порадитесь або грошѣ по-
слати до старого краю, або що иншо-
го, то ЗАЙДѢТЬ до КАПИТУЛЫ.—

Вѣнъ порадить и зробить все для своихъ людей.

ПИЙТЕ ШАМОКИНСКЕ

Лѣпшого нѣгде не виробляють! якъ у :

Fuhrmann & Schmidt,

властитель,

SHAMOKIN, PA.

James J. Kearney,
Адвокатъ и порадця,

414 E. Independence St., SHAMOKIN, PA.

A. S. Marr,
АДВОКАТЪ,

130 E. Independence St., SHAMOKIN, PA.

W. W. Ryon,
АДВОКАТЪ,

May's Building, SHAMOKIN, PA.

J. W. Gillespie,

Адвокатъ — Attorney and Counselor at Law,
Rooms 10—11 Marr Block, SHAMOKIN, PA.

John J. W. Swartz,

Судія мировый и провадитъ асекурацію.
505 N. Anthracite St., SHAMOKIN, PA.

Jas. P. McCormick,

 МИРОВЫЙ СУДІЯ

404 E. Independence St., Cor. First and Spruce St.,
SHAMOKIN, PA.

По туннъ желѣзній рѣчи и майнерскій знаряды, кухонній и огрѣвачій новій и зъ другой руки; такожъ ели потрѣбуеши майстра до пломбованя, направы и цинованя -- то йди до:

WARREN UNGER,
309—313 W. Spruce St., SHAMOKIN, PA.

1